

BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Numero 181

I Legislatura

Barcelona, 16 de febrer de 1984

SUMARI

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

C. PROJECTES DE LLEI

— Projecte de Llei de l'Estatut de la Funció Interventora (Reg. 8112). Termini de presentació d'esmenes subsegüents al Dictamen del Consell Consultiu.

7690

D. PROPOSICIONS DE LLEI

— Proposició de Llei sobre la Compilació del Dret Civil de Catalunya. Termini de presentació d'esmenes subsegüents al Dictamen del Consell Consultiu.

7690

— Proposició de Llei que declara paratge natural d'interès nacional els terrenys del vessant sud del massís de l'Albera (Reg. 7581). Informe de la Ponència de la Comissió de Política Territorial.

7690

G. PROPOSTES DE RESOLUCIÓ

H. PROPOSICIONS NO DE LLEI I ALTRES PROPOSTES

— Proposició no de Llei sobre els menjadors escolars (Reg. 8484). Retirada de la Proposició.

7693

— Proposició no de Llei sobre l'assessorament dietètic dels malalts de celiàquia (Reg. 8616). Esmena presentada pel G.p. de Convergència i Unió (Reg. 9042).

7693

I. ALTRES PROCEDIMENTS

J. PROCEDIMENTS DAVANT LES CORTS GENERALS

— Proposta de Proposició de Llei per la qual s'estableix un

canon sobre l'extracció de minerals energètics (Reg. 7549). Informe de la Ponència de la Comissió d'Indústria, Energia, Comerç i Turisme.

7694

III. INFORMACIÓ

f) Composició dels òrgans de la Cambra

— Ponència per a elaborar la Proposició de Llei d'Universitats.

7696

— Ponència per a elaborar l'Informe de la Proposició de Llei que declara paratge natural d'interès nacional els terrenys del vessant sud del massís de l'Albera.

7696

g) Règim interior

— Modificacions de l'Estatut de Règim i Govern Interior.

7696

h) Dictàmens del Consell Consultiu

— Dictamen sobre l'adequació a l'Estatut del Dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana sobre la Proposició de Llei sobre la Compilació del Dret Civil de Catalunya (Reg. 9096).

7697

— Dictamen sobre l'adequació a l'Estatut del Dictamen de la Comissió d'Economia, Finances i Pressupost sobre el Projecte de Llei de l'Estatut de la Funció Interventora (Reg. 9097).

7719

V. ÍNDEX DE TRAMITACIONS

7725

II. TEXTOS EN TRAMITACIÓ**C. PROJECTES DE LLEI****PROJECTE DE LLEI DE L'ESTATUT DE LA FUNCIO INTERVENTORA**

(Reg. 8112)

**TERMINI DE PRESENTACIÓ D'ESMENES SUBSEGÜENTS AL DICTAMEN
DEL CONSELL CONSULTIU****PRESIDÈNCIA DEL PARLAMENT**

La Mesa del Parlament, en sessió tinguda el dia 16 de febrer de 1984, d'acord amb la norma supletòria del 27.I.81, sobre presentació d'esmenes subsegüents a un Dictamen del Consell Consultiu, ha acordat d'obrir un termini d'esmenes, que finirà el propvenient dia 24 de febrer de 1984, perquè les Il·lustres senyores Diputades, els Il·lustres senyors Diputats i els Grups parlamentaris puguin presentar esmenes al Dictamen de la Co-

missió d'Economia, Finances i Pressupost, congruents amb les conclusions del Dictamen núm. 61, del 14 de febrer de 1984, del Consell Consultiu de la Generalitat (BOPC, 181).

Palau del Parlament, 16 de febrer de 1984

Heribert Barrera
President del Parlament

D. PROPOSICIONS DE LLEI**PROPOSICIÓ DE LLEI SOBRE LA COMPILACIÓ DEL DRET CIVIL
DE CATALUNYA****TERMINI DE PRESENTACIÓ D'ESMENES SUBSEGÜENTS AL DICTAMEN
DEL CONSELL CONSULTIU****PRESIDÈNCIA DEL PARLAMENT**

La Mesa del Parlament, en sessió tinguda el dia 16 de febrer de 1984, d'acord amb la norma supletòria del 27.I.81, sobre presentació d'esmenes subsegüents a un Dictamen del Consell Consultiu, ha acordat d'obrir un termini d'esmenes, que finirà el propvenient dia 24 de febrer de 1984, perquè les Il·lustres senyores Diputades, els Il·lustres senyors Diputats i els Grups

parlamentaris puguin presentar esmenes al Dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana, congruents amb les conclusions del Dictamen núm. 60, del 14 de febrer de 1984, del Consell Consultiu de la Generalitat (BOPC, 181).

Palau del Parlament, 16 de febrer de 1984

Heribert Barrera
President del Parlament

**PROPOSICIÓ DE LLEI QUE DECLARA PARATGE NATURAL D'INTERÈS NACIONAL
ELS TERRENYS DEL VESSANT SUD DEL MASSÍS DE L'ALBERA (Reg. 7581)****INFORME DE LA PONÈNCIA DE LA COMISSIÓ DE POLÍTICA TERRITORIAL****PRESIDÈNCIA DEL PARLAMENT**

Per donar compliment a allò que estableixen els articles 89.2 i 89.3 del Reglament, s'ordena de publicar en el *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* l'Informe de la Ponència de la Comissió de Política Territorial sobre la Proposició de Llei que de-

clara paratge natural d'interès nacional els terrenys del vessant sud del Massís de l'Albera (Reg. 7581).

Palau del Parlament, 15 de febrer de 1984

Heribert Barrera
President del Parlament de Catalunya

A LA MESA DE LA COMISSIÓ

La Ponència de la Comissió de Política Territorial, nomenada el dia 29 de novembre de 1983, i formada pels Diputats i Srs. i Sres. Helena Ferrer i Mallol, del Grup parlamentari de Convergència i Unió; Esteve Tomàs, del Grup Socialista; Lluís Medir, del Grup parlamentari del PSUC; Joan M. Margalef, del Grup Mixt; Marçal Casanovas, del Grup parlamentari d'Esquerra Republicana, i Alfons Pérez Guerra, del Grup parlamentari de Centristes, s'ha reunit al Palau del Parlament el dia 8 de febrer de 1984. A la vista de la Proposició de Llei que declara paratge natural d'interès nacional els terrenys del vessant sud del massís de l'Albera i de les esmenes presentades, proposa l'informe següent amb l'ordenació de les esmenes als efectes d'allò que preveu l'article 96.1 del Reglament del Parlament

Article 1

Hi ha presentades les esmenes següents:

Apartat 1

No hi ha presentada cap esmena.

Apartat 2**Esmena núm. 1** *D'addició*

G.p. de Convergència i Unió

«2. ...Espolla, Rabós d'Empordà, Colera i Port-bou.»

Apartat 3**Esmena núm. 2** *De modificació*

G.p. de Convergència i Unió

«3. ...la línia divisòria segueix tota la frontera amb França fins a la línia de costa i aquesta fins a la desembocadura del torrent que desguassa al mar a llevant de la cala del Pi (long 6° 51' 8", lat 42° 25' 47"). Des d'aquest punt s'enfila per l'esmentat torrent fins a la seva intersecció amb la carretera de Llançà a la frontera, prop de la fita quilomètrica 17 (long 6° 51' 10", lat 42° 26' 3"). Des d'aquesta intersecció segueix cap a l'Oest seguint la carretera i la cota 150 m fins al punt (long 6° 48' 26", lat 42° 25' 31") en què aquesta cota troba el torrent de Portbou i des d'aquest punt s'enfila cap al coll que separa el Puig de l'Ostera de la carena fronterera (cota 468) i cap aquest pic mateix. Del Puig de l'Ostera segueix la carena que en baixa en direcció Sud i va a buscar la confluència entre els torrents de Malaterra i de Falguera, a tocar del mas Malsina (long 6° 47' 30" E. de

Madrid, lat 42° 24' 36"). Des d'aquest punt s'enfila en direcció SW cap al coll de Pla de les Bruixes (cota 547 m). D'aquí per la carena de la serra de la Balmeta fins al Puig Castellar i pel límit entre els termes municipals del Rabós d'Empordà i de Llançà va fins al pic de Trauig (cota 387 m). Segueix cap al Nord seguint la carena fins al pic d'Escarders (cota 573 m) i d'allí baixa cap a la riera de Sant Quirze per la carena que en direcció Oest la troba a uns 200 m al SW de l'antic Monestir de Sant Quirze de Colera. S'enfila des del fons de la vall cap a Puig Andreu (cota 212 m) i des d'aquest, per la carena fins al cim del Puig Gisbert (long 3° 2' 56", lat 42° 25' 31"). Del Puig Gisbert...»

Esmena núm. 3

De modificació

G.p. de Convergència i Unió

Inversió de les longituds i les latituds del text original de la Proposició de Llei.

Esmena núm. 4

D'addició

G.p. de Convergència i Unió

D'un nou apartat.

«4. La concreció topogràfica dels límits ha d'ésser aprovada pel Consell Executiu a proposta del Departament de Política Territorial i Obres Públiques.»

La Ponència recomana l'adopció de l'esmena núm. 3.

Article 2

Hi ha presentades les esmenes següents:

Esmena núm. 5

De supressió

G.p. de Convergència i Unió

Tot el text de l'article.

Apartat 1

No hi ha presentada cap esmena.

Apartat 2**Esmena núm. 6**

D'addició

G.p. de Centristes

A la lletra b).

«b) ...a què es refereix l'article 3. / d'aquesta Llei.»

La Ponència recomana l'adopció de l'esmena núm. 6.

«Es procedirà a l'aplicació de tot el que preveu aquesta *Llei* totes...»

La Ponència recomana l'adopció de les esmenes núms. 7, 8 i 9.

Article 3

Hi ha presentades les esmenes següents:

Apartat 1

Esmena núm. 7

D'addició

G.p. de Convergència i Unió

«1. ...de l'esmentat espai protegit. *Els terrenys que són protegits per aquesta Llei es classifiquen a tots els efectes com a sòl no urbanitzable sotmès a protecció especial.*»

Apartat 2

Esmena núm. 8

De modificació

G.p. de Convergència i Unió

«2. ...Departament de Política Territorial i Obres Públiques, previ informe, *quan s'escaigui, del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i d'altres Departaments que puguin resultar-ne competents.*»

Apartat 3

No hi ha presentada cap esmena.

Disposició Addicional

No hi ha presentada cap esmena.

Disposició Transitòria

Hi ha presentada l'esmena següent:

Esmena núm. 9

De modificació

G.p. de Centristes

Disposicions Finals

Primera

Hi ha presentada l'esmena següent:

Esmena núm. 10

De supressió

G.p. de Centristes

Tot el text de la Disposició.

Segona i Tercera

No hi ha presentada cap esmena.

Exposició de motius

Hi ha presentada l'esmena següent:

Esmena núm. 11

De modificació

G.p. de Convergència i Unió

Del paràgraf segon.

«...on el Govern francès ha declarat *reserva* una magnífica...»

La Ponència recomana l'adopció de l'esmena transaccional següent sobre l'esmena núm. 11:

«...on el Govern francès ha declarat *reserva natural* una magnífica...»

Títol de la Llei

No hi ha presentada cap esmena.

Palau del Parlament, 8 de febrer de 1984

Helena Ferrer i Mallol, Esteve Tomàs, Lluís Medir, Joan M. Margalef, Marçal Casanovas, Alfons Pérez Guerra

G. PROPOSTES DE RESOLUCIÓ**5. PROPOSICIONS NO DE LLEI I ALTRES PROPOSTES****PROPOSICIÓ NO DE LLEI SOBRE ELS MENJADORS ESCOLARS (Reg. 8484)****RETIRADA DE LA PROPOSICIÓ****PRESIDÈNCIA DEL PARLAMENT**

D'acord amb l'article 89.2 del Reglament, s'ordena de publicar en el *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* l'escrit presentat per la Comissió de Política Cultural, en què comunica la retirada de la Proposició no de Llei sobre els menjadors escolars (Reg. 8484).

Palau del Parlament, 15 de febrer de 1984

Heribert Barrera
President del Parlament de Catalunya

AL PRESIDENT DEL PARLAMENT

En la sessió de la Comissió de Política Cultural, tinguda el dia 9 de febrer de 1984, el representant del Grup Mixt en la Comissió, Diputat I. Sr. Josep M. Corral, ha retirat la Proposició no de Llei sobre els menjadors escolars (Reg. 8484), el debat i votació de la qual constituïa el primer punt de l'ordre del dia.

Palau del Parlament, 9 de febrer de 1983

El Secretari
Felip Lorda
El President de la Comissió
Xavier Folch

**PROPOSICIÓ NO DE LLEI SOBRE L'ASSESSORAMENT DIETÈTIC
DELS MALALTS DE CELIAQUIA (Reg. 8616)****ESMENA PRESENTADA PEL GRUP PARLAMENTARI DE
CONVERGÈNCIA I UNIÓ (Reg. 9042)****PRESIDÈNCIA DEL PARLAMENT**

Per donar compliment a allò que disposa l'article 89.2 del Reglament, s'ordena de publicar en el *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* l'esmena presentada pel Grup parlamentari de Convergència i Unió (Reg. 9042) a la Proposició no de Llei sobre l'assessorament dietètic dels malalts de celiàquia (Reg. 8616).

Palau del Parlament, 15 de febrer de 1984

Heribert Barrera
President del Parlament de Catalunya

Esmena núm. 1*De modificació*

«El Parlament de Catalunya insta el Govern a prendre les mesures adequades per tal d'ajudar aquests malalts i en particular *potenciant la informació sanitària, i intensificant les accions d'inspecció i control analític dels productes alimentosos enregistrats com a aptes per a persones malaltes de celiàquia.*»

K. ALTRES PROCEDIMENTS

1. PROCEDIMENTS DAVANT LES CORTS GENERALS

PROPOSTA DE PROPOSICIÓ DE LLEI PER LA QUAL S'ESTABLEIX UN CÀNON
SOBRE L'EXTRACCIÓ DE MINERALS ENERGÈTICS (Reg. 7549)INFORME DE LA PONÈNCIA DE LA COMISSIÓ D'INDÚSTRIA, ENERGIA
COMERÇ I TURISME

PRESIDÈNCIA DEL PARLAMENT

Per donar compliment a allò que estableixen els articles 89.2 i 89.3 del Reglament, s'ordena de publicar en el *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* l'Informe de la Ponència de la Comissió d'Indústria, Energia, Comerç i Turisme sobre la Proposta de Proposició de Llei per la qual s'estableix un cànon sobre l'extracció de minerals energètics (Reg. 7549).

Palau del Parlament, 15 de febrer de 1984

Heribert Barrera
President del Parlament de Catalunya

A LA MESA DEL PARLAMENT

La Ponència de la Comissió d'Indústria, Energia, Comerç i Turisme, nomenada el dia 14 de desembre de 1983, i formada pels Diputats I. Srs. Joan M. Vallvé i Ribera, del G.p. de Convergència i Unió; Laureà Pérez i Ciudad, del G. Socialista; Antoni Lucchetti i Farré, del G.p. del PSUC; Francesc-Xavier Puig i Andreu, del G. Mixt; Josep M. Garreta i Cusidó, del G.p. d'Esquerra Republicana, i Enric Manuel-Rimbau i Tomàs, del G.p. de Centristes, s'ha reunit al Palau del Parlament el dia 10 de febrer de 1984. A la vista de la proposta de Proposició de Llei per la qual s'estableix un cànon sobre l'extracció de minerals energètics i de les esmenes presentades, proposa l'informe següent amb l'ordenació de les esmenes als efectes d'allò que preveu l'article 96.1 del Reglament del Parlament.

Part Dispositiva

Article 1

Hi ha presentades les esmenes següents:

Esmena núm. 1

De supressió

G.p. del PSUC

De supressió de tot l'article.

MOTIVACIÓ: No és convenient la creació d'un cànon.

Esmena núm. 2

De supressió

G.p. de Convergència i Unió

«Es crea un cànon sobre l'extracció de *minerals energètics, carbó, petroli i gas natural...*»

Article 2

Hi ha presentada l'esmena següent:

Esmena núm. 3

De modificació

G.p. de Convergència i Unió

«Aquest cànon té caràcter obligatori per tot el territori de l'Estat. Per a la seva *execució* no cal cap nou...»

Article 3

No hi ha presentada cap esmena.

Article 4

A l'apartat 1

No hi ha presentada cap esmena.

A l'apartat 2

Hi ha presentada l'esmena següent:

Esmena núm. 4

D'addició

G.p. de Convergència i Unió

«...minerals extrets *sens perjudici del que estableix la Llei 39/1979, de 30 de novembre, sobre impostos especials.*»

Article 5

No hi ha presentada cap esmena.

Article 6**A l'apartat 1**

No hi ha presentada cap esmena.

A l'apartat 2

Hi ha presentada l'esmena següent:

Esmena núm. 5*De supressió*

G.p. de Convergència i Unió

« Hulla	0,414 Kg/Kwh
» Antracita	0,458 Kg/Kwh
» Lignit negre	0,782 Kg/Kwh
» Lignit burell	1,184 Kg/Kwh
» Gas natural	0,247 Nm ³ /Kwh
» Cru	0,247 Kg/Kwh
» En el cas... »	

Article 7

Hi ha presentades les esmenes següents:

Esmena núm. 6*De supressió*

G.p. del PSUC

De supressió de tot l'article.

MOTIVACIÓ: No procedeix.

A l'apartat 1

No hi ha presentada cap esmena.

Esmena núm. 7*D'addició*

G.p. de Convergència i Unió

D'addició d'un apartat 1 bis.

« Les extraccions de productes energètics efectuades fora de les aigües interiors es consideren pertanyents a la Comunitat Autònoma la costa de la qual es trobi a menys distància de l'explotació del jaciment. »

Als apartats 2 i 3

No hi ha presentada cap esmena.

Article 8

Hi ha presentada l'esmena següent:

Esmena núm. 8*De supressió*

G.p. del PSUC

De supressió de tot l'article.

MOTIVACIÓ: No procedeix.

Disposició Transitòria

No hi ha presentada cap esmena.

Exposició de motius**Al segon paràgraf**

Hi ha presentada l'esmena següent:

Esmena núm. 9*De supressió*

G.p. de Convergència i Unió

«...de l'Estat productores de matèries primeres energètiques: carbó, gas i petroli... »

Al tercer paràgraf

Hi ha presentada l'esmena següent:

Esmena núm. 10*De modificació*

G.p. de Convergència i Unió

«...del territori de l'Estat productores de gas i petroli. »

Al quart paràgraf

Hi ha presentada l'esmena següent:

Esmena núm. 11*De modificació*

G.p. de Convergència i Unió

« Així mateix, tenint en compte que els efectes negatius d'aquestes extraccions afecten sovint unes zones específiques determinades, resulta operatiu encomanar... »

Palau del Parlament, 10 de febrer de 1984

Joan M. Vallvé, Laureà Pérez, Antoni Lucchetti, Francesc-Xavier Puig, Josep M. Garreta, Enric Manuel-Rimbau

III. INFORMACIÓ

d) Composició dels òrgans de la Cambra

PONÈNCIA PER A ELABORAR LA PROPOSICIÓ DE LLEI D'UNIVERSITATS

La Comissió de Política Cultural, en sessió tinguda el dia 9 de febrer de 1984, ha nomenat la Ponència que elaborarà la Proposició de Llei d'Universitats, que resta constituïda pels membres següents:

Grup parlamentari de Convergència i Unió:
I. Sra. Helena Ferrer i Mallol

Grup Socialista:
I. Sr. Felip Lorda i Aláiz

Grup parlamentari del PSUC:
I. Sra. Teresa E. Calzada i Isern

Grup Mixt:
I. Sr. Anton Cañellas i Balcells

Grup parlamentari d'Esquerra Republicana:
I. Sr. Miquel Porter i Moix

Grup parlamentari de Centristes:
I. Sr. Agustín Luna Serrano

Palau del Parlament, 9 de febrer de 1984

El Secretari
Felip Lorda

El President de la Comissió
Xavier Folch

PONÈNCIA PER A ELABORAR L'INFORME DE LA PROPOSICIÓ DE LLEI QUE DECLARA PARATGE NATURAL D'INTERÈS NACIONAL ELS TERRENYS DEL VESSANT SUD DEL MASSÍS DE L'ALBERA

La Comissió de Política Territorial, en sessió tinguda el dia 29 de novembre de 1983, ha nomenat la Ponència que elaborarà l'informe de la Proposició de Llei que declara paratge natural d'interès nacional els terrenys del vessant sud del massís de l'Albera, que resta constituïda pels membres següents:

Grup parlamentari de Convergència i Unió:
I. Sra. Helena Ferrer i Mallol

Grup Socialista:
I. Sr. Esteve Tomàs i Torrens

Grup parlamentari del PSUC:
I. Sr. Lluís Medir i Huerta

Grup Mixt:
I. Sr. Joan M. Margalef i Miralles

Grup parlamentari d'Esquerra Republicana:
I. Sr. Marçal Casanovas i Guerri

Grup parlamentari de Centristes:
I. Sr. Alfons Pérez Guerra

Palau del Parlament, 29 de novembre de 1983

El Secretari en funcions
Pere Parera

El President de la Comissió
Esteve Tomàs

e) Règim interior

MODIFICACIONS DE L'ESTATUT DE RÈGIM I GOVERN INTERIOR

OFICIALIA MAJOR

La Comissió de Govern Interior, en sessió tinguda el dia 7 de febrer de 1984, ha pres, entre altres, els acords següents:

D'acord amb l'article 1 de l'Estatut de Règim i Govern Interior, la Comissió de Govern Interior aprova les següents modificacions de l'article 22 de l'Estatut de Règim i Govern Interior:

- a l'apartat 2 se suprimeixen les paraules «s'entén que aquest constitueix el 25% de les dites retribucions».
- se suprimeix l'apartat 3 de l'article 22.

D'acord amb els articles 2 i 23 de l'Estatut de Règim i Govern Interior aprova les següents modificacions a la classificació de llocs de treball annexa a l'Estatut de Règim i Govern Interior:

- a) La Secretària del Gabinet de Presidència passa al nivell 5.
- b) Es considera a extingir l'especialització i nivell 11, Guarda-roba i neteja; les vacants que es produeixin passaran a incrementar el nombre d'uiuers al nivell 10.

Palau del Parlament, 13 de febrer de 1983

Ismael E. Pitarch
Oficial Major

g) Dictàmens del Consell Consultiu

**DICTAMEN SOBRE L'ADEQUACIÓ
A L'ESTATUT DEL DICTAMEN DE LA COMISSIÓ
DE JUSTÍCIA, DRET I SEGURETAT CIUTADANA
SOBRE LA PROPOSICIÓ DE LLEI SOBRE
LA COMPILACIÓ DEL DRET CIVIL DE
CATALUNYA**

(Reg. 9096)

DICTAMEN NÚM. 60

A Barcelona, el catorze de febrer de mil nou-cents vuitanta-quatre.

La Mesa del Parlament de Catalunya, en sessió del dia 10 de gener d'enguany, va prendre l'acord de trametre al Consell Consultiu de la Generalitat les sollicituds presentades pels Grups parlamentaris d'Esquerra Republicana, de Centristes, de Convergència i Unió, Socialista i del PSUC, perquè aquest Consell, d'acord amb el que disposen els articles 8.1 i 9.1 de la Llei de Catalunya 1/1981, de 25 de febrer, de creació del Consell Consultiu de la Generalitat, emeti dictamen respecte a l'adequació a l'Estatut de Catalunya del Dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana en relació amb la Proposició de Llei sobre la Compilació del Dret Civil de Catalunya.

La comunicació de petició de Dictamen va tenir entrada en el Registre d'aquest Consell el dia 14 de gener de 1984 (R. 404).

El Consell Consultiu, en la sessió tinguda el dia 17 de gener de 1984, va admetre la sollicitud tramesa per la Mesa del Parlament i, d'acord amb els articles 10.b) i 11.b) del Reglament d'aquest Consell, aprovat pel Decret 429/1981, de 2 de novembre, es declarà competent per a emetre el dictamen sol·licitat.

En la mateixa sessió es nomenà ponent per a aquest Dictamen l'Honorable senyor Francesc Fdez. de Villavicencio i Arévalo.

Aquest Consell Consultiu de la Generalitat, en sessió tinguda el dia d'avui sota la presidència de l'Honorable senyor Francesc Fdez. de Villavicencio i Arévalo, i amb assistència dels Consellers Il·lustres senyors Robert Vergés i Cadanet, Francesc de Carreras i Serra, Enric Argullol i Murgadas, aquest, a més, com a Secretari, Eduard Vivancos i Comes, Lluís Roca-Sastre i Muncunill i J.A. González Casanova, ha deliberat sobre el text elaborat per la ponència i, en conseqüència, ha acordat d'emetre el següent

DICTAMEN

ANTECEDENTS

1. L'objecte d'aquest dictamen és estudiar l'adequació a la Constitució i a l'Estatut d'Autonomia de la Proposició de Llei sobre la Compilació del Dret Civil de Catalunya, segons el text aprovat pel Dictamen de la Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana.

2. D'acord amb l'article 15 del Reglament Provisional d'Organització i Funcionament d'aquest Consell, aprovat pel

Decret 429/1981, de 2 de novembre, s'ha demanat informació i documentació complementàries als Grups parlamentaris que varen instar la Mesa del Parlament la sol·licitud de dictamen, al Departament de Justícia del Govern de la Generalitat, a l'Audiència Territorial de Barcelona, a la Comissió Jurídica Assessora, als Col·legis d'Advocats i Notarial de Barcelona, a l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, a la Càtedra Duran i Bas de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona i a la Facultat de Dret de la Universitat Autònoma de Barcelona.

A més, es va sol·licitar a l'esmentat Departament de Justícia una còpia certificada de la versió catalana de la Compilació elaborada per la dita Conselleria en compliment de la Resolució 8/I del Parlament de Catalunya.

3. Hem d'advertir que, en fer referència a les esmenes i vots particulars reservats per a defensar davant el Ple, els identifiquem amb el número que els correspon segons l'ordenació realitzada per la Comissió dictaminadora, prescindint del número que originàriament els correspongués.

FONAMENTS

I

1. Segons l'*Exposició de Motius de la Proposició de Llei*, el propòsit parlamentari és el de modificar la Compilació del Dret civil especial de Catalunya «d'una manera global i sistemàtica», exercint amb aquesta finalitat la competència exclusiva que atorga l'article 9.2 EA. A aquest respecte, es fa ressò del calendari de treball establert per la Ponència conjunta creada en el si de la Comissió de Justícia i Dret per Resolució del Parlament, en Sessió Plenària de 29 d'abril de 1981.

De conformitat amb aquest calendari —seguim l'esmentada Exposició de Motius— s'hauran d'observar dues etapes que es qualifiquen com a «molt definides»:

a) La primera, tendent a l'estricta adaptació de la Compilació a la Constitució.

b) La segona, orientada cap a la integració de les modificacions necessàries a fi d'acomodar la Compilació a les necessitats socials actuals i a la realitat catalana.

La Proposició de Llei es centra en el primer dels objectius, entenent que la realització del segon requereix una tasca molt més complexa, complementada amb una profunda consideració de la incidència, en el si de la nostra societat, del Dret civil català, consideració que la urgència d'aconseguir l'objectiu fixat prioritàriament podria desvirtuar.

Això no obstant, la mateixa Exposició de Motius reconeix que, amb un cert caràcter d'excepcionalitat, s'ha considerat convenient procedir a la modificació de l'article 1.º de la Compilació per la importància fonamental i la transcendència extraordinària d'aquest article com a pedra angular de la configuració normativa del Dret privat català.

En conseqüència, doncs, el propòsit declarat de la Proposició de Llei és l'adequació de la Compilació a la Constitució (entenem que també a l'Estatut, naturalment) i, a més, la modificació de l'esmentat article 1 de la mateixa Compilació.

2. A aquest respecte, però, convé fer algunes consideracions.

En efecte, el legislador català mostra, mitjançant aquesta Proposició de Llei, la seva decisió, nascuda de la seva funció representativa del poble de Catalunya (arts. 1.3 i 30.1 EA) i de llur submissió a la Constitució (arts. 9.1 CE i 1.3 EA), en ordre a l'adequació d'una Llei de l'Estat —que és la Compilació— al paràmetre constitucional i estatutari, mitjançant l'exercici de la potestat legislativa en matèria de competència exclusiva de la Generalitat (art. 1 de la Proposició), continuant després aquest exercici amb la modificació del text assumit (arts. 3 i següents); cura que en certa manera es podria denominar exquisida no solament pel procediment específic escollit per a la gestió de la Proposició, sinó també pel cúmul d'informes i dictàmens emesos per les diferents Institucions i Corporacions jurídiques catalanes que, segons aquesta Exposició de Motius, han constituït col·laboracions «de servei i valor indubtables per al bon fi del treball de la Ponència».

I diem que la cura ha estat fins i tot exquisida perquè, al nostre entendre, ni la Constitució, ni l'Estatut, no són normes tan rígides —llevat de punts molt concrets— que impedeixin una certa flexibilitat en la intel·ligència i interpretació dels seus preceptes, d'acord amb els elements històrics, sistemàtics, sociològics i finalistes que s'utilitzen en la tasca hermenèutica per obtenir una recta intel·ligència de la norma, fins i tot la constitucional. I si bé és cert que l'interpret suprem de la Constitució és el Tribunal Constitucional, que els seus criteris de vegades no poden preveure's amb exactitud (sobretot tractant-se de matèries encara no sotmeses al seu coneixement) i que en tot cas són inevitables i imperiosos (art. 87.1 LOTC), no ho és menys que el mateix Tribunal Constitucional ha advocat de vegades per la indicada interpretació flexible de l'anomenat «bloc constitucional».

No veiem en aquesta constitucionalitat acurada un supòsit que es podria qualificar d'«inconstitucional per excés», ja que, al nostre parer, si es respecte l'anomenat bloc constitucional, la constitucionalitat està salvada. La cura excessiva pertany ja, d'aquesta manera, al camp de la política legislativa, i no és de la nostra incumbència d'opinar sobre els punts concrets en què s'hagi tingut aquesta cura.

Una altra observació que volem fer és que la important modificació de l'article 1 de la Compilació no és l'única que s'ha fet fora dels objectius de la «primera fase» a què es refereix l'Exposició de Motius.

Destaquem a aquest respecte l'article 2 de la Proposició, en la mesura que adopta un text normatiu en una certa versió catalana, l'article 30 que conté quatre Disposicions Finals, una de les quals coincideix substancialment amb una altra d'anterior (la Disposició Final quarta en relació amb l'antiga segona), essent les altres tres absolutament noves, i l'article 31, que suprimeix la Disposició Addicional de la Compilació.

La distinció que fem entre aquests grups de normes té un sentit clar, és a dir, que mentre les de la «primera fase» a penes causen problemes, ja que la Comissió i prèviament la Ponència han tingut com a objectiu l'acomodament constitucional (matèria, precisament objecte del nostre estudi que resta així facilitat substancialment), quant al segon grup de normes la tasca haurà de ser especialment curiosa.

3. La preocupació més notable de la Proposició, constitueix la salvaguarda del principi d'igualtat, en les seves múltiples manifestacions a través dels diversos drets individuals que

incideixen en el camp del Dret civil i particularment del Dret familiar i successori (home i dona, fills, marit i muller, darreres nocces); així com el tema de l'aconfessionalitat.

Aquesta preocupació es detecta igualment en moltes de les esmenes i vots particulars.

Per això, examinarem primerament l'abast exacte del principi d'igualtat, que no és tan inflexible com pot semblar a primera vista, ja que a més de permetre certes desigualtats «raonables» permet també modalitats en l'exercici dels drets d'acord amb la seva naturalesa respectiva, els interessos socials i la protecció d'aspiracions legítimes.

D'altra banda, la igualtat en l'exercici dels drets pot ser modalitzat pels condicionaments històrics que, en la seva dinàmica, configuren cada Ordenament segons la seva vivència actual.

Finalment, examinarem el tema de l'aconfessionalitat als punts concrets de la Proposició possiblement afectats.

II

La CE, concretant el que disposen els articles 1.1 i 139.1, proclama a l'article 14 el principi d'igualtat dels espanyols, dient que «els espanyols són iguals davant la Llei, sense que pugui prevaler cap discriminació *per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social*».

El principi d'igualtat —com el de llibertat— és la base del nostre Ordenament constitucional en l'esfera personal, si bé no es manifesta com a dret subjectiu autònom, sinó amb referència a cada dret fonamental (STC, 5 agost 1983). Però, per la seva naturalesa, vincula el legislatiu (SSTC, 2 juliol i 10 novembre 1981).

Això es manifesta, sobretot, en el fet que els poders (tots els poders) públics hauran de promoure la igualtat d'una manera real i efectiva, remouvant els obstacles que impedeixin o dificultin llur plenitud (arts. 9.2 CE i 8.2 EA). Aquestes normes distingeixen clarament, per cert, l'essència de la igualtat i les condicions del seu exercici efectiu. Això implica, ho veurem després, com passa respecte als drets i llibertats concrets reconeguts al Capítol II CE, la possibilitat de regular el seu exercici respectant el «contingut essencial» (art. 53.1 CE), i, naturalment, sense efectes retroactius i excloent tota mena d'arbitrarietat (art. 9.3 CE).

Concretament, pel que fa a la igualtat en l'exercici dels drets, s'ha de precisar que l'Estat té competència exclusiva en la regulació de les condicions bàsiques que la garanteixin (art. 149.1, 1 CE). Per la qual cosa, és clar que, a més que tots els poders públics han de garantir els drets i *el seu exercici en exercici en igualtat*, la regulació de les condicions bàsiques que garanteixin *la igualtat en l'exercici* dels drets correspon a la competència exclusiva de l'Estat.

Aquesta observació té importància, genèricament, respecte al contingut de la Proposició de Llei, i, a més, quant a la remissió que farem algunes vegades al Codi Civil i especialment a les seves reformes post-constitucionals, en la mesura que reflecteixen, d'una manera o altra, aquestes condicions bàsiques.

1. Atès el pressupòsit de la igualtat, el Capítol II CE consagra una sèrie de drets fonamentals i de llibertats públiques,

entre les quals, als efectes d'aquest dictamen, s'han de destacar els següents:

Art. 16.1: «Es garanteix la llibertat ideològica, religiosa i de culte dels individus i les comunitats...».

Art. 18.1: «Es garanteix el dret ... a la intimitat personal i familiar...».

Art. 32.1: «L'home i la dona tenen dret a contraure matrimoni amb igualtat jurídica plena».

Art. 33.1: «Es reconeix el dret a la propietat privada i a l'herència». 2. «La funció social d'aquests drets delimitarà el seu contingut d'acord amb les lleis».

És important d'assenyalar que tant la igualtat com els drets fonamentals (assimilables entre si, segons STC de 6 d'abril de 1981) del Capítol II CE tenen, com dèiem abans, un tractament especial en l'article 53.1 CE.

En efecte, d'aquest precepte resulta:

a) Que aquests drets tenen un «contingut essencial», que no pot ser modificat o alterat, ni tan sols pel legislatiu.

b) Que, això no obstant, es pot regular llur exercici, i, per tant, aquests drets poden ser acotats i fins i tot limitats o intervenguts mitjançant una pressió externa als mateixos drets. Però aquesta regulació només pot esdevenir-se mitjançant una Llei formal, sigui de l'Estat, o, si s'escau, de la Comunitat Autònoma, i necessàriament de l'Estat, quant a les condicions bàsiques.

Planerament es desprèn de l'article 53.1 CE que tant l'agressió al «contingut essencial», qualsevol que sigui la jerarquia de la norma que la infligeixi, com la regulació de l'exercici d'aquests drets mitjançant una norma que no tingui el rang de Llei formal, seran inconstitucionals.

El que passa és que el concepte de «contingut essencial» no és fàcil de determinar en abstracte, i sobretot quan aquesta expressió s'aplica a un cúmul de drets diversos com són els que conté el Capítol II CE. És inevitable pensar que per la via de la regulació d'un dret pugui arribar-se a conculcar el seu «contingut essencial».

Doncs, bé, sense entrar en disquisicions (encertadament desenvolupades per la STC de 8 d'abril de 1982) sobre quin és aquest «contingut essencial» o substància (matèria i finalitat) del mateix dret, estimem, des del punt de vista pràctic, que és més adient la vida de l'examen de *cada* dret en particular i de *cada* limitació a l'exercici d'aquest dret. Indubtablement, l'examen del «cas», tan propi de la tradició jurídica catalana, facilitarà la solució constitucionalment adequada, que és en definitiva el que es pretén.

I això ho farem a través d'aquest Dictamen quan hàgim d'enjudiciar la constitucionalitat de les desigualtats possibles o aparents que es poden donar respecte a determinada o determinades persones, en el tractament de les institucions de què són objecte en la Proposició de Llei.

A l'últim, sembla convenient no obviar a la reiterada doctrina del Tribunal Constitucional. Citem a aquest respecte les Sentències de 3 de febrer, 16 i 30 de març, 10 i 24 de juliol, 10 i 16 de novembre i 22 de desembre de 1981, 26 de febrer, 4 de març, 2 i 8 d'abril, 5 i 24 de maig, 16 de juny, 2, 5, 14 i 22 de juliol, 22 de novembre i 21 de desembre de 1982, 14 de febrer, 3 i 5 d'agost de 1983.

Destaquem, això no obstant, tres sentències particularment importants, tenint en compte llurs declaracions generals.

Així, la Sentència de 10 de novembre de 1981 afirma que l'article 14 CE «no prohibe que el legislador contemple la necesidad o conveniencia de diferenciar situaciones distintas y de darles un tratamiento diverso», que puede incluso venir exigido, en un Estado social y democrático de Derecho, para la efectividad de los valores que la Constitución consagra con el carácter de superiores del Ordenamiento, como son la justicia y la igualdad (art. 1), a cuyo efecto atribuye además a los poderes públicos el que promuevan las condiciones para que la igualdad sea real y efectiva (art. 9.3). *Lo que prohíbe el principio de igualdad jurídica es la discriminación*, como declara de forma expresa el art. 14 CE, es decir, *que la desigualdad de tratamiento legal sea injustificada por no ser razonable ... La apreciación de en qué medida la Ley ha de contemplar situaciones distintas que sea procedente diferenciar y tratar desigualmente o, desde otra perspectiva, que no deben ser tratadas igualmente, queda con carácter general confiada al legislador*. Pero tal valoración tiene unos límites, ya que no puede dar lugar a un resultado que vaya contra derechos y libertades reconocidos en la Constitución (art. 53.2) ni en general contra cualquier precepto o principio de la misma (art. 9.1 i 3, relativos a la sujeción a la Constitución de todos los poderes públicos y a la interdicción de la arbitrariedad); ni, como resulta obvio, contra la esencia del propio principio de igualdad que *rechaza toda desigualdad que por su alcance sea irrazonable y, por ello, haya de calificarse de discriminatoria ...* Las consideraciones anteriores reflejan, por otra parte, los criterios establecidos por el Tribunal Europeo de Derechos Humanos en diversas Sentencias, como las de 23 de julio de 1968 y 27 de octubre de 1975, *al señalar que se produce una discriminación cuando una distinción de trato carece de una justificación objetiva y razonable; afirmando que la existencia de tal justificación debe apreciarse en relación a la finalidad y efectos de la medida considerada, debiendo darse una relación razonable de proporcionalidad entre los medios empleados y la finalidad perseguida»*.

D'altra banda, la de 16 de novembre de 1981 precisa: «El contenido del precepto constitucional cuya lesión se aduce en primer término, esto es, del art. 38 de nuestra Ley Fundamental en cuanto reconoce "la libertad de empresa en el marco de la economía de mercado". Como es obvio, tal precepto, en muy directa conexión con otros de la misma Constitución y, señaladamente, con el 128 y el 131, en conexión con los cuales debe ser interpretado, viene a establecer los límites dentro de los que necesariamente han de moverse los poderes constituidos al adoptar medidas que incidan sobre el sistema económico de nuestra sociedad. *El mantenimiento de esos límites, como el de aquellos que definen los demás derechos y libertades consagrados en el Capítulo Segundo del Título I de la Constitución está asegurado en ésta por una doble garantía, la de la reserva de ley y la que resulta de la atribución a cada derecho o libertad de un núcleo del que ni siquiera el legislador puede disponer, de un contenido esencial* (art. 53.1 CE). No determina la Constitución cuál sea este contenido esencial de los distintos derechos y libertades, y las controversias que al respecto puedan suscitarse han de ser resueltas por la Ley Orgánica del Tribunal Constitucional, al que corresponden en último término y para cada caso concreto, llevar a cabo esa determinación ... el contenido esencial de esta libertad, ... en todo caso ha de ser compatible con el principio declarado en el apartado 1 del artículo 128 y con las habilitaciones específicas que al legislador confie-

ren tanto el apartado 2 de este mismo artículo como el apartado 1 del artículo 131,...; el argumento que en ese punto de su escrito hace el recurrente está basado en una interpretación del art. 53.1 CE que identifica el concepto genérico de Ley con el más restringido de Ley general o Ley emanada de los órganos generales del Estado. Tal interpretación se conjuga difícilmente con otros preceptos constitucionales, de una parte, y vendría a restringir muy acentuadamente, de la otra, el ámbito competencial que conceden a las Comunidades Autónomas sus respectivos estatutos. Si toda ley que regula el ejercicio de los derechos y libertades a que se refiere el art. 53.1 CE hubiera de ser Ley del Estado (utilizando ahora este concepto en su sentido más restringido, como conjunto de las instituciones generales), carecería de todo sentido, en efecto, que el art. 149.1,1 reservase a la *competencia exclusiva del Estado* (en este mismo sentido restringido) «la regulación de las condiciones básicas que garanticen la igualdad de todos los españoles en el ejercicio de los derechos y en el cumplimiento de los deberes constitucionales». De otro lado, y como antes se apunta, una interpretación de este género vendrá casi a vaciar muchas de las competencias legislativas atribuidas a las Comunidades Autónomas, pues son muchas las materias cuya regulación legal ha de incidir directa o indirectamente sobre el ejercicio de los derechos o el cumplimiento de deberes garantizados por la Constitución ... La interpretación del art. 53 CE en el marco general de ésta obliga a entender, en consecuencia, que, si bien la regulación del ejercicio de los derechos y libertades reconocidos en el Capítulo Segundo del Título I de la Constitución requiere siempre una norma de rango legal, *esta norma sólo ha de emanar precisamente de las Cortes Generales cuando afecte a las condiciones básicas que garanticen la igualdad de todos los españoles en el ejercicio de los derechos y en el cumplimiento de los deberes constitucionales. Cuando la norma legal, aunque con incidencia sobre el ejercicio de derechos, no afecte a las condiciones básicas de tal ejercicio, puede ser promulgada por las Comunidades Autónomas cuyos Estatutos le atribuyan competencia legislativa a otro grado, una regulación del ejercicio de derechos constitucionalmente garantizados...*»

Finalment, la de 8 d'abril de 1982 declara: «Entendemos por "contenido esencial" aquella parte del contenido de un derecho sin el cual pierde su peculiaridad, o dicho de otro modo, *lo que hace que sea reconocible como derecho correspondiente a un determinado tipo*. También aquella parte del contenido que es indudablemente *necesaria para que el derecho permita a su titular la satisfacción de aquellos intereses para cuya constitución el derecho se otorga*».

2. Ja dins del Capítol III CE, un precepte important als efectes d'aquest Dictamen és l'article 39, segons el qual:

1. «Els poders públics asseguruen la protecció social, econòmica i jurídica de la família. 2. Els poders públics asseguruen també la protecció integral dels fills, iguals davant la llei amb independència de la filiació, i de les mares, sigui quin sigui el seu estat civil. La llei farà possible la investigació de la paternitat. 3. Els pares han de prestar assistència completa als fills tinguts dins o fora del matrimoni, durant la minoria d'edat i en els altres casos en què la llei els hi obligui».

Els principis continguts en aquest precepte no estan protegits amb la reserva de Llei formal ni amb el respecte absolut al seu contingut essencial que imposa l'article 53 CE. Però en la

pràctica, des del punt de vista substantiu, l'efecte és semblant, ja que l'article 53.3 CE reserva als principis reconeguts en el Capítol III la protecció derivada que el seu reconeixement «*informarà la legislació positiva, la pràctica judicial, i l'actuació dels poders públics*»; a part que la *inclusió de la majoria d'aquests principis en el d'igualtat continguts a l'article 14 (igualtat dels fills, igualtat de les mares, etc.)*, els fa objecte de la mateixa protecció corresponent als del Capítol II.

Per tant, és evident que el Parlament de Catalunya ha d'informar les seves Lleis —i per tant, la llei resultat de la Proposició objecte del Dictamen—, en els principis continguts en l'art. 39 CE.

3. En resum, doncs:

a) El «*contingut essencial*» dels drets fonamentals —i, entre ells, com a més relacionats amb els propòsits de la Proposició que dictaminem (la igualtat d'home i dona, marit i muller, fills matrimonials o no, mare casada o soltera, etc.) és intocable per qualsevol poder públic.

b) La regulació de les «*condicions bàsiques*» del seu exercici en igualtat correspon a la competència exclusiva, a l'Estat.

c) El desenvolupament —limitacions, certes desigualtas, etc.— de l'esmentat exercici, llevat de les condicions bàsiques, correspon, segons el cas, a l'Estat o a la Generalitat, amb reserva de llei forma.

En aquest sentit, globalment, la Proposició de llei és constitucional i conforme a l'EA.

III

1. Evidentment, dins la classificació acadèmica de les Constitucions, s'ha de dir que l'espanyola de 1978 no és una de les anomenades «*historicistes*».

No qüestionarem aquesta qualificació i tampoc les preteses connotacions antidemocràtiques d'aquestes Constitucions o la dosi d'incertitud que comporten, si bé desitgem de precisar que és un fet objectiu que existeixen i que hagin existit Constitucions «*historicistes*», que no sempre han minvat l'ordre democràtic i que han pogut aplicar-se a un nivell suficient de seguretat jurídica.

En tot cas, és clar que la CE, encara que no és exactament «*historicista*», conté crides al passat, la reiteració i oportunitat de les quals pretenen afirmar la seva vocació decidida a la història, o encara millor, a la tradició. I això és laudable, ja que, si de vegades s'ha pogut entendre que la consideració dels precedents històrics condicionava determinades Constitucions, això no implica que la substància constitucional pateixi, sinó, al contrari, que s'enforteixi, tenint en compte, almenys, que mentre s'interpreta, podem comptar amb una inspiració excepcional basada en les nocions més fermes que són precisament aquelles que, amb el pas del temps, han configurat la identitat dels pobles.

Davant de tot, hem de precisar que, al nostre entendre, aquest reclamar de coses passades no significa una revitalització capritxosa o la restitució indiscriminada o la ressurrecció anacrònica d'un arxiu d'experiències fins i tot caducades. Però tampoc no suposa, certament, la crida global i en certa manera vaga a una història determinada i única, ja que la nostra —que és la dels pobles sobre els quals opera la norma fonamental—

està plena de diversitats, moltes d'originàries i d'altres de transitòries, que, a més, es centren en un temps variable segons les institucions de què es tracti.

Entenem, per això, que aquests ingredients retrospectius són assumits per la Constitució amb un realisme en què conflueixen la contemplació del fet històric suficientment decantat i el propòsit de la seva projecció futura d'acord amb les realitats socials canviants. És a dir, la Constitució assumeix aquest passat no solament en la seva vigència variada sinó també en la seva vivència actual i preveient el seu desenvolupament permanent.

Dins d'aquesta òptica, es pot dir amb raó que el nostre Ordenament constitucional no és complet, en la mesura que no congela la història i la seva dinàmica, sinó que l'accepta en tant que realitat objectiva a través de les respectives institucions, realitat que posa indirectament al dia la mateixa substància constitucional sense contradir-la en el seu contingut essència.

Refusem així l'existència en el nostre Ordenament de sistemes pre-constitucionals paral·lels a la mateixa Constitució que gaudeixin d'un rang similar, cosa que, per exemple, ens porta a negar aquest rang constitucional, ni tan sols en sentit material, al Títol preliminar del Codi civil, que té un nivell de vigència que només es pot concebre actualment en funció del que disposen els preceptes constitucionals i, en el seu àmbit, els Estatuts d'Autonomia respectius.

2. Són moltes les manifestacions d'aquest historicisme dinàmic en la Constitució, particularment referit a la tradició, concebuda com a transmissió de les mateixes experiències dels pobles, assumides per aquests com a configuradores de la seva pròpia identitat.

Així, ja en el Preàmbul de la CE s'anuncia el desig de garantir les cultures i tradicions de tots els espanyols i pobles d'Espanya, fent esment expressament de les seves institucions.

Amb la base sòlida del pluralisme polític propugnat per l'art. 1.2, l'article 2 reconeix i garanteix el dret a l'autonomia de les nacionalitats i regions, com a pedra angular de la novíssima concepció de l'Estat, després desenvolupada en el Títol VIII, el qual fa una referència específica a les característiques històriques i culturals de les províncies limítrofes i de les províncies amb entitat regional històrica (art. 143.1). Completen aquesta evocació l'empara i el respecte dels drets històrics dels territoris forals i la previsió de la seva actualització (DA 1a.), així com el procés especial establert per a l'accés a l'autonomia dels territoris que en el passat haguessin plebiscitat afirmativament projectes d'Estatuts d'aquesta naturalesa (DT 2a.).

D'una manera especial, el component històric es manifesta en la matèria de Dret Civil, ja que, conformement a l'article 149.1.8, la reserva exclusiva a l'Estat de la legislació civil queda substancialment limitada per la conservació, modificació i desenvolupament per les Comunitats Autònomes dels Drets civils, «forals o especials», on existeixin, en el marc dels quals les Comunitats Autònomes podran assumir la competència més àmplia en virtut dels seus Estatuts respectius (art. 149.3).

3. La vocació històrica constitucional, dinàmica i evolutiva, es reproduïx, pel que respecta a nosaltres, en l'Estatut d'Autonomia.

El Preàmbul parla d'una recuperació de les institucions d'autogovern, concebuda com a dret inalienable, així com de

la identitat col·lectiva de Catalunya, i del nexce de les institucions de la Generalitat amb la història que es desitja continuar. L'article 1.1 qualifica Catalunya com a nacionalitat —optant així per un dels dos conceptes utilitzats per l'art. CE—; l'art. 3.1 qualifica el català com a llengua «pròpia» de Catalunya, que al mateix temps, conformement a l'article 27.4, es concep com a patrimoni comú amb d'altres territoris i comunitats —ubicades en Estats estrangers— amb els quals podrà sol·licitar la celebració de tractats o convenis culturals internacionals; l'article 4 descriu la «tradicional» bandera; l'article 18.3 al·ludeix als Tribunals consuetudinaris i tradicionals com l'article 125 CE; l'article 35 preveu la designació d'un «Síndic de Greuges», figura extreta d'antigues institucions catalanes; la DA 1a. disposa el reconeixement i actualització de les peculiaritats històriques de l'organització administrativa interna de la Vall d'Aran, disposició que es completa amb la protecció especial que ordena l'article 3.4 respecte a la parla aranesa; i a l'últim, la DA 5a., paràgraf segon, facilita la col·laboració amb d'altres comunitats i províncies amb les quals Catalunya hagués tingut vincles històrics particulars.

Tot això demostra que, respecte a Catalunya, l'anomenat «bloc constitucional» concep i actualitza el procés històric com una cosa més que un simple precedent; al contrari, els pren com una vivència respectable i d'utilitat manifesta per a l'autonomia variada que es dissenya, particularment en els aspectes més transcendents de la cultura, com són, almenys des de Roma, la llengua i el Dret.

No es pot arribar al fons d'aquestes normes si no es tenen en compte les peculiaritats del seu objecte.

No hi ha res més lluny de l'esperit català que l'anomenada «sacralització» de la norma escrita. Al contrari, segons els juristes clàssics, si el Dret s'escriu, és «ut melius possit tenere mente». Les Recopilacions i fins i tot la mateixa Compilació (malgrat les limitacions amb què es va promulgar) van ésser sempre pels juristes un simple punt de suport en el camí de la realització del que és just. Com s'ha dit, els mateixos monarques van entendre que no els corresponia la creació del Dret, ja que aquest és obra de la societat i, per tant, del poble.

En la lluita per la supremacia entre la llei i el Dret (avui resolta, al nostre entendre, a favor del segon, en la mateixa Constitució, arts. 1.1 i 103.1) la inspiració romano-canònica del nostre Dret, i l'experiència històrica i el desenvolupament consuetudinari —fins i tot amb l'admissió del costum contra la llei— fan d'aquell un producte en perpètua sedimentació, ja que admet sense esforç l'evolució quotidiana, encara que amb mesura i àdhuc amb una certa cautela. En pocs Drets moderns es pot trobar una reproducció tan adequada de la famosa regla de Lesbos.

Igual que la Constitució, l'Estatut fa patent el component històric respecte a la matèria específica del Dret civil. No és en va que aquest és l'aspecte de l'Ordenament jurídic més intern i domèstic —i al mateix temps més intens per a la vida quotidiana i familiar—, en el qual, com a depuració d'elements fonamentalment consuetudinaris, es funda una peça clau, juntament amb la llengua, de la cultura i el desenvolupament del poble català.

Existeixen, en efecte, en l'Estatut d'Autonomia, nombroses referències al Dret català i algunes de molt concretes al Dret civil català. Així, les normes que en principi acoten, no sola-

ment les competències, sinó l'eficàcia del Dret català i la seva aplicabilitat, així com la del Dret civil català, al territori de Catalunya, (arts. 7.1, 25.1 i 26.1), o la que subjecte al Dret civil català als estrangers amb veïnatge administratiu a Catalunya que adquireixin la nacionalitat espanyola (art. 7.2); així com l'art. 20.1, a) i e), que estén la competència dels òrgans jurisdiccionals a Catalunya als coneixements dels recursos de cassació i revisió en les matèries de Dret civil català i als recursos —governatius— contra les qualificacions de documents pels Registradors de la Propietat referents al Dret privat català; i els arts. 23.1 i 24.1, que estableixen com a mèrit preferent, per a cobrir places vacants a Catalunya de l'Administració de Justícia i del personal al seu servei, i igualment de Notaris i Registradors de la Propietat i Mercantils, l'especialització en Dret català.

I entre totes aquestes normes n'hi ha dues inqüestionablement complementàries entre si, com són l'art. 9.2, conformement al qual, la Generalitat de Catalunya té competència exclusiva —i per tant, la potestat legislativa (art. 25.2) —sobre la matèria consistent en la «Conservació, modificació i desenvolupament del Dret civil català», i l'art. 26.3, pel qual, «en la determinació de les fonts del Dret civil, l'Estat respectarà les normes del Dret civil català».

4. En aquesta línia es col·loca justament la Proposició de Llei que, amb les limitacions que expressa, reconeix en la seva Exposició de Motius que la Compilació va recollir essencialment la situació del Dret civil català en un moment històric; situa el Dret civil, juntament amb la llengua, al nivell d'«una de les produccions culturals més importants del poble català, un dels principals exponents de la seva identitat com a poble i per tant, un dels punts de referència essencials a l'hora d'identificar Catalunya com a producte d'un procés històric específic», agregant que s'ha procurat «el màxim respecte als valors morals i socials catalans cristallitzats en els principis de moderació, benignitat i humanitat que han caracteritzat, amb un sentit ètic, clar i progressiu, el Dret català; principis que, d'altra banda, al llarg de la història d'aquest Dret, no han sofert una variació substancial».

IV

1. Segons l'article 1 de la Proposició, «per aquesta Llei, sota el títol genèric de Compilació del Dret civil de Catalunya, s'adopta i s'integra en l'Ordenament jurídic català el text normatiu, el preàmbul exclòs, de la Llei 40/1960, de 21 de juliol, relativa al Dret civil especial de Catalunya, amb les modificacions establertes als articles següents».

Mitjançant aquest precepte i els arts. 3 i següents de la Proposició, el Parlament fa ús de la seva potestat legislativa (art. 25.2 EA) en matèria de competència exclusiva de la Generalitat (art. 9.2 EA).

Montrestant, s'ha prorrogat la vigència de la Llei estatal de 21 de juliol de 1960 en virtut del que disposen els articles 149.3 CE i 26.2 EA i DT segona d'aquest darrer, per tal d'evitar un buit funcional.

D'ara endavant, si s'aprova la Llei proposada, regirà com a Dret català aplicable a Catalunya amb preferència a qualsevol altre (art. 26 EA).

Això implicarà una veritable i pròpia derogació per substitu-

ció de la Llei de 21 de juliol de 1960, *com a tal llei*, la qual quedarà sense força d'obligar, ni principalment ni supletòriament.

Precisem que aquest efecte és immediat, sense necessitat de declaració al respecte, ja que, conformement a l'esmentada DT segona EA, interpretada «a contrario», des del moment que el Parlament de Catalunya legisla sobre una matèria de la seva competència, *deixen d'estar en vigor* les lleis i disposicions de l'Estat referents a la dita matèria, o, amb més precisió, deixen d'ésser aplicables en l'àmbit de l'ordenament català.

2. S'ha de fer alguna precisió, referida estrictament als termes literals utilitzats per l'article 1 de la Proposició que s'examina, i al sistema «abreujat» que utilitza.

En efecte, entenem que aquest article no adopta i integra en l'Ordenament jurídic català la «norma», com a tal, constituïda per la Llei de 21 de juliol de 1960, cosa que podria comportar algunes discrepàncies, més acadèmiques que pràctiques. Perquè, en efecte, podríem preguntar-nos, d'una banda, si el Parlament pot incorporar a l'Ordenament jurídic català una norma estatal, *en tant que norma vigent*, quan al Parlament li correspon substancialment, no l'adopció o la recepció de normes procedents de potestats forànies, sinó l'elaboració i aprovació de lleis pròpies, encara que de vegades pugui acceptar-se la remissió a les d'altri. D'altra banda, potser ens trobaríem davant una contradicció «in terminis», ja que no es pot predicar simultàniament, que una norma està vigent i que està derogada com a tal norma.

Entenem —com a més probable— que l'article 1 de la Proposició adopta i integra en l'Ordenament jurídic català «el text» de la Llei de l'Estat de 21 de juliol de 1960, és a dir, la redacció literària continguda en aquesta llei, exclòs el seu preàmbul (el qual ja no tindrà, en conseqüència, ni tan sols valor interpretatiu i constituirà «lletra morta»). I a aquesta conclusió, hi arribem per estimar que l'adjectiu «normatiu» s'utilitza en l'article 1 (com també en l'article 2) per accentuar l'exclusió del preàmbul i deixar ben clar que no s'adopta ni s'integra en l'Ordenament jurídic català res més que el text *que fou normatiu*.

En aquest sentit, no tenim cap dubte sobre la constitucionalitat de l'article 1 de la Proposició que examinem, ni, especialment, sobre la seva adequació a l'EA.

V

1. L'article 2 de la Proposició de llei que examinem determina que «L'adopció del text normatiu a què fa referència l'article anterior s'entén feta en la versió catalana elaborada per la Conselleria de Justícia de la Generalitat, en edició del maig de 1982, en compliment de la Resolució 8/I del Parlament».

L'esmentada edició obra en poder d'aquest Consell amb certificació del Departament de Justícia.

La referència concreta a aquesta versió catalana ofereix certs problemes. Encara que es tracti d'una versió «oficial» —en la mesura que ha estat feta per un Departament de l'Òrgan executiu de la Generalitat—, no es podia prescindir de la sanció-promulgació ni la publicitat que resulten indispensables per a les normes jurídiques, àdhuc invocades «per relationem».

Quant a la sanció i a la promulgació, l'article 62.a) CE atribueix al Rei la potestat de sancionar i promulgar les lleis i l'ar-

article 91 precisa que «el Rei sancionarà les lleis aprovades per les Corts Generals en el termini de 15 dies, i les promulgarà i n'ordenarà la publicació immediata».

S'ha de precisar que, contra el que passava en el sistema anterior, respecte al qual la doctrina estava d'acord que s'obviava la transcendència de la sanció —residu de l'antiga potestat de vet—, i que s'entenia per promulgació l'acte de fer pública la Llei, confonent aquests dos moments (antic article 1 i actual article 2.1 CC), el que ara passa és que distingeix entre la sanció i la promulgació d'una part i la publicació de l'altra, ja que, com s'ha vist, el Rei sanciona i promulga les Lleis de forma simultània, ordenant la seva promulgació.

D'acord amb això, l'article 33.2 EA disposa que «les lleis de Catalunya seran promulgades, en nom del Rei, pel President de la Generalitat, el qual n'ordenarà la publicació», cosa que resulta totalment coherent atès que el President de la Generalitat «ostenta la més alta representació de la Generalitat i l'*ordinària de l'Estat a Catalunya*» (art. 36.2 EA). I per això, també, l'article 41 de la Llei 3/1982, de 25 de març, del Parlament de Catalunya disposa que «les lleis de Catalunya seran promulgades en nom del Rei pel President de la Generalitat, el qual n'ordenarà la publicació...»; cosa que ratifica l'article 61, d'aquesta mateixa Llei en disposar que correspon al President de la Generalitat com a representant ordinari de l'Estat a Catalunya «a) Promulgar en nom del Rei les lleis de Catalunya i ordenar-ne la publicació».

A aquest respecte, la versió a què es refereix l'article 2 de la Proposició de Llei ha estat objecte d'una manifestació pública, però no de la publicació pels mitjans i en la forma que l'anomenat «bloc constitucional» imposa de manera inexcusable.

La Constitució, en l'article 9.3, garanteix el principi de «la publicitat de les normes». I la publicitat s'ha de realitzar, en virtut d'una gran tradició, mitjançant la inserció en la publicació oficial prevista en l'Ordenament, cosa que resulta absolutament necessària per garantir la seguretat jurídica, que no constitueix un principi addicional, sinó la suma de tots els principis enumerats en aquell precepte (STC, 20 juliol 1981), i entre ells el de publicitat.

La Constitució no precisa quin és el mitjà oficial pel qual s'han de publicar les Lleis, però sí que ho fa l'Estatut d'Autonomia, en disposar, respecte a les Lleis de Catalunya, que aquesta publicació s'ha de realitzar, per ordre del President en el *Diari Oficial de la Generalitat*, dins el termini de 15 dies, i, a més, en el *Boletín Oficial del Estado*, encara que, a efectes de la seva entrada en vigor, regirà la data de la seva publicació en el DOG (art. 33.2 EA).

També la Llei 3/1982 del Parlament de Catalunya, conté aquesta necessitat, en disposar al seu article 42 que l'obligatorietat de les Lleis de Catalunya té com a punt de partida la seva publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat*.

2. S'ha d'observar que la remissió a un text determinat s'ha de referir a un text normatiu *realment vigent i amb força obligatòria* i no a una versió, baldament exacta i fins i tot oficial, si aquesta versió no ha obtingut o no *obtingui* el rang de veritable norma mitjançant la seva sanció-promulgació adequades.

No qüestionarem aquí la veracitat ni l'exactitud, ni tan sols l'oficialitat de la versió catalana elaborada i publicada per la Conselleria de Justícia de la Generalitat. Però sí que afirmem que la dita versió en si mateixa no reuneix els caràcters externs

que corresponen a qualsevol Llei perquè pugui ser objecte d'una remissió com la que fa l'article 2 de la Proposició de Llei.

3. Entenem que aquest defecte podria obviar-se d'alguna de les maneres següents:

a) La supressió del precepte, cosa que comportaria que, mentre el Consell Executiu no faci ús de la delegació que se li atorga en la Disposició Addicional Única, la Compilació estaria constituïda, en part, per un text en versió catalana (el dels articles i disposicions modificats, afegits o substituïts) i, en part, per un altre text estatal en versió castellana (el dels articles i disposicions no modificats o substituïts); tot això amb independència que la versió castellana oficial dels textos en llengua catalana sigui realitzada per la Generalitat i publicada en el BOE (art. 33.2 EA), amb la qual cosa es comptaria alhora amb un text complet, només, en llengua castellana.

b) També es podria incloure, en la Llei que es proposa, el text íntegre en català dels articles no modificats ni substituïts que es consideren vigents, continuant en vigor la delegació atorgada per la Disposició Addicional Única en els seus mateixos termes.

c) Tenint en compte que, d'una banda, l'article 1 de la Proposició assumeix íntegrament el text normatiu de la Llei 40/1960, i que, d'altra banda, l'article 2 concreta aquesta adopció a una versió catalana d'aquella, es podria acompanyar com a annex a la Llei proposada la versió elaborada per la Conselleria de Justícia, l'esmentat annex que hauria de millorar-se juntament amb la Llei que es proposa, en la mateixa forma i al mateix temps que aquesta.

4. Independentment d'això, i potser excedint-nos en la nostra missió, però amb un ànim de col·laboració institucional, hem examinat detingudament la versió catalana a què al·ludeix l'article 2, tantes vegades esmentat, observant errors o errades més o menys materials, omissions i alguns girs que suposen diferències, en certa manera transcendents, respecte a l'original castellà. Ens referim, en particular, als articles 3, primer paràgraf, 8, 9, 10, 12, 14, segon p., apartat d), 17, primer i tercer p., 19, segon p., 35, segon p., 43, primer p., 70, 73, segon i quart p., 74, 75, segon p., 78, 80, tercer p., 90, segon p., 117, quart p., 136, segon p., 164, quart p., 178, Regla tercera, 181, segon i cinquè p., 187, cas tercer, 194, quart p., 196, primer i tercer p., 209, quart p., 217, primer p., 225, primer p., 237 (manca el paràgraf tercer), 240, tercer p., 243, cinquè p., 260 segon p., 262 (manca el paràgraf segon), 266, primer p., 301, 343, segon p.

Aquestes errades, errors i omissions són perfectament explicables i àdhuc inevitables en qualsevol text, normatiu o no, i poden ser subsanades pels procediments corresponents.

VI

Examinem ara l'article 3 de la Proposició de Llei, segons el qual es modifica el Títol preliminar de la Compilació i, concretament, l'article 1 de la Compilació, en la forma següent:

«Títol Preliminar: De l'aplicació del Dret civil de Catalunya.

Article 1. De conformitat amb el que estableixen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, les disposicions del Dret civil de Catalunya regiran amb preferència al Codi civil i a les altres disposicions d'igual aplicació genera.

Per tal d'interpretar i integrar aquesta Compilació i les altres

normes hom prendrà en consideració les lleis, els costums, la jurisprudència i la doctrina que constitueixen la tradició jurídica catalana, d'acord amb els principis generals que inspiren l'ordenament jurídic de Catalunya».

1. No anem a entrar, perquè no és imprescindible al nostre objecte, en l'examen detallat de l'article 149.1,8 CE, aquest «mixtífori» que els autors han criticat tan profusament, intentant localitzar el seu significat exacte; encara que sí que hem de fer notar que, al nostre parer, la reserva a l'Estat que conté en matèria civil té, com a única i última finalitat, *el propòsit d'unificar certs aspectes puntuals, per entendre-ho necessari, bé per a la seguretat jurídica, bé per als interessos generals* (com ja va posar en relleu la justificació de l'esmena 417 en el Senat, després vot particular 434 en la Comissió corresponent), idea que, conclouentment, ha d'influir de forma decisiva en la intel·ligència del precepte.

Tampoc no aprofundirem —perquè ara tampoc no és necessari— en l'anàlisi de l'abast de l'incís «Conservació, modificació i desenvolupament per les Comunitats Autònomes dels Drets civils, forals o especials, allà on n'hi hagi», del qual deriva el text de l'article 9.2 EA.

Destaquem, però, una cosa absolutament clara a efectes d'aquest Dictamen: l'Estat es reserva «la determinació» de les fonts del Dret, però amb respecte a les normes de «Dret foral o especial». En relació amb això, s'ha de precisar que el respecte a les normes «forals» sobre fonts no requereix, necessàriament, que aquestes es trobin enunciatades d'una manera explícita (com passa, per exemple, en les Compilacions d'Aragó i de Navarra), ja que el sistema de fonts pot obtenir-se mitjançant la investigació de l'Ordenament respectiu. Aquest és el cas de Catalunya, i la raó íntima que —per a alguns innecessàriament, per a d'altres indugudament— l'EA disposi, en l'article 26.3, que «*En la determinació* (terme idèntic al que utilitza l'art. 149.1,8 DE) de les fonts del Dret civil, l'Estat respectarà les normes del Dret civil català».

Refusem, però, un estudi aprofundit en aquest tema, ja que, com veurem, la constitucionalitat de l'article 3 de la Proposició de Llei, pel que fa a la modificació de l'article 1 de la Compilació vigent, es defensa d'una manera senzilla sense necessitat de plantejar-se la qüestió de si el Dret civil català actual conté —encara que fos implícitament— la determinació de les seves fonts pròpies.

Al contrari, sí que convé fer al·lusió a la reserva a favor de l'Estat de la matèria sobre «aplicació i eficàcia de les normes jurídiques».

S'ha de reconèixer que, en aquest punt, l'article 149.1,8 CE s'inspira en certa manera —encara que no s'hi fonamenta— en l'article 13.1 del Codi civil («disposiciones (que) determinan los efectos de las leyes y las reglas generales para su aplicación»), encara que s'ha de destacar que aquest incís fou interpretat autènticament —com la resta de l'article 13— per l'article 2 del Decret de 31 de maig de 1974, en compliment de la Llei 3/1973, de 17 de març, en el sentit que, respecte a aquesta matèria, el text articulat del Títol preliminar del Codi civil no alterava el que regulaven les Compilacions dels Drets «especials o forals». Però és clar que els termes utilitzats per la CE no suposen la remissió directa a la rúbrica dels capítols II, III (i àdhuc de l'I) del Títol preliminar del Codi civil, ni necessàriament al seu contingut, sinó als conceptes materials de l'«aplicació» i

de l'«eficàcia» de les normes, dins del conegut paràmetre de la necessitat de la seva unificació, és a dir, en la mesura que les regles relatives a l'aplicació i a l'eficàcia siguin de tal naturalesa que exigeixin un tractament comú.

Així, estimen que avui (i pel que fa als Drets «forals») els termes d'«aplicació» i «eficàcia» utilitzats pel la CE reclamen les regles sobre publicitat, derogació i efectes retroactius de les normes (art. 2 Cc), l'article 3.2, últim incís, l'article 4.2, l'article 5 i els articles 6 i 7. I això, perquè aquestes normes responen a constants, no ja específiques del Dret espanyol, sinó acceptades universalment per la doctrina com a inspiradores de qualsevol Ordenament modern, i perquè, a més, tenen un suport constitucional ben clar.

En canvi, per exemple, no es pot sostenir que la CE invoqui en l'article 149.1,8 les regles interpretatives de l'article 3.1 Cc, ja que, a més de constituir meres admonicions, no poden vincular els tribunals, almenys en la forma en què estan redactades, sense incidir en l'libertat interpretativa.

2. Entrant en l'examen de la modificació proposada de l'article 1 de la Compilació vigent, diguem, en primer lloc, que el seu primer paràgraf és totalment correcte en la mesura que suprimeix l'incís «De conformitat amb el que estableix l'article 12 (avui 13) del Codi civil» i el substitueix per l'expressió «De conformitat amb el que estableixen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia», ja que la vigència de la Compilació no depèn ni va dependre mai del Codi civil. Abans perquè el seu valor derivava de si mateixa, com a llei de l'Estat, com va posar en relleu la conclusió 22 de la secció primera del II Congrés Jurídic Català, en afirmar que «La vigència de la Compilació neix de la mateixa Compilació, com una llei entre lleis, i no deriva de la Llei de Bases del Codi civil espanyol ni d'aquest mateix Codi»; i ara, perquè el seu fonament resideix en la distribució de competències, en l'atribució a la Generalitat de competència exclusiva en la matèria i en la potestat legislativa que li correspon sobre aquesta matèria. Les referències a la CE i l'EA són, doncs, absolutament correctes i fins i tot imprescindibles. L'antiga dicció, al nostre entendre, seria en suma i en aquest moment, tan inconstitucional com contrària a l'EA.

3. L'afirmació que «les disposicions del Dret civil de Catalunya regiran amb preferència al Codi civil i les altres disposicions d'igual aplicació general», és adequada, ja que aquesta referència al «Dret civil de Catalunya» i no només a la Compilació d'aquest Dret es correspon, especificant-la, amb la norma precisa de l'article 26.1 EA, entre d'altres.

La referència al Codi civil «i a les altres disposicions d'igual aplicació general» és igualment correcta, ja que la preferència del Dret català —sigui o no civil— abasta en el nostre territori tot altre Dret sense cap distinció —sempre, almenys, que la competència catalana sigui exclusiva— com es dedueix inequívocament dels articles 26.1 EA i 149.3 CE.

4. Segons el proposat article 1, paràgraf segon, de la Compilació, «Per tal d'interpretar i integrar aquesta Compilació i les altres normes hom prendrà en consideració les lleis, els costums, la jurisprudència i la doctrina que constitueixen la tradició jurídica catalana, d'acord amb els principis generals que inspiren l'Ordenament jurídic de Catalunya».

Abans de tot, s'haurà d'entendre que la referència a «les altres normes» només pot afectar el Dret català; és a dir, aquest precepte és d'aplicació interna i, en principi, no podria

afectar el tractament del Dret de l'Estat, aplicat com a principal, o d'altres Comunitats Autònomes, per tant, ha de ser entès d'aquesta manera.

L'addició de la «jurisprudència» com a part de la tradició jurídica catalana, no ofereix cap qüestió, ni tan sols amb referència al tema de les fonts del Dret, ja que la composició de la tradició jurídica, a més de tenir un abast de mera concreció o desenvolupament, sempre oberts per la seva pròpia naturalesa, no pertany a l'àmbit de la «determinació» de les fonts, sinó que, al contrari, respon acadèmicament al sentit historicista de la CE i de l'EA que examinem en un altre lloc, en la mesura que l'apel·lació a la tradició jurídica catalana en ordre a la interpretació, (i la Compilació respon al principi de la «continuatio iuris») ja estava prevista en la redacció del text estatal i correspon a la comprensió «more italico» o «segons Dret e raó» substancial al Dret català. A més, es pot predicar d'això el que vàrem dir sobre les regles interpretatives del Codi civil, fins i tot en el cas que aquesta evocació suposés una regla primària d'hermenèutica. El mer valor admonitori seria inevitable, tal com ho va estimar la conclusió 11 de la secció primera del II Congrés jurídic català en afirmar que «la referència a la tradició jurídica catalana en matèria d'interpretació, concedeix a la dita tradició i als elements que la integren, un valor hermenèutic primordial, però no exclou que s'hi apliquin tots els altres elements i mitjans d'interpretació».

5. Entrem ara en el tema hipotèticament més polèmic, és a dir, el de la introducció en el text del terme «integrar».

Se sap que aquest concepte fou rebutjat en tràmit d'estudi de l'Avantprojecte de la Compilació catalana vigent, potser per ser aquesta una de les primeres i haver-se promulgat superant dificultats notables, contra el que va passar amb d'altres Compilacions, com són les d'Aragó i de Navarra.

Eludint aquestes mires tan estretes —avui superades substancialment per la Constitució i els Estatuts corresponents— l'esmentat II Congrés jurídic català, en la conclusió 10 de la seva secció primera va establir que la tradició jurídica catalana té bastant força per a constituir una font d'interpretació i d'integració del Dret català.

Abans d'entrar en el nucli del tema, hem de recordar que la interpretació i la integració són dos conceptes jurídics de funció perfectament diferenciada.

La interpretació constitueix un actitud investigadora que, com a pròpia de la «prudentia iuris» té només com a missió la invenció de la solució més raonable o més persuassiva, dins la inevitable i útil proximitat a la paraula; i suposa, instrumentalment, de trobar el sentit intern propi de la norma, ja coneguda en la seva expressió externa.

La integració, al contrari, és una actitud dialèctica mitjançant la qual es pretén suplir els defectes del material normatiu que ha de ser objecte, precisament, i si s'escau, de l'activitat de l'interpret.

A aquest respecte, s'entén que un supòsit de fet no previst en la norma —és a dir, partint de la inexistència d'una norma directament aplicable— requereix una regulació jurídica per exigència de la consciència social objectiva, o, encara millor, conforme a la lògica interna de l'ordenament com a relació de mitjans a finalitats, en què el «mitjà» està absent. La integració tendeix així, mitjançant solucions raonables, a emplenar el buit, utilitzant a aquest efecte la manera o els procediments

adequats.

Eludim, en les consideracions que segueixen, el tema de les llacunes «de la llei», és a dir, el d'aquells supòsits en què la Llei no pot resoldre un cas perquè l'abast de la mateixa llei és qüestionat, per causa de la imprevisió o la imprecisió o l'antinòmica, que requereixen una solució no prevista respecte al cas concret. Els recursos a l'analogia «legis» i d'altres procediments semblants no impliquen complementació de l'ordenament, sinó la subsumpció —en certa manera artificial, basada en l'«eadem ratio» d'un nou supòsit en la mateixa norma.

Per això, es pot afirmar que l'acte d'emplenar llacunes «de la llei» no constitueix pròpiament una tasca integrativa, ja que, generalment, s'entén que quan aquesta tasca es limita a corregir la insuficiència derivada de la imperfecció dels preceptes es tracta d'una llacuna *impròpia*, que pot ser obviada per la via interpretativa, fins i tot quan les normes vigents resulten inadequades a casos ben nous que es poden presentar, o quan continguin omissions que puguin amb la unitat del sistema. Només quan la insuficiència és intrínseca, la tasca interpretativa resulta insuficient, i es pot parlar de veritable integració, que solament és la integració «de l'Ordenament jurídic».

6. Seguidament, entrem en aquest fonament en l'examen de la integració de l'Ordenament, a la qual creiem que es refereix el nou text de l'article 1 de la Compilació, paràgraf segon, en relació amb d'altres disposicions concordants ja esmentades, ja que, altrament, l'addició del terme «integrar» hauria estat totalment innecessària.

Donem per reproduït el paràgraf segon de l'article 1, de la Compilació, segons el nou text proposat.

També és important per al nostre raonament la *Disposició final segona, primer incís*, segons la qual, «la doctrina jurisprudencial del Tribunal de Cassació de Catalunya no modificada per aquesta Compilació o d'altres lleis, forma part de la tradició jurídica catalana...».

A l'últim, la *Disposició final quarta* proposada, estableix que, «conformement al que disposa l'article 1 d'aquesta Compilació, sens perjudici de les normes de directa aplicació general, en allò que no preveuen les disposicions del Dret civil de Catalunya, regeixen supletòriament els preceptes del Codi civil i de les altres lleis estatals de caràcter civil en la mesura que no s'oposin a aquelles disposicions o als principis generals que informen l'ordenament jurídic català».

Tots aquesta textos voregen —encara que no aborden frontalment— el tema de les fonts del Dret, que constitueix un dels punts principals en la distribució competencial, ja que precisament l'«autonomia» significa la potestat de donar-se un Ordenament jurídic, i l'àmbit de l'autonomia depèn de l'abast d'aquesta potestat, així com de la necessitat d'acceptar, en una mesura més o menys gran, Ordenaments d'altri.

7. L'Ordenament jurídic és un conjunt complet i ple. Però a aquesta confirmació de plenitud s'arriba per camins diferents.

L'Escola històrica, tan útil en els temps en què era necessari de defensar els Drets nacionals, pensa en un sistema global que presenta una tradició jurídica en evolució constant, apta per a solucionar els casos concrets, qualsevol que sigui el moment en què es presentin, en virtut de la dinàmica de l'«esperit del poble». Per la seva banda, el temor als excessos dels jutges, portà el Dret burgès dels francesos al mateix resultat, primer com a defensa contra els poderosos i després del mateix

Dret burgès davant la pressió dels oprimits. La idea kelseniana del Dret pür, com a antítesi de l'irnaturalisme, condueix a la lògica immanent del Dret mateix, que ho fa autosuficient. I per fi (sense que això suposi un estudi exhaustiu del tema) el mateix ús alternatiu del Dret, encara que essencialment centrat en la tasca interpretativa, no deixa d'incidir sobre la plenitud de l'Ordenament, en la mesura que aquesta mateixa plenitud —dins la qual es contempla la variable dels interessos en pugna— permet sempre solucions adequades per inclinar la balança en un sentit o altre. No podem oblidar, d'altra banda, que la plenitud de l'Ordenament es va presentar com a necessitat pràctica inexcusable des del moment, que havent triomfat la doctrina de separació de poders, es va imposar al jutge l'obligació de decidir i la de motivar les seves sentències (en el nostre Dret, actualment, arts. 1.7 del Codi civil i 120.3 CE).

La plenitud de l'Ordenament suposa que aquest constitueixi un conjunt complet i perenne, en el sentit que té la dinàmica interna suficient —de signe diferent segons les diverses tesis— perquè sempre puguin trobar-s'hi solucions adequades o justes qualsevol que siguin les circumstàncies. En unes altres paraules, l'Ordenament jurídic té en si mateix forma interna, de vegades latent, però sempre suficient, perquè pugui elaborar-se la norma no expressada que s'ha d'aplicar al cas concret.

Un cop superats els dogmatismes —fins i tot merament positivistes— impulsors de la tesi, és evident que en tots els nostres Ordenaments civils —i particularment el català—, la seva plenitud està orientada i fundada en una indubtable finalitat pràctica, basada, entre d'altres, en el principi de seguretat jurídica, que exigeix el tancament del sistema; de manera que l'assumpció del Dret sigui total i certa per al ciutadà, i, si és possible, que no calgui l'apel·lació a sistemes estranys en la seva vivència tradicional i quotidiana. En això es basa l'operativitat pràctica d'un Dret tan domèstic i alhora tan flexible com és el Dret civil català.

En aquest punt ens trobem amb un dilema interessant: o Catalunya pot *determinar* les seves fonts jurídiques, o això correspon a la competència de l'Estat. En el primer cas, el legislatiu català pot tancar el sistema tal com fa, implícitament, el nou article 1 de la Compilació proposat; en el segon, l'Estat li ofereix i imposa, per la seva part, el mateix sistema tancat. D'aquesta manera, en la darrera hipòtesi, l'article 1 del Codi civil, com a Dret estatal, resultaria que és el millor suport d'aquell article 1 de la Compilació.

La primera conclusió és, doncs, que en qualsevol dels Ordenaments jurídics del país, les llacunes de l'Ordenament són impossibles, ja que el sistema de fonts ho impedeix. Són aplicables, no només al Codi civil sinó als altres Ordinaments, les paraules de l'Exposició de Motius del Decret de 31 de maig de 1974 (per mitjà del qual es va promulgar la nova redacció del Títol preliminar del Codi civil, ordenada per la Llei de 17 de març de 1973) segons les quals «la formulación de un sistema de fuentes implica la exclusión de las lagunas del Derecho».

Per totes aquestes raons, el Dret civil català és i ha de ser sens dubte un sistema íntegre.

8. Una qüestió diferent, però relacionada amb l'anterior, és la de si l'Ordenament civil català, considerat íntegrament, requereix alguns altres mitjans d'integració. No es tracta d'una paradoxa, sinó de la constatació indubtable que el Dret català —fins i tot considerat com un cercle més ampli que el de la

mera Compilació— no regula en si mateix i amb la mateixa intensitat totes les institucions possibles a través de les quals es manifesta el Dret civil.

No tractem aquí l'abast dels articles 149.1, 8 CE i 9.2 EA, per tal com el tema no afecta directament la substància i la finalitat de la Proposició de Llei que dictaminem. Tampoc no desitgem de mantenir que la compilació —la promulgació de la qual va obeir a esquemes àmpliament superats per la CE— hagi bloquejat la dinàmica de les institucions catalanes. Volem dir —i això amb l'èmfasi adequat— que el Dret civil català conté la regulació d'unes institucions que constitueixen el fonament històric bàsic del seu Ordenament, i alhora certes normes perfectament diferenciades, susceptibles de modificació i desenvolupament, però de naturalesa fragmentària com a simples fraccions dins del conjunt.

En aquest punt es manifesta, en tota la seva transcendència, el tema de la integració.

Són coneguts els conceptes d'autointegració i d'heterointegració.

L'autointegració, pròpia dels sistemes jurídics més desenvolupats, suposa l'expansió lògica del sistema basant-se en la seva autosuficiència. La mera aplicació de l'ordre tancat de fonts de l'article 1 Cc abona aquesta idea. I en aquest sentit, podem afirmar que, quant a aquell contingent del Dret civil català que entranya l'abordatge frontal i global de certes institucions, la integració s'ha de realitzar per mitjà del seu propi sistema de complementació, és a dir, per l'aplicació del costum i dels principis generals, posats de manifest o no en les normes escrites. En aquest sentit, doncs, resulten totalment adequades les apel·lacions que —en el si de la integració— fa la Proposició de Llei als principis generals que inspiren o informen l'Ordenament jurídic de Catalunya (art. 3, en la mesura que modifica l'article 1, paràgraf segon, i art. 30, en la mesura que modifica l'antiga DF segona, mitjançant la nova DF quarta de la Compilació).

En canvi, pel que fa a les matèries regulades fragmentàriament, però dins del conjunt, la integració s'ha d'examinar des d'una perspectiva en certa manera diferent.

En efecte, també són aplicables a aquestes matèries, en la seva essència, els mitjans d'autointegració, però només en els límits en què interessa de regular al Dret català, específicament, d'acord amb la tradició, les realitats socials de Catalunya.

Fora d'aquest àmbit, s'imposa l'heterointegració, és a dir, el recurs a un altre sistema com a complementari. És exactament el mètode d'apel·lació a un Dret anomenat supletori. Aquest Dret no és específicament —encara que sí en aquest moment— el Codi civil, al qual afludeixen l'article 3 de la Proposició dictaminada (en modificar l'article 1, paràgraf primer de la Compilació), i l'article 30 (en la mesura que modifica i substitueix, mitjançant la nova DF quarta, l'antiga DF segona de la Compilació); al contrari, és constituït pel Dret de l'Estat a què afludeixen els arts. 149.3 CE i 26.2 EA i DT segona EA.

Però respecte a aquesta heterointegració «sectorial», s'ha de fer una observació complementària. L'heterointegració no impedeix, en absolut, que els principis generals del sistema segueixin operant en la mesura que afectin, encara que només sigui tangencialment, el segment de què es tracti. L'apel·lació al sistema estrany, per això mateix, no pot ser tan absoluta que distorsioni l'abast recte que pertoca a la modalitat correspo-

nent, ja que, aleshores, aquell sistema perdria el seu simple valor instrumental complementari i acabaria retorcent el sistema complementat. Aquest és el sentit íntim de la STS de 28 de juny de 1968, segons la qual, la Compilació constitueix «Dret comú» a Catalunya i per als catalans.

9. En aquest sentit entenem que és absolutament constitucional l'article 3 de la Provisió de Llei en la mesura que modifica l'article 1 de la Compilació, i l'article 30 en la mesura que introdueix la primera part de la DF 2ª i modifica i substitueix, mitjançant la DF 4ª, l'antiga DF 2ª de la Compilació amb referència a qualssevol disposicions del Dret civil de Catalunya.

VII

1. Es detecta una notable discrepància parlamentària en relació amb *el dot i els seus augments i d'altres institucions paral·leles com la tenuta, l'aixovar, el cabalatge, l'escreix i el tantundem*. El desacord s'estén a les qualificacions esporàdiques dels béns privatis de l'esposa com a *parafernals* (és a dir, els que no formen part del dot) i a la *presumpció de parafernallitat*, encara que es proposa titular el Capítol X de la Compilació (art. 13 de la Proposició) amb la rúbrica «Dels béns privatis».

La discrepància es manifesta en un cúmul d'esmenes i vots particulars: 1 i 2 als articles 7 i 8 de la Compilació, 4 i 5 a l'art. 18, paràgraf tercer, 8 als arts. 24 i 25, 10 a 21 als arts. 26 a 51, 24 i 25 als arts. 54 i 58, 27 i 28 a l'art. 65, 31 als arts. 134, 145 i 146, 38 i 39 a l'art. 148, 43 i 44 als arts. 250 i 251.

Al nostre entendre no ens trobem davant un problema d'inconstitucionalitat. És cert que, en certa mesura, les esmentades institucions han estat marginades en la pràctica, sobretot en els mitjans urbans. Però la seva regulació —com, si s'escau, l'omissió de regulació, però no la prohibició— no són inconstitucionals, especialment pel que fa a una suposada discriminació entre marit i muller, per les raons següents:

a) Per la possibilitat, que ja hem raonat, de regular l'exercici dels drets fonamentals —i entre ells el d'igualtat— per motius raonables, sense atacar el seu contingut essencial ni les condicions bàsiques d'exercici, sobretot si es descarta —com descartem— una supervivència actual de la pretesa «compra de la dona».

b) Perquè els esmentats drets són d'establiment completament voluntari —un cop proposa la supressió del dot obligatori— i, per tant, amb això, es respecten les bases contractuals (art. 149.1,8 CE) i especialment l'autonomia de la voluntat sobre un objecte lícit. En concret, la tenuta suposa una mera garantia —com l'opció del dot— completament provisional i amb càrregues especials, una i altres perfectament raonables; i l'aixovar té en el seu haver el contrapès del dot, i igualment és voluntari.

c) Perquè ressonen —fins i tot suposar que es contemplin les condicions personals de l'esposa en l'escreix— a una tradició jurídica catalana molt arrelada.

d) Perquè, no obstant la nova redacció proposada a l'article 50 de la Compilació, el dot en concret aconsegueix una funció important en el règim de separació de béns, com a patrimoni dedicat a aixecar les càrregues familiars. Per això, la supressió, mimètica en relació amb el Cc reformat— no té la mateixa justificació que en els sistemes que autoabasten institucionalment

la família, com els de comunitat de béns o de guany.

2. Aprofitem aquest Fonament per deixar clar el nostre criteri respecte a les qüestions referides a la igualtat dels fills i a les segones núpcies.

a) Segons una definició coneguda, l'adopció és un acte solemne, sotmès a l'aprovació de la justícia, que crea entre dues persones relacions anàlogues a les que resultarien de la filiació.

Això és realment el que queda, en síntesi, després de l'evolució que la institució ha experimentat des del Dret romà clàssic. Aleshores va constituir un mitjà d'integració en la família com l'entenia aquell Dret, és a dir, com a grup polític, amb una sèrie de conseqüències de caràcter civil.

En el Dret justinià es troba ja la idea purament civil de l'adopció com a imitació de la naturalesa («adoptiu naturam imitatur»), i aquesta idea prossegueix en el Dret medieval.

Evidentment, fenòmens com el de la beneficència, els fills de mares solteres, el desplaçament del concepte de l'adopció des de la satisfacció de l'adoptant a la protecció de l'adoptat, han produït notables canvis en el tractament de l'adopció mateixa.

Però això no ha pogut esborrar el fet evident que la filiació adoptiva no procedeix de la generació i, per tant, no constitueix pròpiament una filiació conformement a la naturalesa, sinó una quasi-filiació derivada de la Llei, amb uns efectes ben definits però fundats en una ficció.

Podem, doncs, distingir diverses classes d'adopció, acostar tota adopció o algunes classes determinades d'adopció, tant com sigui possible, a la filiació per naturalesa (fundada en la veritat biològica), fer-la revocable o no, admetent que el tracte continu i perllongat produeix uns efectes de vegades tan profunds com la biologia mateixa, congelar o no el parentiu que, en més o menys grau, l'adopció comporta. Però sempre quedarà la idea fonamental: l'adoptant i l'adoptat no estan lligats per una relació paternofilial basada en la naturalesa, o almenys aquesta relació no ha d'existir necessàriament.

La protecció deguda a la família pot agastar l'adopció, però no ho pot fer el principi d'igualtat o de no-discriminació *per raó de naixement* consagrat a l'article 14 CE.

Per tant, quan es posa en relació amb la filiació adoptiva amb la filiació per naturalesa, el resultat no ha de ser necessàriament una igualtat de tracte absoluta. Ni tan sols es pot parlar en aquest cas d'un «contingut essencial» comú, i n'hi ha prou a aquests efectes un tracte semblant o anàleg per la mateixa naturalesa de la institució.

Per això, la diversitat de tractament entre l'adopció plena i la menys plena o simple que es manifesta en múltiples preceptes proposats, és constitucional.

B) L'antic recel a les segones núpcies ha canviat de signe. avui no té el sentit sancionador d'abans sinó el d'evitar una desviació de les liberalitats «mortis causa», de vegades produïda per la dedicació presumible a una nova família i àdhuc a nous fills, en perjudici de l'anterior.

Això no suposa cap discriminació respecte a l'exercici dels drets fonamentals, sinó un mitjà tècnic per a preservar els béns procedents de la primera unió i als seus titulars espectants.

Per tant, el manteniment de la cautela al tema dels *drets viudals* segons hem vist abans i a més en la reserva anomenada binupcial (art. 269, paràgraf primer), no afecta la constitucionalitat de les dites normes, ni tampoc la seva supressió als articles

vigents, 24, 26, paràgraf tercer, 47, paràgraf tercer, en certa manera l'article 95, paràgraf tercer, i, en particular, l'article 253 de la Compilació.

En el mateix sentit, entenem que tampoc no és inconstitucional el manteniment de l'article 69, paràgraf segon, de la Compilació (especialment amb la matisació que conté) i el dels articles 170, 174, 176, 177 i 179, sobretot pel sentit estrictament matrimonial de les institucions a què es refereixin.

VIII

1. L'article 7 de la Proposició modifica tota la temàtica de les donacions entre cònjuges i redueix l'àmbit de la presumpció muciana a un cas molt concret, mitjançant la reforma de l'article 23 de la Compilació, que queda redactat així:

«En cas de fallida o concurs de creditors d'un dels cònjuges, si aquests no estan separats judicialment o de fet, els béns adquirits per l'altre títol onerós durant l'any anterior a la declaració o des de la data de la retroacció es presumiran donats pel primer, llevat que el segon, en adquirir o bé abans, disposés d'ingressos o de qualsevol altra classe de recursos suficients per a adquirir».

Encara que han estat objecte de vot particular (n. 6, de supressió), entenem que, en termes generals, es tracta d'una proposta sàvia que protegeix els creditors del fallit o concursat de qualsevol frau (tan fàcil quan hi ha la relació conjugal), i que, a més, es basa en una presumpció legal moderada derivada de fets respecte als quals existeix un enllaç precís i directe segons les regles del criteri humà.

La Comissió de Codis, tal com se sap, ja va estimar que la presumpció muciana, en la Compilació, s'havia de configurar estrictament com una institució contra el frau, prevalent al final l'aplicació genèrica.

En la Proposició de llei se suprimeix la vigència general de la presumpció i se li dona un àmbit limitat, precisament en la línia d'aquella primera idea de la Comissió de Codis, (encara que només respecte a les donacions considerades estrictament) igual com l'article 340, paràgraf tercer, de la mateixa Compilació vigent.

Suprimint, doncs, l'aspecte que, en relació amb els seus precedents, podríem denominar «infamant» de la presumpció muciana, el tema queda reduït a la constitucionalitat d'una norma amb la funció de protegir els creditors evitant actes presumptivament fraudulents i reconstruint el patrimoni del deutor.

Aquesta norma està emparada per la tradició catalana més pura, consagrada ja en la Constitució «per tolre frauds» i és totalment conforme amb els principis generals de protecció als creditors.

Per la seva part, la secció tercera del II Congrés jurídic català, no solament va suggerir la supressió de la presumpció muciana, entre altres coses, per una situació d'inferioritat de la dona (conclusió 12) sinó que també va reconèixer (encara que amb reserves «de iure condendo») el disseny de l'article 11, vigent, de la Compilació, d'evitar el frau a tercers fins al punt d'estimar que és més just establir francament la presumpció de frau en els contractes entre cònjuges «que no seguir el camí de la presumpció de gratuïtat que condueix a l'aplicació dels arti-

cles 20 i següents» fent al·lusió, encertadament, al fet que «hi pot haver frau en contractes a títol onerós» (conclusió 9).

2. En cas de concurs i especialment en el de fallida, resulten insuficients els mitjans de reconstitució del patrimoni dels deutors previstos en els arts. 1111, 1291-3^a, 1292, 1297, etc., del Codi civil, ja que l'experiència demostra que la situació fàctica d'insolvència que precedeix a operacions arriscades tractant de fer retardar el que és irremediable; condueix a pagar o atorgar privilegis a determinats creditors i fins i tot a detraure béns del seu patrimoni posant-los a nom de persones de la seva confiança i especialment dels seus familiars més íntims.

L'ordenament adequat de les situacions concursals exigeix, tan objectivament com sigui possible, que els actes de disposició patrimonial realitzats en un període de veritable desori o de desequilibri econòmic siguin tractats de manera que es respecti al màxim la condició paritària, és a dir, la igualtat de perspectives dels creditors (llevat de les preferències legals) davant el patrimoni del deutor i el principi de solidaritat que presideix el concepte de massa creditora.

A aquests efectes, almenys pel que fa a la fallida i sens perjudici del que disposen els articles 908 i 909 C de c, 1039 C de c de 1829 i 1375 LEC, el nostre sistema pretén d'aconseguir la restitució o reintegració del patrimoni del deutor a través de dos mecanismes, discutibles però vigents:

A) El primer consisteix en la retroacció absoluta, encara que amb el risc d'una certa inseguretat del tràfic, respecte als actes realitzats dins de la part del període sospitós que determini el jutge, de tal manera que aquests actes són considerats tan nuls com si s'haguessin realitzat en estat concursal (arts. 878-2^a C de c vigent, 1024 C de c de 1829, 1325, paràgraf segon, LEC).

B) El segon implica la possibilitat d'impugnació de certs actes, fins i tot anteriors a l'etapa de retroacció, semblant a l'acció pauliana (arts. 879 a 882 C de c, 1368, 1370, 1371 i 1377 LEC).

Es tracta, doncs, de concedir efectes jurídics a una presumpció legal de frau, de naturalesa unes vegades «iuris et de iure» i altres «iuris tantum» i sens perjudici d'altres presumpcions (fins i tot les merament «hominis») que es puguin establir.

3. En conseqüència, estimem que el proposat article 23 és constitucional, per tal com procedeix a modificar, restringint-la, una institució vigent, i fins i tot regulada a la Compilació; perquè té una finalitat especialment legítima com és la protecció dels creditors; perquè respon a la tradició jurídica catalana, i perquè finalment no està en desacord amb els principis rectors del Dret concursal, continguts en la legislació de l'Estat.

D'altra banda, el nou article 23 no regula una matèria pròpiament concursal, sinó un «pressupòsit» d'aquesta matèria, de caràcter substantiu i completament civil, en l'àmbit de la competència exclusiva autonòmica (art. 9.2 EA)

En conseqüència no es pot parlar de vulneració de les competències reservades a l'Estat, amb caràcter exclusiu, per l'article 149.1, 6^a CE.

IX

1. Examinem en aquest fonament els incisos dels articles 25, 152, paràgraf segon, i 250, paràgraf quart de la Compilació

que fan al·lusió a la pèrdua de l'«any de plor» (*article 8 de la Proposició*), de la «quarta vidua» (*art. 22*) i de l'usdefruit vidua abintestat (*art. 25*), en els casos en què el cònjuge sobrevivent *tornés a casar-se o visqués maritalment* («de fet», diuen els arts. 25 i 250 proposats) *amb una altra persona*. Sembla que els vots particulars números 8, 9, 38 i 39 pretenen modificar, almenys els dos primers articles, mitjançant la supressió de l'últim incís. És a dir, que els esmenants, en principi, admeten que les institucions referides i els beneficis que produeixen poden condicionar-se al fet que el cònjuge sobrevivent no passi a noces posteriors. I això és perfectament explicable, per la mateixa naturalesa que les institucions dites, per la seva configuració essencialment matrimonial (consideracions que justifiquen d'altres supòsits, com el de l'*article 9 bis de la Compilació —art. 6 de la Proposició—*, objecte de VP 3 de supressió), i, en aquest cas, pel seu caràcter alimentós que aconsella que, passant a noces posteriors, no es perllonguin les atribucions de gaudiment obtingudes en virtut del matrimoni anterior.

En aquest aspecte, doncs, es tracta d'una opció del legislador, absolutament lliure, com ho demostra el fet que no s'hagi aplicat aquesta norma en el tractament d'altres institucions relatives als cònjuges.

2. Alguna qüestió pot plantejar l'altra expressió al·lusiva a la «vida marital», que sembla que ve a substituir les actuals expressions «vida deshonest» o «vida manifestament llicenciosa» que fan referència clarament a l'ancestral «turpitud».

El canvi literari realitzat produeix, abans de tot, una certa perplexitat, ja que pot portar a la conclusió que la «vida deshonest» o la «vida manifestament llicenciosa» puguin no produir els efectes a què es refereixen les normes proposades, però sí la vida marital sense matrimoni, amb la qual cosa resulta que serà pitjor la condició de qui forma parella «com a matrimoni» que la de qui porta una vida deshonest o llicenciosa en el sentit més ampli i amb referència a les causes més diverses i fins i tot més greus.

Prescindint d'això, i concretant-nos al tema de la vida marital extramatrimonial, s'ha de recordar que en l'Avantprojecte constitucional s'establí que «a partir de la edat núbil, el hombre y la mujer tienen derecho a contraer matrimonio y a crear y mantener en igualdad de derechos *relaciones estables de familia*» (*art. 27.1*). En la nova redacció donada per l'Informe de la Ponència a aquest article, la relació estable de la família es va fer derivar del fet d'haver contragut matrimoni. I finalment, l'art. 32.1 CE prescindeix de tota referència a la relació estable i es limita a afirmar que «l'home i la dona tenen dret a contraure matrimoni amb plena igualtat jurídica».

Això no suposa, evidentment, que no pugui existir una família extramatrimonial, en tot cas protegida per l'article 39.1 CE. El que passa és que el punt de connexió per a la protecció familiar, quan aquesta es fonamenta en el matrimoni, és el matrimoni mateix i abasta, per tant, la parella matrimonial, amb fills o sense. En canvi la protecció a la família extramatrimonial deriva de l'existència de filiació i no de la formació estable de la parella, a què fa referència la DA desena, norma segona, de la Llei de l'Estat 30/1981, de 7 de juliol.

Els vots particulars no expressen els arguments justificatius dels proposants. Hem de pensar, doncs, que en principi, l'explicació és l'apuntada anteriorment. Però en aquest cas no es plantejaria un tema de constitucionalitat, ni tan sols des de la

perspectiva genèrica del principi d'igualtat, perquè ja sabem que, respectant el contingut essencial dels drets i les condicions bàsiques del seu exercici, la Llei catalana pot introduir modalitats reguladores.

Una altra hipòtesi faria entendre que, per als esmenants, la vida marital amb una altra persona suposaria, en relació amb els efectes a què es refereixen els preceptes esmentats, una investigació de fets que podria contradir el dret fonamental a la intimitat personal i familiar.

Certament, aquest és un dret fonamental, i les seves condicions bàsiques d'exercici les ha establert la LO 1/1982, de 5 de maig, protegint-lo contra tota mena d'*intromissió il·legítima* i declarant-lo irrenunciable, inalienable i imprescriptible (*art. 1*), prohibint entre d'altres la utilització de mitjans de coneixement de la vida íntima o la divulgació de fets concernents a una persona que la facin desmereixen en la consideració d'altri (*art. 7*). Això no obstant, s'ha de destacar que la mateixa LO esmentada estableix excepcions importants a les dites condicions bàsiques, ja que entén que l'exercici del dret està *delimitat per les Lleis i els usos socials* (*art. 2.1*) i (al fil de la «il·legimitat» de la intromissió) per les actuacions autoritzades o acordades per l'Autoritat competent d'acord amb la Llei (*art. 8*).

Suposat això, entenem que l'incís proposat sobre portar vida marital amb una altra persona és constitucional —com també seria constitucional la seva supressió—, per les raons següents:

a) Les LLeis —i, per tant, la Llei catalana— poden, com els usos socials, determinar l'abast de l'exercici del dret a la intimitat, en la mesura que aquesta determinació tingui un suport raonable.

b) La limitació a què ens referim entenem que és prou raonable perquè té, encara que en una altra versió, un suport històric adequat en el Dret civil català, que el legislador —lliure de fer-ho o no— ha volgut respectar i conservar perquè constitueix la sanció d'una alternativa al frau de la limitació consistent a tornar-se a casar, i perquè incideix en la mateixa configuració i fonament d'unes institucions legítimes.

c) Finalment, el problema es pot presentar, més que en el plantejament legal, en el moment de l'exercici de les accions corresponents davant els Tribunals de Justícia. Aquests seran, en definitiva, qui, en apreciar d'ofici la pertinència dels mitjans de prova que es proposin (*art. 566 LEC*), hauran d'enjudiciar si aquestes accions incideixen o poden incidir «irraonablement» en el dret a la intimitat personal i familiar del demandat, el qual, en tot cas, gaudirà, a més dels recursos ordinaris i extraordinaris en l'àmbit jurisdiccional, de la protecció que li dispensa l'article 53.2 CE.

X

1. L'article 25 de la Proposició, en la mesura que modifica l'article 248, paràgraf tercer de la Compilació, disposa que «les referències a l'Estat dels articles 913, 956, 957 i 958 del Codi civil s'entendrà que són fetes a la Generalitat de Catalunya».

Això suposa, doncs, que a falta d'hereters testamentaris i de parents del difunt dins l'ordre legal de crida, la llei defereix l'herència a la Generalitat i no a l'Estat, amb les assignacions determinades en l'article 956 (modificat per la RO d'1 d'abril de 1931); que els drets i obligacions de l'Estat i els de les Institucions o Entitats beneficiàries, tenen com a pressupost legal

l'acceptació de l'herència a benefici d'inventari; i finalment, que l'apoderament per la Generalitat dels béns hereditaris quan li correspongui haurà de ser precedit de declaració judicial d'hereters.

2. La crida del Poder Públic (Real Hacienda, Cámara del Rey, etc.) bé sota la denominació del Fisc com va passar en el Dret Romà, bé per la Senyoria, com en els Costums de Tortosa (6.10.2-2), ha estat una constant en el Dret català, que respecte a l'ordre de crides en la successió intestada es va regir sempre per les Novel·les 118 i 127, modificades per la Constitució de Pere III en les Corts de Montsó de 1363.

Les fonts del Dret català en matèria de successió intestada foren respectades pel Tribunal Suprem fins l'any 1893, que va canviar radicalment la seva actitud a causa d'un cas en certa manera incidental, però que —com passa tantes vegades— va produir una jurisprudència molt reiterada posteriorment.

El gir important de la jurisprudència a aquest respecte va tenir com a justificació la determinació d'un ordre de crides de la successió intestada a l'article 2 de la Llei denominada de «Mostrencs», de 16 de maig de 1835, segons la qual «corresponden al Estado los bienes de los que mueran o hayan muerto intestados sin dejar personas capaces de sucederle con arreglo a las leyes vigentes», i establint tot seguit l'ordre de successió previ.

S'ha de fer notar, efectivament, que la Llei de Mostrencs no solament regulava, tal com realment li corresponia, l'atribució a l'Estat dels béns que manquessin d'amo conegut, sinó també establiment d'un ordre de succeir abintestat. És a dir, comprèn una matèria civil i una altra referent a la integració del Patrimoni de l'Estat amb els béns vacants.

El gir de la jurisprudència es va referir exclusivament a l'aspecte civil de l'ordre de succeir, en la mesura que es limitava a una sèrie de parents dins de determinades línies i graus i per manca d'aquests a l'Estat.

L'argument del Suprem per a mantenir aquest ordre de succeir era una mica especios. Es basava en el fet que les lleis generals anteriors al Codi civil, com a aplicables a tot el territori espanyol, varen ser substituïts pel Codi, i que, per tant, l'ordre de succeir intestat establert pel Codi civil era aplicable amb caràcter general i fins i tot en algun aspecte tan especial com la successió intestada del causant impúber.

3. El Tribunal del Cassació de Catalunya va repugnar decididament aquesta aplicació general, posant un èmfasi especial en el sentit que la disposició derogatòria continguda en la Llei de Mostrencs, derogava totes les Lleis, Ordenances i Instruccions *sobre Mostrencs*, entenent que, per tant, continuava vigent l'ordre *successori abintestat* propi de cada territori en la matèria estrictament civil.

Fonamentant-se en aquesta tesi, la Llei del Parlament de 7 de juliol de 1936 sobre successió intestada va establir un sistema peculiar d'ordres successoris i va atribuir a la Generalitat els béns procedents de la successió intestada un cop esgotades les crides dels parents corresponents (arts. 14.5 i 28).

4. Abans de la CE, el Decret de 15 d'abril de 1964, promulgant el Text articulat de la Llei de bases de 24 de desembre de 1962 sobre el Patrimoni de l'Estat, *va suprimir tota referència a l'ordre de succeir intestat*, limitant-se, per tant, a la matèria específica d'aquella llei, és a dir, la regulació del Patrimoni, i la seva administració, defensa i conservació (avui, article 133.2 CE).

Així, el seu article 19 distingeix les diverses maneres d'adquisició per l'Estat: atribució per la Llei (béns vacants sense amo conegut, article 21, o béns posseïts sense títol per particulars, art. 22), o adquirits per herència, llegat o donació, sigui l'herència testamentària (art. 24.1) o la legítima, que continuaria regint-se pel Codi civil i disposicions complementàries (art. 24.2); i per ocupació referida als béns mobles, art. 26 (apartats 1°, 3° i 5° de l'esmentat art. 19).

La referència de l'article 24.2 abans esmentat, en virtut del qual la successió legítima (abintestat) de l'Estat seguiria regint-se pel Codi civil, tenia la seva base, no només en la seva naturalesa específica, sinó també en el principi d'aplicació subsidiària del Dret privat civil i mercantil proclamada per l'article 2.

El Decret de 13 d'agost de 1971 desenvolupa el règim administratiu dels béns adquirits per l'Estat com a hereter legítim. Sguint l'especialitat de la Llei abans esmentada, l'article 1 del Decret parteix del fet que els drets de l'Estat com a hereter abintestat són el que concedeix l'article 956 Cc. L'article 3, c) parla de la procedència de la successió intestada per concórrer algun dels supòsits previstos en l'art. 912 Cc; l'article 8 disposa que la declaració d'hereters abintestat a favor de l'Estat es farà sempre a benefici d'inventari, d'acord amb el que disposa l'art. 957; i, per fi, l'article 5.2; *in fine*, exigeix la sol·licitud de la declaració *judicial* d'hereters abintestat a favor de l'Estat.

Resulta, doncs, absolutament clar, que la Llei del Patrimoni de l'Estat contempla solament el nodriment d'aquest patrimoni i el seu règim, però no regula l'ordre intestat de succeir que constitueix un dels canals per a compondre aquell Patrimoni. Aquest règim s'abandona enterament en la legislació civil.

És absolutament cert, com assenyalava la sentència TC de 27 de juliol de 1982, que «el derecho sobre los bienes ocupados o retenidos sin título válido es una derivación de la vieja regalía, como muy claramente se manifiesta en el Decreto de Carlos III de 27 de noviembre de 1785 (Novísima Recopilación, 10.22.6), al referirse a los bienes mostrencos abintestatos y vacantes que pertenecen a mi Corona... Con la objetivación del poder y la fusión de los derechos mayestáticos en la noción única del poder soberano, este derecho pasa al Estado, traslación que entre nosotros se opera de manera positiva mediante la Ley de 9 de mayo de 1835».

Però aquesta afirmació només és vàlida referida a una part de la legislació complexa que regulava només l'adquisició per l'Estat dels béns vacants, sinó també la determinació de l'ordre de succeir abintestat amb caràcter general, com hem dit: sobre l'aspecte que avui no regula sinó en la primera matèria la legislació sobre el Patrimoni de l'Estat.

Però s'ha de precisar que no hi ha cap precepte constitucional que estableixi una crida necessària a l'Estat, en qualsevol ordre de la successió intestada.

5. La redacció vigent de la Compilació estableix en l'article 248 que «La successió intestada es regirà pel que disposa el Codi civil, llevat de les especialitats contingudes en els articles següents», els quals es rerereixen a la successió intestada del pare o la mare adoptants, a la successió de la mare respecte als fills naturals reconeguts o declarats judicialment o legítimats per concessió sobirana, als drets viduals i a la successió intestada del causant impúber.

L'entitat d'aquestes excepcions ja demostra que la Compilació constitueix en matèria de successió intestada un cos orgànic

que, per accident o per convicció, remet espontàniament, amb caràcter general, a l'ordre de succeir intestat del Codi civil. Encara que tampoc això no és absolutament exacte, per tal com aquesta remissió general té algunes excepcions implícites notables, com per exemple el pressupòsit de la regla «*nemo pro parte testatus...*» imposada per l'article 97 de la Compilació, que impedeix l'aplicació de l'article 912 Cc; o els drets successoris del fill adoptiu —en especial els arts. 6 i l'antic 249.1 de la Compilació que fan inaplicable l'article 149 Cc— o els principis propis del Dret català respecte a donacions i reserves que exclouen com a oposada a aquests principis la de l'article 812 Cc i, consegüentment, la referència de l'article 942 Cc.

Així, incidentalment, podem concloure la perfecta constitucionalitat de les modificacions proposades a l'article 248 de la Compilació (paràgraf segon): «*Es tindran per no fetes les referències dels articles 179 i 942 del Codi civil a l'article 812 del mateix Codi*».

Tot el que hem exposat demostra, tal com dèiem, que el sistema de successió intestada de la Compilació no era ni és un mer sistema de remissió, encara que la remissió existeixi. Al contrari, la nostra successió intestada té uns paràmetres que justifiquen la seva pròpia integració amb característiques peculiars que la destaquen de la successió intestada en el Codi civil, si bé en alguns aspectes coincideix amb ella.

6. Segons l'article 43.1,3) EA, els béns adquirits per la Generalitat per qualsevol títol jurídic vàlid (fins i tot en el moment d'aprovació de l'Estatut, segons el mateix article i punt, apartat 1), integren entre d'altres el Patrimoni de la Generalitat, existint una reserva de Llei catalana per a la regulació del dit patrimoni, la seva administració, defensa i conservació (mateix article, punt 2).

Per la seva part, la LO de 22 de setembre de 1980, de Finançament de les Comunitats Autònomes, disposa a l'article 4.1,a) que els recursos de les Comunitats Autònomes estaran constituïts, entre d'altres fonts, pels ingressos procedents del seu Patrimoni i d'altres de Dret privat, precisant l'article 5.1 que constitueixen ingressos de Dret privat, entre d'altres, les adquisicions a títol d'herència, llegat o donació, sense fer a aquest respecte la distinció de la Llei de Patrimoni de l'Estat entre herència testamentària i herència legítima, encara que evidentment, per l'argument «*ad maiorem*» s'ha d'entendre que es refereix a qualsevol títol hereditari. Diguem, finalment, que la Disposició final d'aquesta LO, estableix que les normes de la dita Llei s'hauran d'interpretar harmònicament amb les contingudes en els Estatuts respectius.

7. La Llei del Parlament de 7 de desembre de 1981 regula el Patrimoni de la Generalitat.

Aquesta Llei conté disposicions bastant semblants a algunes de la Llei de Patrimoni de l'Estat: que les normes de Dret privat civil o mercantil (i així mateix les de Dret públic) seran d'aplicació supletòria (art. 5.1); que la Generalitat té capacitat plena per a adquirir béns i drets pels mitjans establerts per les Lleis (art. 10); que l'acceptació d'herència s'entendrà sempre feta a benefici d'inventari (art. 12.2), etc.

En especial, hem de destacar que la Generalitat de Catalunya té capacitat plena per a adquirir béns i drets per successió testada i intestada, ja que són dues maneres d'adquirir establertes per la Llei (art. 609, paràgraf segon, del Codi civil), sens perjudici que la Llei del Parlament en referir-se a les herències i a la seva

acceptació, no estableixi una menció expressa de les herències testamentàries i de les herències abintestat.

Un precepte d'aquesta Llei, l'article 11, va establir que «la Generalitat pot reivindicar, d'acord amb les Lleis, els béns immobles detentats o gaudits sense títol vàlid per entitats o per particulars...».

Aquest precepte fou declarat inconstitucional per l'esmentada sentència TC de 27 de juliol de 1982, basant-se que el precepte subroga el Patrimoni de la Generalitat en el lloc del Patrimoni de l'Estat, quant als béns immobles retinguts o gaudits sense un títol vàlid per entitats o per particulars, cosa que, segons el TC, no és competència de la Generalitat, ja que correspon a l'Estat en el seu conjunt, com a titular de la sobirania, la potestat de decidir en aquest aspecte i no a la Generalitat com fa la Llei en el precepte impugnat.

S'ha de fer notar que el TC només declara inconstitucional aquest article 11 de la Llei de Patrimoni de la Generalitat, i no qualsevol altre precepte, malgrat que la seva LO de 3 d'octubre de 1979, disposa en l'article 39.1, que «*cuando la sentencia declare la inconstitucionalidad, declarará igualmente la nulidad de los preceptos impugnados, así como, en su caso, la de aquellos otros de la misma Ley, disposición o acto con fuerza de Ley a los que deba extenderse por conexión o consecuencia*».

Això fa particularment fecunda la idea clarament expressada abans i que parteix ja de la nova concepció de la Llei de Patrimoni de l'Estat: que una cosa és el tractament de l'atribució a l'Estat dels béns vacants o posseïts sense un títol vàlid, i una altra la regulació de l'ordre de succeir intestat que s'abandona enterament en l'àmbit del Dret civil.

Per això, d'una banda, el Parlament de Catalunya, que té la potestat de legislar amb caràcter exclusiu sobre la matèria de «Conservació, modificació i desenvolupament del Dret civil català», pot legislar efectivament sobre successió intestada, i determinar concretament l'ordre de les crides.

Com que, d'altra banda, la Generalitat de Catalunya té capacitat plena per a adquirir béns i drets pels mitjans establerts per les Lleis, i en conseqüència, per successió intestada, és palès que, en establir l'ordre de les crides, la Llei catalana pot cridar la Generalitat com a successora legítima.

En conclusió, entenem que l'article 25 de la Proposició dictaminada, quan en addicionar el paràgraf tercer de l'article 248 de la Compilació, determina que les referències a l'Estat dels articles 913, 956, 957 i 958 Cc s'entendran fetes a la Generalitat de Catalunya, és constitucional i s'adequa a l'EA.

Des d'un altre punt de vista s'arriba a la mateixa conclusió.

La Llei de mostrençs, segons hem vist, tractava dels béns vacants pròpiament dits (els que no tenen amo ni posseïdor conegut) adjudicant-los a l'Estat; però també, en el mateix concepte, incloua els béns dels que morissin o haguessin *mort intestats*, sense deixar *personas* capaces de succeir-los d'acord amb les lleis (que s'ha anomenat «caducitat de l'herència»).

D'aquesta manera confonia l'atribució a l'Estat per la via de la vacança (béns vacants) i per la de la crida a la successió intestada. Aquest criteri, segons hem vist, ha estat abandonat per la Llei del Patrimoni de l'Estat, que es limita a atribuir-li els béns vacants, remetent a la legislació civil l'ordre de crides, inclosa la crida abintestat de l'Estat.

Això condueix a una conseqüència, potser massa subtil. L'Estat pot adquirir a títol de veritable hereter, mitjançant de-

claració judicial, a benefici d'inventari (és a dir, responent dels deutes «intra vires») i amb l'obligació (més aviat «modus» legal) d'assignar l'herència en la forma que la llei determina.

S'ha discutit i se segueix discutint per la doctrina si l'Estat pot repudiar l'herència a què és cridat; per la negativa s'inclinen els que hi veuen una frustració definitiva de les crides hereditàries o un perjudici per als creditors i legataris, si bé entenem que la possibilitat d'incoar judici d'abintestat o la reclamació directa a la Hisenda (de què parlava la sentència TS de 12 de gener de 1900) i la mateixa projecció sobre els béns de la responsabilitat universal del causant conformement a l'article 1911 del Cc obviarien aquesta argumentació; al contrari, sembla que si la renúncia a l'herència no contraria l'interès ni l'ordre públic ni perjudica tercers, s'imposa també, respecte a l'Estat, la llibertat de repudiació consagrada per l'article 988 Cc.

Suposat, doncs, que l'Estat pot repudiar l'herència, els béns es consideraran pròpiament vacants, amb la conseqüència que l'Estat no els adquirirà com a hereter i tampoc —és una possibilitat— no haurà de respectar les assignacions previstes en l'article 956 Cc. No volem insistir en aquests resultats certament dubtosos i que poden ser fruit d'una pura elucubració; però sí en el fet que en cas de repudiació lícita, l'Estat no adquirirà els béns com a hereter (perquè no haurà arribat a ser-ho), sinó per atribució directa com a béns vacants.

Tornant al començament d'aquesta argumentació, és convenient destacar que:

A) La Generalitat, fins i tot respectant la doctrina del TC, pot ser cridada a l'herència intestada; i fins i tot resulta natural que sigui cridada, per les raons següents:

a) Perquè, àdhuc dins de la filosofia de la Llei de Mostrençs, l'Estat no adquireix els béns de qui hagués mort intestat més que en el cas que no deixés *personas físicas o jurídicas* capaces de succeir d'acord amb les lleis. Si la Generalitat és cridada per succeir per la llei, és evident que no hi ha cap bé vacant ni tan sols conformement amb l'esperit de la Llei de Mostrençs, avui superada àmpliament en aquest aspecte, tal com hem vist.

b) Perquè, dins el Dret romà s'ha presumit (i aquest és l'origen de les assignacions específiques de l'article 956 Cc) que el difunt hauria desitjat que els seus béns (per raons de beneficència, afecció o collectivitat) passessin, abans que al Fisc, a determinades Comunitats amb les quals hi hagi tingut una vinculació especial: l'Església per als clergues, el Convent per als religiosos, la Cúria per al decurió, la Legió respecte al soldat, el «Collegium» per als que n'haguessin estat membres, etc.

Per això diem que la Generalitat és cridada «naturalment», puix que suposat el veïnatge civil català (punt de connexió per a determinar la legislació aplicable «mortis causa») del difunt intestat, es pot presumir la seva voluntat que els seus béns passin a la Generalitat de Catalunya. I fins i tot seria possible, mitjançant una norma que es desviés de l'article 956 Cc, que les assignacions contingudes en aquest precepte, es referissin a Institucions municipals o provincials situades dins el territori de Catalunya, tant si el difunt hi té el seu domicili com si ni l'hi té, preferint, com diu l'esmentat article 956 Cc, «aquellas a las que el causante haya pertenecido por su profesión y haya consagrado su máxima actividad». Tant en el cas que els béns estiguin situats dins del territori de Catalunya com fora, atès el que disposa l'article 9.8, en relació amb l'article 16.1, ambdós

del Cc, que regulen matèries de competència exclusiva de l'Estat segons l'article 149.1,8 Cc.

B) Com hem dit abans de l'Estat, la Generalitat —cridada com a heretera— podria repudiar l'herència. En aquest cas seria totalment aplicable la doctrina de la STC de 27 de juliol de 1982, ja que llavors sí que esdevindria una veritable inexistència o caducitat de l'herència, els béns del causant serien vacants i, per tant, s'atribuiria a l'Estat en virtut de la Llei del seu Patrimoni.

Amb això hem volgut extreure el raonament, perquè no quedi cap dubte que, al nostre entendre, la Proposició que dictaminem és, en l'aspecte contemplat en aquest fonament, efectivament constitucional.

XI

1. Segons la *Disposició Final 2.ª de la Compilació*, integrada en l'article 30 de la *Proposició de Llei*, «La doctrina jurisprudencial del Tribunal de Cassació de Catalunya no modificada per aquesta Compilació o d'altres lleis forma part de la tradició jurídica catalana, i pot ésser invocada com a doctrina legal als efectes del recurs de cassació».

El *primer incís*, en la mesura que disposa que la «doctrina jurisprudencial» del Tribunal de Cassació de Catalunya forma part de la tradició jurídica catalana, no ofereix dubtes especials, atès que com ja es va exposar en el seu moment, amb referència a la modificació de l'article 1 de la Compilació, tota tradició fundada amb independència de la seva antiguitat o de la seva més o menys dilatada permanència en el temps, constitueix un instrument adequat per a la interpretació i la integració de la Compilació mateixa, com a molt quan l'esmentat article 1 paràgraf segon, al·ludeix expressament a la «jurisprudència», on no hi veiem, per tant, cap problema d'inconstitucionalitat. En definitiva, en aquest aspecte, la Disposició que comentem, atribueix el valor que li correspon i que va reconèixer el TS en la seva sentència de 10 d'abril de 1943, a les resolucions d'una institució que, encara que de vida curta, va saber fer-se un prestigi indubtable en la interpretació i aplicació del Dret de Catalunya. No en va, encara que amb una altra estructura, l'Estatut d'Autonomia, en aplicació de l'article 152.1, paràgraf segon, CE, ha previst la constitució del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya com a òrgan jurisdiccional en què culminarà l'organització judicial, amb àmbit territorial idèntic al de la Generalitat, i en què s'esgotaran les successives instàncies processals (art. 19), assignant-li competència en els recursos de cassació i de revisió quan es tracti de matèries de Dret civil català (art. 20.1 a)).

2. El *segon incís* de la Disposició Final segona, en la mesura que estableix que la doctrina jurisprudencial del Tribunal de Cassació de Catalunya «pot ser invocada com a doctrina legal als efectes del recurs de cassació» (no es fa esment del de revisió, que és d'una altra naturalesa), ofereix certament algun problema.

L'expressió «doctrina legal», freqüentment confosa amb la «doctrina jurisprudencial», o simplement «jurisprudència», té un perfil molt significatiu, que intentarem de dissenyar.

En efecte, en principi, en el Dret continental, el Jutge (i, per tant, el Tribunal Suprem) no crea Dret objectiu. Solament aplica el Dret objectiu preexistent (determinat conforme al sis-

tema de fonts, i, per tant, que comprèn de la llei, el costum i els principis generals) interpretant-lo i donant-li un valor específic. Aquest valor constitueix simplement el d'una doctrina usual (en el sentit d'«usus fori»), amb una «auctoritas» semblant a la dels autors, sense força obligatòria (llevat que per al cas resolt constitueixi «ratio decidendi» de la decisió).

Evidentment, en aquest sentit, la jurisprudència té una transcendència indubtable i constitueix un precedent —en el sentit més ampli de la paraula— respectable i autoritzat, extraordinàriament útil per a l'hermenèutica, per la seva múltiple funció d'uniformitat interpretativa i evolució d'un Dret preexistent.

La confusió entre la jurisprudència i la doctrina legal va començar amb la LEC del 1855, que va admetre el recurs de cassació davant les sentències que foren dictades no només contra la Llei (la «violació expressa al text de la Llei» que el nostre recurs de cassació va heretar de la corresponent estructura francesa), sinó també contra la doctrina admesa pe la jurisprudència dels Tribunals (art. 1012). El terme fou reproduït per l'article 278.6.º de la Llei Provisional sobre Organització del Poder judicial de 23 de juny-15 de setembre de 1870.

Per la seva part, l'actual LEC admet en els seus articles 1691-1.º i 1692-1.º el recurs de cassació per infracció de doctrina o doctrina legal aplicables al cas del plet. I encara més, l'article 1729-10.º estableix que no s'escaurà l'admissió d'aquest recurs de cassació «cuando se citen como doctrina legal los principios que no merezcan tal concepto, o las opiniones de los jurisconsultos a los que la legislación del país no dé fuerza de Ley».

Tal com es veu, els preceptes esmentats relacionen i fins i tot confonen una sèrie de conceptes com la Llei, la jurisprudència, els principis, les opinions dels jurisconsults i la mateixa doctrina legal, enfrontant el realisme jurídic amb la seva antítesi, és a dir, l'idealisme.

Hem de precisar que la Constitució de 9 de desembre de 1931, va disposar, en l'article 14.11, que seria competència exclusiva de l'Estat la jurisdicció del Tribunal Suprem, llevat de les atribucions que es concedissin als poders regionals. Conseqüentment, l'Estatut català de 15 de setembre de 1932 va preveure la creació d'un Tribunal de Cassació a Catalunya, amb jurisdicció pròpia sobre les matèries civils i contenciós-administratives (art. 11).

Per la seva part, la Llei del Parlament de Catalunya de 10 de març de 1934 va regular, entre d'altres matèries, les competències d'aquest Tribunal de Cassació, i parla de nou de la infracció de «doctrina legal» (art. 21, segon p.). Per cert, que aquesta llei havia estat precedida pel Decret del Govern de l'Estat de 24 d'octubre de 1933 sobre transferència de serveis de l'Administració de justícia, en la norma 8.ª del qual es traspassava la jurisdicció del Tribunal Suprem en matèria civil i administrativa; i cal destacar que en la seva norma 11.ª el Decret esmentat utilitzava també el concepte de «doctrina legal».

Finalment, després que la Llei de l'Estat de 5 d'abril de 1938 declarés sense vigor l'Estatut d'Autonomia de Catalunya des del dia 17 de juliol de 1936, «liquidant» (sic) el règim que va establir, una altra Llei de 8 de setembre de 1939, en l'article únic, va disposar que quedaven sense efecte, i, per tant, deixarien d'aplicar-se, totes les «doctrines» emanades del Tribunal de Cassació de Catalunya.

Amb la qual cosa, el concepte de «doctrina legal» es va projectar —positivament i negativament— en l'àmbit de l'Administració de Justícia en el nostre país.

3. Així, el nucli de la «doctrina legal» es mostra transparent: és la doctrina que, sigui quina sigui la seva font, té una força equivalent a la Llei. En aquest sentit, i als sols efectes del recurs de cassació, la doctrina legal és font del Dret.

Resulta així clara la diferència entre doctrina legal i doctrina jurisprudencial. La doctrina jurisprudencial és el gènere, i la seva funció es deté en la depuració de les normes, en la creació de la presumpció que una interpretació determinada és autoritzadora i digna de respecte, en la interpretació integrada de les normes, o en la consagració de principis generals; però no és llei, ni, consegüentment, font del Dret.

En canvi, la doctrina legal té un valor normatiu, («certa transcendència normativa», deia l'Exposició de Motius del text articulat del Títol preliminar del Codi civil, D. de 31 de maig de 1974), s'esquipara a la Llei i en té força als efectes, repetim, del recurs de cassació i només en aquest aspecte. En certa manera, es tracta d'una font del Dret atípica i peculiar, que no forma part de l'estructura de les fonts de l'Ordenament, sinó a efectes específics. D'alguna manera, l'admissió de la doctrina legal amb força de Llei a efectes del recurs de cassació, modalitza l'esquema fonamental del nostre Dret, i es especial de jurisdicció, basat en el fet que les decisions judicials no creen Dret per si mateixes amb caràcter general.

Aquest és un dels punts de vista des dels quals es pot contemplar l'article 1.8 Cc, segons el qual «la jurisprudencia complementará el ordenamiento jurídico con la doctrina que, de modo reiterado, establezca el Tribunal Supremo al interpretar y aplicar la Ley, la costumbre y los principios generales del Derecho».

En l'aspecte que ara ens interessa és evident que el Codi civil rebutja el valor de la simple jurisprudència com a font del Dret. Però alhora admet que, a través de la jurisprudència i mitjançant la interpretació i aplicació reiterada de les autèntiques fonts, sorgeixi una doctrina que tingui realment el valor de font a efectes determinats.

D'aquesta manera, la confusió habitual entre jurisprudència i doctrina legal, desapareix. La jurisprudència és una via a través de la qual, normalment, es consagra la doctrina legal pròpiament dita, i per això, llevat del cas de doctrina legal notòria, l'articulació del recurs de cassació requerirà l'esment de la jurisprudència en què es recull aquesta doctrina legal. Creiem que n'hi ha prou amb això per comprendre que ambdós conceptes estan íntimament units; però tenen una funció diferent, de tal manera que, encara que el mitjà normal de fluència de la doctrina legal sigui la jurisprudència, no sempre la jurisprudència, fins i tot reiterada, constitueix doctrina legal. Serà necessària una investigació profunda per conèixer quan examinant els casos concrets, s'escau d'elevat una doctrina al rang de font normativa. I no és el nostre objecte, ara, analitzar aquesta investigació, sinó assenyalar, com hem fet, la veritable naturalesa de la doctrina legal.

4. Contra la constitucionalitat de la Disposició Final segona continguda en l'article 30 de la Proposició, es podria al·legar que la matèria correspon a l'Estat en virtut de la seva competència exclusiva sobre l'Administració de Justícia (art. 149.1,5 CE) i sobre la legislació processal (art. 149.1,6 CE).

No participem d'aquesta opinió perquè, sobre ella, s'aleen arguments al nostre entendre rotunds.

Al mateix article 149.1,6 CE salva les especialitats processals necessàries que es deriven de les particularitats del Dret substantiu de les Comunitats Autònomes, cosa que concreta l'article 9.3 EA, en atribuir a la Generalitat competència exclusiva en relació amb les normes processals que es deriven de les particularitats del Dret substantiu de Catalunya o de les especialitats de l'organització de la Generalitat.

I és palès, d'una part, que encara que el Poder Judicial és únic segons la interpretació sistemàtica dels articles 117 i 122 CE, existeix una territorialització d'aquest poder a Catalunya en virtut del que disposen, especialment, els articles 18 i 19 EA. D'altra banda, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya és competent per a conèixer dels recursos de cassació i revisió en les matèries de Dret civil català. És congruent, en conseqüència, que les seves decisions puguin produir doctrina legal amb força de llei a efectes del mateix recurs de cassació, en les mateixes condicions en què puguin tenir aquest valor normatiu les del Tribunal Suprem.

Això és perfectament aplicable a la doctrina de l'antic Tribunal de Cassació de Catalunya. El valor d'una doctrina com a legal, per la mateixa naturalesa de les coses, correspon, dins de l'essència d'aquest concepte, al mateix Tribunal que conegui del recurs de cassació, i, per tant, la doctrina legal del Tribunal de Cassació de Catalunya serà considerada en cada cas com a doctrina legal *segons decisió sobirana del Tribunal Superior de Justícia*.

Hem de fer una altra observació. La doctrina que es consideri legal, emanada del Tribunal de Cassació de Catalunya, només pot ser la que tracti de la matèria de Dret civil català i no sobre altres matèries de naturalesa diferent, ja que, com hem vist, la competència del Tribunal Superior de Justícia es limita, en l'aspecte del recurs de cassació, a la dita matèria.

Finalment, constituint el Tribunal Suprem l'òrgan jurisdiccional superior en tots els ordres, amb jurisdicció a tot Espanya (art. 123.1 CE), és evident, com hem dit, que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en la mesura que en ell culmina l'organització judicial en el nostre territori i és competent per a conèixer en aquest àmbit, dels recursos de cassació en les matèries de Dret civil català, té una competència doblement limitada quant al territori i quant a la matèria. En conseqüència, l'admissió que el Tribunal Superior de Justícia faci d'una doctrina com a legal a efectes del recurs de cassació a Catalunya no implicarà necessàriament que el Tribunal Suprem també l'hagi d'admetre, en els casos excepcionals en què conegui de les dites matèries, bé directament (quan l'assumpte hagi estat conegut i resolt en instància per Tribunals corresponents a un altre territori), bé en el cas d'accions acumulades a d'altres que no corresponguin a matèria de Dret civil català si el conflicte es resol a favor del Tribunal Suprem.

Per tot això, considerem constitucional i conforme a l'EA l'article 30, pel que fa a la Disposició Final segona, incís «i pot ser invocada com a doctrina legal als efectes del recurs de cassació» sempre que el precepte s'interpreti d'acord amb els principis següents:

a) Que no s'exclouï la facultat del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, i en el seu cas del Tribunal Suprem, per a determinar en quins casos concrets la doctrina emanada de

l'antic Tribunal de Cassació de Catalunya té valor normatiu.

b) Que s'alludeixi exclusivament a la doctrina del Tribunal de Cassació de Catalunya referent a la matèria de Dret civil català.

XII

1. Segons la proposada *DF tercera de la Compilació*, integrada en l'article 30 de la *Proposició de Llei*, «Les remissions que aquesta Compilació fa a l'articulat del Codi civil s'entén sempre que són fetes en la seva redacció actual».

En principi, es pot admetre que la legislació estatal, amb referència a les matèries reservades a l'Estat com de la seva competència exclusiva i, per tant, al límit del territori, és una expressió de sobirania; i que, d'altra banda, la legislació de la Generalitat en matèries de la seva competència exclusiva, és una manifestació d'autonomia política. Aquesta és una de les justificacions possibles en l'article 149.3 CE.

Però això no significa, evidentment, una diferència qualitativa entre la legislació de l'Estat i la de la Generalitat. No existeix, en absolut, una jerarquia normativa, sinó una simple —encara que no senzilla— distribució de competències, respecte a les quals es manifesta —en l'Estat i en les Comunitats Autònomes— un determinat nivell de poder normatiu (malgrat certs tractaments diferenciats —cambres, sanció i promulgació, suspensió—). Un exemple d'això són els articles 66.2 CE i 25.2 EA, que en definitiva mostren que la legislació formal està integrada, rectament, pels *actes dels òrgans que exerceixen el poder legislatiu segons el procediment legislatiu*.

És clar, per això, que la justificació de les lleis autonòmiques no passa per la legislació estatal, sinó que es basa, causalment i exclusivament, en la CE i en els EA.

Per aquesta raó, el sistema de referències a normes emanades d'òrgans d'àmbit diferent —i especialment d'unes lleis formals a unes altres lleis— pot ser un mètode perillós i fins i tot incorrecte, però no inconstitucional (encara que alguna vegada el Tribunal Constitucional hagi parlat d'«inconstitucionalitat formal» a aquest respecte). Res no impedeix, en efecte, la recepció i fins i tot la remissió de lleis de les Comunitats Autònomes a les de l'Estat, i a l'inrevés. Aquest procediment legislatiu abreujat no és inconstitucional si s'obvia l'efecte novatori del sistema remès sobre el sistema remitent, en els casos que s'hi escaigui, ja que el que és important és que la remissió no distorsioni els principis fonamentals d'aquest darrer; perquè s'ha de pensar que la recepció o remissió ha d'anar precedida d'un judici de valor sobre l'acomodament de la norma rebuda al sistema receptor.

2. Se sap que l'article 6, paràgraf segon, de l'Avantprojecte de la Compilació, semblant a la *DF tercera* que examinem, fou descartat i no en queda rastre en el seu text.

Nogensmenys, el II Congrés Jurídic Català va estimar que «La remissió de la Compilació al Codi civil espanyol o a una norma general no abasta les normes modificatives, substitutòries o derogatòries de les remeses, llevat el cas que aquestes normes noves siguin compatibles amb els principis generals del Dret català. La remissió a un precepte concret del Codi civil o d'una norma general no suposarà la remissió a qualsevol norma que la substitueixi o modifiqui, ni inclou tampoc l'acceptació d'aquesta derogació» (Conclusió 18 de la Secció primera).

3. Creiem transcendent a aquests efectes de distingir entre dos tipus de recepció de textos del Codi civil continguts a la Compilació.

A) D'una banda, hi ha els casos que la Compilació remet a institucions o conjunts *normatius* del Codi, com són els dels articles 6 (règim de l'adopció, llevats dels drets successoris), 52 i 53, paràgraf segon i 57 paràgraf segon (associació a guanys), 101, paràgrafs primer i tercer (atorgament de testaments), 248, etc.

En aquests casos, entenem que la remissió segueix la via de la funció del Codi civil i de les altres lleis estatals d'aquest caràcter com a dret supletori i que, dins dels paràmetres bàsics, és a dir, la no-oposició de les noves normes (modificadores o substitutives) a la Compilació i els seus principis, les noves normes regiran a Catalunya, entenent que aquest efecte podrà sempre reparar-se mitjançant l'exercici pel Parlament de la seva potestat legislativa en ordre a la modificació i desenvolupament del Dret civil català (article 9.2 EA), ja que les institucions o conjunts remesos, sigui quina sigui la seva formulació, són, en virtut de la remissió, veritable Dret civil català.

B) D'una altra banda, trobem les diverses remissions puntuals i fragmentàries de la Compilació a textos del Codi civil, amb el mateix estil que els articles 73 (a l'art. 756 Cc), 129 (a l'art. 1041), 130 (als arts. 761 i 857), 272 (a l'art. 811), 277 (a les formes de tradició), 320 (incorporació de l'art. 1656).

Entenem que en aquests supòsits no es tracta d'una recepció pròpiament normativa, sinó d'una simple assumpció d'un *text* estrany. En aquest cas, els textos referits no s'integren en el Dret civil català per la via de la supletorietat, sinó per la simple remissió que, òbviament, alludeix al *text* vigent que és el que el legislador té en compte en assumir-lo. Per tant, és evident que la modificació, substitució o fins i tot el desordre numèric produït no poden afectar la remissió mateixa.

Evidentment, tot el que s'ha dit exclou els supòsits de remissions de qualsevol tipus a conjunts normatius i preceptes que estiguin inclosos en les matèries reservades a la competència exclusiva de l'Estat per l'article 149.1,8 CE.

Per tant, en la mesura que la DF tercera de la Compilació es refereix simplement a les remissions «a l'articulat» del Codi civil (expressió equivalent a la de «textos») és, al nostre entendre, constitucional, dins les observacions exposades anteriorment.

XIII

1. La Proposició de Llei manté els articles 102, 252, paràgraf primer, 240, paràgraf segon, 241, paràgraf segon i DF tercera (que trasllada a DF cinquena) tots ells de la Compilació vigent, segons resulta dels articles 26 i 30 de la mateixa Proposició.

L'article 102 de la Compilació vigent disposa:

«En localitat sense Notaria demarcada o vacant es podrà atorgar testament en forma oberta davant el Rector de la demarcació parroquial on es trobi el testador o davant qui substitueixi aquell, tot observant les restants solemnitats dels testaments oberts atorgats davant Notari.

El testament serà custodiat a l'arxiu parroquial i protocol·litzat conformement a les regles de la legislació notarial».

Cogruentment, els articles vigents 164 paràgraf tercer i 252, paràgraf primer, fan referència al testament davant el Rector en

matèria de substitucions fideïcomissàries i d'incapacitat per a succeir, respectivament.

Per la seva part, l'article 240, vigent, paràgraf segon, de la Compilació estableix que:

«A manca d'assenyalament de termini, si els marmessors no han complert llur encàrrec dins un any a comptar des de la mort del causant, qualsevol dels interessats podrà obtenir del Jutge, i tractant-se de causes pies, de l'Ordinari de la Diòcesi, que siguin requerits perquè el compleixin dins el terme que hom els assenyali, amb la sanció de caducitat del càrrec i sens perjudici de les responsabilitats dimanants de la demorança.»

I l'article 241, paràgraf segon, atorga competència a l'Ordinari per a designar un o més marmessors datius quan la missió o encàrrec tinguessin un caràcter pietós.

Finalment, la DF tercera (cinquena proposada) diu que:

«Conservarà la seva competència el Tribunal de Testaments i Causes pies de la Diòcesi de Barcelona, segons la Concòrdia de 27 de setembre de 1315.»

L'esmena 33 per a defensar en el Ple proposa la supressió de l'article 102; els vots particulars 40 i 45 proposen la supressió de les referències dels articles 164 i 252 al testament davant el Rector; a l'últim, el vot particular 42 proposa la supressió de la referència a l'Ordinari de la Diòcesi dels articles 240 i 241, i el vot particular 46 sembla que proposa la supressió de la nova DF 5.ª.

2. Indubtablement, la qüestió que abordem, a part de la possible incidència en les competències reservades de l'article 149.1 CE, entra de ple en el camp que podríem denominar com d'inserció del tema «religiós» en la legislació civil espanyola.

Aquest tema té diversos aspectes:

a) Un d'ells, el de l'aconfessionalitat de l'Estat, consagrat en l'article 16.2 CE i en l'article 1.3 LO del 5 de juliol de 1980, encara que es preveu la cooperació amb les confessions religioses, enteses com a Comunitats d'aquesta índole, en el sentit que podran establir acords d'aquest caràcter, aprovats per les Corts Generals, quan per l'àmbit de l'Església, Confessions i Comunitats i pel seu nombre de creients, hagin assolit un arrelament notori a Espanya (LO, art. 7.1).

b) En segon lloc, el principi d'igualtat aplicat al tracte de les Esglésies, Confessions i Comunitats religioses, que admet, com qualsevol aplicació d'aquest principi, excepcions que, d'acord amb les exigències socials, respectin el contingut essencial del dret de llibertat religiosa i les seves condicions bàsiques (art. 16.3 CE, Acords amb la Santa Seu —BOE del 15 de desembre de 1979— que constitueixen part del nostre ordenament jurídic d'acord amb els arts. 96.1 CE i 1.5 Cc—, i LO del 5 de juliol de 1980, abans referida, especialment, arts. 7.1 i 3).

c) Per fi, el principi d'igualtat que, respecte als Drets fonamentals de la persona i dins d'aquests paràmetres, es reflecteix en la llibertat religiosa *individual* conformement a l'article 14 CE, especialment l'article 1.2 de l'esmentada LO, d'acord amb la qual no es poden al·legar motius religiosos per impedir a ningú el desenvolupament de funcions públiques.

No trobem en els principals Convenis Internacionals (sobretot els de Protecció dels drets humans i de les llibertats fonamentals, del 4 de novembre de 1950 —BOE del 10 d'octubre de 1979— ni en el Pacte internacional de drets civils i polítics del 19 de desembre de 1966 —BOE del 30 d'abril de 1977—)

cap norma que contradigui els principis exposats.

3. Considerem, en primer lloc, la simple atribució al Rector de la competència per a autoritzar testaments, reflectida en els articles 102, 164 i 252 de la Compilació.

A) La Reial Provisió del 29 de novembre de 1736 consagra a Catalunya aquest tipus testamentari, però sempre que en el territori o feligresia no hi hagués «escribano real o numerario».

Aquesta Reial Provisió, dictada per Catalunya, estava dirigida principalment a suprimir la competència que *s'havien arrogat els eclesiàstics en matèries laiques o profanes, arribant a autoritzar escriptures relatives a contractes civils, exceptuant, això no obstant, de la supressió el testament parroquial*. És, per tant, una disposició restrictiva.

En promulgar-se la Llei d'enjudiciament civil de l'any 1855, es plantejà el dubte sobre la subsistència del testament parroquial a Catalunya, atès que, en no ésser autoritzat per Notari, es va entendre que aquest testament havia d'ésser aixecat a escriptura pública, ja que la referida Llei no en feia discriminació.

El mateix dubte plantejà la promulgació de la Llei Orgànica del Notariat de 1862, en la mesura que només reconeixia una classe de Notaris.

L'Audiència Territorial de Barcelona consultà el Govern sobre aquest particular. El Govern demanà informe al Fiscal del Tribunal suprem i a la Direcció General dels Registres i del Notariat. Aquesta darrera informà en el sentit d'estimar que el testament davant el Rector a Catalunya exigia l'aixecament ulterior a escriptura pública, per entendre que els Rectors no podien ser considerats Notaris. Això no obstant, el Govern, en la Reial Ordre del 15 de desembre de 1863, considerà que no era indispensable l'esmentat tràmit, fonamentant-se en l'article 29 de la Llei Notarial.

Així es va crear una llarga tradició del testament davant el Rector, a través del costum (STS del 25 de juny de 1930), que es reflecteix també en les Compilacions aragonesa (arts. 91 a 93) i navarra (Llei 189).

B) Sobretot, després de la Compilació de 1960, el testament davant el Rector té un àmbit molt limitat.

a) Solament es pot atorgar en les localitats «sense Notaria demarcada o vacant». Així, encara que en el passat fou un instrument auxiliar molt important —sobretot a Catalunya, que és un país força accidentat i amb pobles ben distants del Cap del districte notarial (vegeu RDGRN del 19 d'abril de 1893), té una incidència mínima en la realitat social actual, encara que es comparteixi la doctrina segons la qual el cas contemplat a l'article 102 abasta el cas d'impossibilitat del Notari. El supòsit, doncs, actualment és gairebé impensable.

b) Encara que abans de la Compilació aquest testament podia atorgar-se en forma tancada, després de la seva vigència no pot ser-ho més que en forma oberta, és a dir, d'acord amb el tipus que comporta el màxim de publicitat.

C) Suposat que —com diem al Fonament IV— el Parlament fa seu el text de la Llei estatal creant una nova norma catalana, podria pensar-se que, en no modificar ni àdhuc matisar el tractament del testament davant el Rector, vulnera la norma competencial de l'article 149.1,8 CE en la mesura que aquest precepte reserva a l'Estat la competència exclusiva respecte a l'ordenació dels instruments públics.

Des d'aquest punt de vista, hem de dir que quan, amb in-

dubtable vocació a les institucions històriques, el mateix precepte constitucional i l'article 9.2 EA atribueixin a la Generalitat competència exclusiva en ordre a la *conservació* del Dret civil català, això inclou, amb l'efecte d'una especial acotació de la competència exclusiva de l'Estat, la conservació de les institucions en la forma actualment vigent, encara que allò comporti, excepcionalment, compartir la competència exclusiva de l'Estat en matèria d'ordenació dels instruments públics.

En efecte, no obstant l'intent frustrat de modificació de l'article 228 del Reglament Notarial, entenem que, sobretot després de la vigència de la Compilació, l'esmentat testament no és un instrument públic, per les raons següents:

a) En l'atorgament, el Rector actua com un testimoni qualificat, acomplint unes funcions de servei al públic, fonamentades en la confiança «organitzativa», però no en la pròpia funció pública creadora de l'instrument públic, que té un efecte reservat als Notaris i d'altres *treballadors públics (de l'Estat) competents* per a això (article 1216 Cc).

b) Aquesta intervenció qualificada, en la matèria de què tractem, està prevista en l'article 754, paràgraf tercer, del Codi civil, que subtilment distingeix entre testimonis i «personas ante quienes se otorguen los testamentos especiales», concepte contemplat, per exemple, als articles 700, 701, 720 i 731 Cc.

c) L'observança deguda pel Rector de les formalitats pròpies del testament notarial suposa una simple norma de remissió i no una atribució de potestat per a «donar fe», com ho demostra el fet que aquest testament haurà de ser protocol·litzat notarialment (en la forma determinada pels articles 211 a 215 i 226 del Reglament notarial).

d) En aquest aspecte hem de recordar que, llevat del cas dels testaments notarians oberts, les fases posteriors a l'atorgament són les següents:

Primer. *La custòdia* del testament, que en tot cas és provisional (per exemple, arts. 718, 724 a 726, 728 Cc), àdhuc suposat que la llei atorga a l'autoritzant funcions pròpiament notarians (arts. 716, 717, 734 Cc).

Segon. *L'adveració* del testament, és a dir, la comprovació de la seva autenticitat, per mitjans tècnics de prova, que correspon a l'autoritat judicial.

I, finalment, la seva *protocol·lització*, és a dir, la incorporació a un protocol notarial, conformement al que preveu l'article 704 Cc, segons el qual, «Los testamentos otorgados sin autorización del Notario, serán ineficaces si no reelean a escritura pública y se protocolizan en la forma prevista en la Ley de enjuiciamiento civil»; norma que es repeteix en molts altres preceptes especials.

Pot ésser que hagués estat adient de restringir la durada de la custòdia i, fins i tot, de preveure una fase d'adveració; però l'omissió d'aquestes cauteles ha de contemplar-se dintre de la competència de «conservació» del Dret civil català, i en tot cas, per si mateixa, no suposa la conversió del testament en instrument públic.

e) Finalment, l'apreciació —en principi— de la capacitat del testador i de la seva identitat —dintre de l'observança de les sol·lemnitats del testament notarial obert— tampoc no suposa l'atribució al Rector de la funció fedatària, perquè es tracta de simples i oportunes precaucions, pròpies de qualsevol tipus testamentari (vegeu, especialment, els articles 685, paràgraf segon, i 686, paràgraf primer, Cc, i 103, paràgraf primer, de la Compi-

lació). Tampoc, al nostre entendre, no produeix aquell efecte la remissió —necessària però accessòria— del comunicat del fet de l'atorgament a la DGRN (article 3 a) de l'Annex primer del Reglament Notarial).

E) A l'últim, hem de considerar la incidència de la qüestió que estudiem en el tema que hem anomenat genèricament «religió».

En primer lloc, i per desembalumar el tema, hem de posar en relleu, d'una banda, que la pervivença del testament rectoral reforça el sistema de proliferació de tipus testamentari, mitjançant el qual el nostre Dret facilita la llibertat de testar (RDGRN del 19 d'abril de 1893), la qual cosa seria insuficient per a justificar l'excepció, com es fa amb l'Oficial de l'Exèrcit i amb el Comptador del Vaixell de guerra o el Capità del vaixell mercant. D'altra banda, tenint en compte que, al contrari de la institució originària, el testament davant el Rector pot ésser atorgat per qualsevol persona, encara que no sigui feligrès —i, per tant, religiós i específicament catòlic—, és palès que no hi ha cap discriminació respecte a les *conviccions religioses individuals*, en relació amb el dret d'atorgar testament en qualsevol forma de les admeses pel Dret. El problema és de l'atorgant: si disposa o no la seva confiança en el Rector, amb independència o a pesar de les conviccions religioses. El Dret li dona aquesta oportunitat, que pot admetre o refusar *lliurement*.

La qüestió rau a determinar si la intervenció del Rector (que se suposa que pertany a l'Església Catòlica, segons la tradició i no a una d'altres), implica una discriminació de les Esglésies, Confessions o Comunitats religioses no catòliques.

Creiem que no. L'admissió pels poders públics de la transcendència d'algunes Comunitats religioses, es fonamenta en l'organització religiosa corresponent (art. 16.3 CE) i es demostra amb una senzilla referència a la forma religiosa (art. 49 2ª, 59 i 60 Cc) o en la forma estrangera (art. 50 Cc) del matrimoni. Tot això sens perjudici que mitjançant els acords oportuns de cooperació (art. 16.3 CE i LO del 5 de juliol de 1982) i precedint un judici polític de vàlua, es pugui concedir a altres organitzacions, la funció que es concedeix al Rector catòlic.

4. El vot particular número 42 proposa la supressió en l'article 240 de la *Compilació* de la frase «i tractant-se de causes pies, de l'Ordinari de la Diòcesi» (que serà el legitimat per a requerir els marmessors perquè compleixin llur encàrrec —dintre d'un termini fixat pel mateix Ordinari amb sanció de caducitat del càrrec— si no l'han complert a manca d'assenyalament de termini, dintre d'un any a comptar a partir de la mort del causant) i la supressió, en l'article 241, paràgraf segon (que preveu que si la marmessoria és vacant, qualsevol dels interessats podrà sol·licitar de l'Ordinari de la Diòcesi la designació d'un o més marmessors datius, si la missió o l'encàrrec tinguessin caràcter pietós).

D'altra banda, l'article 30 de la *Proposició de Llei* manté el text de la *Disposició Final tercera originària de la Compilació*, que esdevindrà *Disposició Final cinquena*, que estableix: «El Tribunal de Testaments i Causes Pies de la Diòcesi de Barcelona conservarà la seva competència, segons la Concòrdia del 27 de setembre de 1315».

La Concòrdia entre el Rei En Jaume II i Pau (o Ponç), Bisbe de Barcelona, feta a Barcelona a 5 de les calendes d'octubre de 1315, està recollida en les Pragmàtiques, Volum II, Llibre IV,

Títol II, de les Constitucions i Altres Drets de Catalunya, Barcelona, 1702.

La Concòrdia referida té, potser, nombrosos antecedents i conseqüents, al voltant dels conflictes entre el fur secular i l'eclésiàstic amb referència al coneixement dels llegats o «lleixes» per a causes pies i d'altres vots pietosos.

La Concòrdia, així, es col·loca dins un tema clarament competencial (com és el recurs de força en conèixer dels articles 125 i ss. de la LEC). Amb una solució «salomònica», i respectant en certa manera el fur secular, certament reconeix la *competència* parcial de l'Església (catòlica) per a entendre, conèixer, definir i executar els respectius testaments i, entre d'altres, la de procedir contra marmessors, executors i hereters per negligència, tot això sens perjudici de la cooperació entre ambdós furs.

És interessant la lectura íntegra de la Concòrdia, molt significativa, ja que la *Compilació*, en la DF 3ª, es limita a referir-s'hi, encara que establint que el Tribunal de Testaments i Causes Pies de la Diòcesi de Barcelona «conservarà la seva competència».

Aquesta funció competencial fou admesa per la STS del 29 d'abril de 1876 («legítima competència») en un cas en què el Tribunal de Testaments havia anomenat marmessors i hereus de confiança.

Atès aquest supòsit, és clar que la *Compilació* vigent atribueix, tant a l'Ordinari de la diòcesi —qualsevol que sigui aquesta— com al Tribunal eclesiàstic de Testaments i Causes Pies de Barcelona atribucions i competència per a assenyalar un termini als marmessors i requerir-los de compliment amb sanció de caducitat, així com designar marmessors, i datius, procedir per negligència contra aquests marmessors i entendre i executar els testaments.

5. Entenem que aquests privilegis avui no estan justificats, per les raons següents:

a) Perquè el mateix plantejament de la Concòrdia impedeix que pugui parlar-se de Tribunal consuetudinari o tradicional (articles 125 CE i 18.3 EA).

b) Per la mateixa naturalesa del privilegi respecte a un fur històric determinat (el de l'Església catòlica), el qual produeix una clara discriminació. No es tracta, en aquest cas, d'una desigualtat raonable en l'exercici dels drets, sinó d'una desigualtat objectivament discriminatòria. La qual cosa no té, encara que ho sigui, la raó —emprada amb referència al testament davant el Rector— de la llibertat individual d'acudir o no a sol·licitar els seus serveis. Al contrari, en aquest cas, els marmessors i els hereters, si s'escau, qualsevol que sigui la seva creença i encara que no la tinguin, queden sotmesos a l'autoritat i al poder coercitiu de l'Ordinari o del Tribunal, amb plena vulneració del dret individual en matèria religiosa.

c) A l'últim, els preceptes que dictaminem no vulnereu directament la competència de l'Estat en matèria de l'Administració de justícia, perquè es podria dir que aquesta no és una qüestió competencial en el sentit de la CE o que —com passa amb el testament davant el Rector— la competència de l'Estat queda acotada per aquesta «conservació» peculiar d'institucions a què es refereixen els articles 148.1, 8 CE i 9.2 EA.

El tema va més enllà d'una simple qüestió d'aquesta naturalesa. Es tracta d'un retall inadmissible de les «competències» de la mateixa Administració de Justícia i, en conseqüència, del

mateix Poder Judicial, que és l'únic que, *en tot tipus de processos*, pot jutjar i fer executar el jutjat i atribuir als ciutadans la tutela efectiva dels seus drets i interessos legítims a través del *jutge ordinari* (arts. 24.1 i 2, i 117.3 CE).

En conseqüència, entenem inconstitucionals els incisos relatius a l'Ordinari de la Diòcesi (arts. 240, paràgraf segon i 241, paràgraf segon) i la proposada DF cinquena.

XIV

1. La *Disposició transitòria única* de la Proposició de Llei disposa: «En les successions obertes després de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, regides per testaments o codicils atorgats amb anterioritat, s'aplicaran els articles 114, 141 i concordants de la Compilació en la seva redacció originària.

2. La CE és una norma superior i diferent, qualitativament, de les altres, amb incidència en les normes anteriors a la seva entrada en vigor, amb un valor derogatori específic i especialment intensiu que fa pensar si el terme «derogació» és el més adequat a aquest respecte. Però aquest efecte no es detura (LOTI, art. 2.1, *a contrario*) en els actes anteriors a la CE que no haguessin esgotat els seus efectes.

Per això, la STC d'1 de juny de 1981 (en qüestió d'inconstitucionalitat referida a l'article 252 de la Compilació) va declarar que, eventualment, si la CE hagués derogat aquest precepte, aquesta derogació no podria, però, repercutir sobre relacions jurídiques vinculades al moment de la mort del causant, per ser anterior al 29 de desembre de 1978.

En principi, per tant, l'adequació a la CE de la Compilació ha d'abastar les relacions jurídiques que es produeixen o tenen la seva causa real en un moment en què la CE ja és vigent. I en aquest sentit, és coherent l'esmena núm. 47 de les reserves per a defensar en el Ple.

Nogensmenys, creiem que la Disposició transitòria que comentem (no obstant el seu semblant —d'altra banda intranscendent— amb la DT 8ª de la Llei de l'Estat 11/1981, modificadora del Cc) no és inconstitucional.

Per afirmar-ho ens basem en el fet que no es pot predicar d'aquesta Disposició transitòria que sigui inconstitucional, si no és en la mesura que ho fossin les normes de la Compilació a què es remet.

3. El centre d'atenció del legislador català referent a la menció de l'article 114 és l'apreciació que determinada denominació («fills») es refereix als de matrimoni legítim. Això no obstant, el mateix precepte demostra que només té un valor interpretatiu presumptiu, en deixar salvat el fet que resulti ser una altra la voluntat del testador, que, d'altra banda, pot obtenir-se, alhora, per via interpretativa. Per això, la norma, fins i tot en la seva redacció actual, no estableix una irracional desigualtat amb d'altres filiacions.

4. Pel que fa a l'article 141, vigent, de la Compilació, sembla que el tema radica en el fet que l'efecte específic de nul·litat del testament per preterició errònia es limita al cas de legitimari que sigui «fill o descendent legítim» del testador.

Tampoc la norma vigent no ens sembla inconstitucional perquè no trenca els paràmetres del principi d'igualtat respecte als fills, ja que:

a) Si el testament s'anulla per pretensió del descendent le-

gítim, sempre quedarà als altres descendents el seu dret a l'herència intestada.

b) La preterició errònia del fill no «legítim» no produeix l'efecte duríssim de la nul·litat del testament, i això és una desigualtat però no constitueix una discriminació essencial, ja que segons aquest mateix precepte, li queda salvat el dret a exigir la seva llegítima.

5. Trobem, però, que la DT examinada pot considerar-se inconstitucional en la mesura que, en referir-se a preceptes «concordants» de la compilació sense especificar quins siguin ni acotar la matèria a què al·ludeixi aquesta concordança, utilitza una tècnica més pròpia d'escrits forenses (en què la dicció no és perillosa en virtut del principi «iura novit curia») o doctrinals, que de normes jurídiques.

Estimem que això contradiu la seguretat jurídica (suma, com ja vàrem veure, de tots els principis continguts a l'article 9.3 EA) i, per tant, porta a la inconstitucionalitat de la Disposició, que podria ser obviada, bé fent esment de totes les normes «concordants», bé per mitjà de la determinació de la matèria respecte a la qual, en efecte, s'estimin «concordants».

CONCLUSIONS

Primera. Són inconstitucionals i contraris a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya:

a) *Els articles 240, paràgraf segon i 241, paràgraf segon de la Compilació del Dret civil de Catalunya*, adoptats per l'article 1 de la Proposició de Llei, en la mesura que fan referència a l'ordinari de la diòcesi (Fonament XIII).

b) *La Disposició Final tercera de la Compilació*, que ha esdevingut *la cinquena*, segons l'article 30 de la Proposició. (Fonament XIII).

Segona. Són inconstitucionals i contraris a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, si no s'aclareixen o completen en la forma suggerida en els Fonaments respectius:

a) *L'article 2 de la Proposició* (Fonament V).

b) *La Disposició Final segona de la Compilació*, segons l'article 30 de la Proposició (Fonament XI).

c) *La Disposició Transitòria Única de la Proposició de Llei* (Fonament XIV).

Tercera. És constitucional i adequat a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, l'article 248, paràgraf segon, de la Compilació, segons la redacció proposada per l'article 25 de la Proposició, si s'interpreta en la forma raonada al Fonament X.

Aquest és el nostre Dictamen que pronunciem, emetem i signem al lloc i data indicats al començament.

Enric Argullol i Murgadas, Conseller-Secretari del Consell Consultiu de la Generalitat de Catalunya,

CERTIFICO, que el present exemplar és còpia autèntica del seu original el qual es troba en l'arxiu al meu càrrec.

Barcelona, catorze de febrer de mil nou-cents vuitanta-quatre

Enric Argullol i Murgadas

Vist i plau
El President

Francesc Fdez. de Villavicencio

**DICTAMEN SOBRE L'ADEQUACIÓ A
L'ESTATUT DEL DICTAMEN
DE LA COMISSIÓ D'ECONOMIA, FINANCES
I PRESSUPOST SOBRE EL PROJECTE DE LLEI
DE L'ESTATUT DE LA FUNCIO INTERVENTORA**
(Reg. 9097)

DICTAMEN NÚM. 61

A Barcelona, catorze de febrer de mil nou-cents vuitanta-quatre.

La Mesa del Parlament de Catalunya, en sessió tinguda el dia 16 de gener de 1984, prengué l'acord d'admetre a tràmit la sol·licitud presentada pels Grups parlamentaris del PSUC i Socialista perquè aquest Consell Consultiu de la Generalitat elabori un dictamen sobre l'adequació a l'Estatut de Catalunya del Dictamen parlamentari de la Comissió d'Economia, Finances i Pressupost sobre el Projecte de Llei de l'Estatut de la Funció Interventora i les esmenes reservades per a defensar en el Ple.

L'escrit del M. H. President del Parlament de Catalunya trametent l'esmentat acord de la Mesa va tenir entrada en el Registre d'aquest Consell el dia 16 de gener de 1984 (R. 405).

El Consell Consultiu de la Generalitat, en la seva sessió del dia 17 de gener de 1984, va admetre la sol·licitud de dictamen i d'acord amb els articles 10.b) i 11.b) del seu Reglament, aprovat pel Decret 429/1981, de 2 de novembre, es declarà competent per a emetre'l. En la mateixa sessió nomenà ponent el Conseller I. senyor Eduard Vivancos i Comes.

Aquest Consell Consultiu de la Generalitat, en sessió celebrada el dia d'avui, sota la presidència de l'Honorable senyor Francesc Fdez. de Villavicencio i Arévalo, i amb assistència dels Consellers Il·lustres senyors Robert Vergés i Cadanet, Francesc de Carreras i Serra, Enric Argullol i Murgadas, aquest, a més, com a Secretari, Eduard Vivancos i Comes, Lluís Roca-Sastre i Muncunill i J. A. González Casanova, ha deliberat sobre el Projecte de Dictamen elaborat per la ponència i, en conseqüència, ha acordat d'emetre el següent

DICTAMEN

ANTECEDENTS

Segons resulta de l'acord adoptat per la Mesa del Parlament, en sessió de 16 de gener de 1984, de la comunicació del seu President, de la mateixa data, i de la sol·licitud dels Grups parlamentaris que han instat l'emissió del dictamen, aquest s'ha de concretar a l'adequació a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya del Projecte de Llei de l'Estatut de la Funció Interventora i s'ha d'estendre a tot l'articulat del Projecte. Un dels Grups parlamentaris que ha sol·licitat l'emissió d'aquest dictamen preconitza el retorn del projecte al Govern i l'altre Grup parlamentari sembla sostenir, a jutjar per les esmenes reservades per a ésser defensades en el Ple, que la creació del cos especial d'Interventors de la Generalitat ha de supeditar-se a l'aprovació prèvia de la Llei de la Funció Pública de Catalunya.

Aquest Consell s'ha adreçat als Portaveus dels Grups parlamentaris sol·licitants demanant-los documentació complementària.

FONAMENTS

I

El Projecte de Llei es presenta com el compliment del mandat contingut en la disposició final primera de la Llei de Finances Públiques de Catalunya. Desenvolupa el contingut de la Funció Interventora definint-ne les funcions, les facultats i els objectius sota el triple aspecte de: a) control intern; b) centre directriu de la comptabilitat pública; i c) centre de control financer.

S'expressa en el preàmbul que la regulació de l'Estatut de la Funció Interventora requereix, al mateix temps, la de l'Estatut dels funcionaris que l'exerceixen, i s'expressa també que s'adopten els principis que, en aquesta matèria, informen la Llei General Pressupostària i la normativa reguladora dels Interventors de l'Administració de l'Estat.

Els articles 1, 2, 3, 4, 5 i 6 tracten de l'àmbit d'aplicació, i de l'autonomia de la funció respecte als òrgans i entitats subjectes a fiscalització, preveuen el dictat d'un reglament, defineixen el cos d'Interventors com a cos especial i n'estableixen les relacions de dependència. Els articles 7, 8, 9 i la Disposició Transitòria regulen el que constitueix l'Estatut dels funcionaris que tenen al seu càrrec la funció interventora.

La distinció que el preàmbul fa entre l'Estatut de la Funció i l'Estatut dels funcionaris s'haurà de reflectir necessàriament en aquest dictamen perquè la incidència d'altres normes sobre una i altra regulació no és la mateixa, com haurem de veure més endavant.

II

Ni la Constitució ni l'Estatut d'Autonomia contenen referències expresses a aquella activitat denominada control intern de les Administracions públiques. Aquest buit normatiu aparent, aquest silenci constitucional, és de sempre. Sense necessitat de remuntar-nos a precedents més llunyans, es pot dir que la Intervenció General porta causa de les «Contadurías Generales de Valores y de Distribución», establertes per Decret de 13 d'agost de 1813. No és d'interès, als efectes d'aquest dictamen, la història de la funció, que té els seus orígens en les «Partidas», però sí que el control intern i l'extern han estat repetides vegades concentrats en les competències del mateix òrgan, mentre que en altres èpoques diverses ha estat repartit entre dos òrgans diferents.

La funció interventora o de control intern no és objecte de regulació ni en l'extensa Constitució de 1812 ni en cap altra. Aquest ha estat un espai d'activitat administrativa la regulació de la qual ha anat a càrrec del legislador ordinari, havent-se creat, successivament, i en substitució una de l'altra, la «Contaduría General del Reino», la «Dirección General de Contabilidad», la «Dirección General de Contabilidad e Intervención de la Administración del Estado», la «Dirección General de Intervención General de la Administración del Estado», i, finalment, mitjançant Decret de 7 de gener de 1874, la «Inter-

vención General de la Administración del Estado», l'última reorganització de la qual es va aprovar per R. Decret de 8 de febrer de 1977. Es pot dir, a aquest respecte, que les Constitucions han deixat sempre aquest full en blanc perquè l'omplís el legislador; o l'Administració per via reglamentària. I així s'ha fet entenent-se que a tota activitat administrativa segueix la institució del control com a conseqüència inseparable i com a peça essencial del sistema, concomitant amb el control extern, però diferenciant-s'hi en el fet que la funció interventora és de realització més immediata, ha d'estar pròxima a les funcions de gestió, ha d'estar dotada de personal especialitzat i tecnificat i ha d'actuar dintre de cada un dels òrgans assistits de competència per pressupostar, executar i dirigir. La funció interventora forma part de la funció executiva i es superposa a l'Administració activa o de gestió, com l'atmosfera se superposa a la superfície. S'ha d'insistir en aquest punt de vista, expressiu que la intervenció segueix a la gestió, perquè la funció interventora no és una parcel·la d'activitat administrativa sinó un ordre d'actuació que es projecta sobre totes les possibles parcel·les d'acció del poder executiu. Per això, el desdoblament consistent a repartir entre òrgans diferents les funcions gestores i les interventores no seria altra cosa que control extern, que és una activitat que té les seves pròpies característiques i una regulació diferenciada.

De l'article 17.a) de la Llei de Finançament de les Comunitats Autònomes, se'n desprèn de manera inequívoca que la Generalitat de Catalunya pot regular, per mitjà dels seus òrgans competents, el control dels seus pressupostos. Però això no és suficient per donar suport a l'organització autonòmica de la funció interventora ja que aquest control pressupostari es podria entendre reduït al control extern que correspon a la Sindicatura de comptes segons l'article 42 EA.

Hem de destacar, per tant, aquesta evidència: és inútil d'intentar trobar en els textos constitucionals i estatutaris l'adscripció de la titularitat i exercici de la funció interventora. Si per una part l'article 17.a) de la Llei de Finançament de les Comunitats Autònomes sembla limitar les competències autonòmiques al control del pressupost, també és veritat que no defineix els òrgans de control ni estableix que aquest es redueixi al denominat extern. La interrogació preliminar de si és en les competències autonòmiques de Catalunya la titularitat i l'exercici de la funció interventora té una resposta extranormativa, per tal com la titularitat i l'exercici d'aquesta funció és una exigència lògico-política consubstancial a l'autonomia. Tenint en compte que la retenció, per una altra Administració pública, de la funció interventora o de control intern podria obstaculitzar fins a la paràlisi l'acció administrativa autonòmica, hem d'entendre que no solament no hi ha cap mena d'obstacle que la Generalitat organitzi i utilitzi els seus òrgans de control intern propis, sinó que la satisfacció d'aquesta exigència està implícita en el reconeixement de competències administratives.

III

Establert que la Generalitat de Catalunya està assistida de competències per ostentar la titularitat i l'exercici de la funció interventora, vegem a continuació si el projecte sotmès a dictamen és l'adequat a la seva regulació.

El Projecte s'ha elaborat en compliment del que estableix la Disposició Final Primera de la Llei 10/82, de 12 de juliol, de Finances Públiques de Catalunya. Aquesta Llei tracta al seu Capítol VII de «La intervenció» (arts. 67 a 75, inclusivament) i de «La Comptabilitat» (arts. 76 a 86, inclusivament). Respecte als funcionaris es limita a dir que les competències atribuïdes a la intervenció i a la funció interventora seran exercides, en l'àmbit territorial de la Generalitat de Catalunya, per personal del Cos d'Interventors de la Generalitat (art. 72.3).

Amb posterioritat a la Llei de Finances Públiques de Catalunya s'ha publicat la Llei estatal 12/1983, de 14 d'octubre, sobre el Procés autonòmic, que si bé no ha d'entrar en vigor fins al 16 de març de 1984, segons la seva disposició final primera, regirà a partir d'aquesta data; i aquesta llei que, en cas de conflicte, prevaldrà sobre les de les Comunitats Autònomes en tot allò que no estigui atribuït a la seva competència exclusiva (art. 149.3 CE), conté normes que poden tenir incidència sobre el Projecte que és objecte de dictamen.

L'article 13.1 de la Llei del Procés Autonòmic diu que «En tanto que una Ley del Estado no establezca un régimen distinto, en virtud de lo previsto en el artículo 149.1.18 C.E., serán de aplicación a la Administración de las Comunidades Autónomas y a los organismos y empresas que de ellas dependan, las mismas reglas sobre contabilidad y control económico y financiero aplicables a la Administración del Estado, sin perjuicio de las especialidades que deriven de los respectivos Estatutos».

El primer que s'ha de destacar d'aquest precepte —i no hem d'oblidar que forma part d'una llei que és la part supervivent de la LOHPA i que, per tant, ha passat pel control de constitucionalitat— és que les regles sobre comptabilitat i control econòmic i financer es considera base del règim jurídic de les Administracions públiques, que, per tant, pot ser alterada per llei estatal, amb el resultat d'imposar l'adaptació de les lleis autonòmiques a aquella.

La segona qüestió d'importància la suscita l'expressió «las mismas reglas». Les mateixes regles no les hem de confondre amb les mateixes normes. Amb independència que les regles poden estar contingudes en les normes, o, per sorgir dels principis, poden ser inspiradores seves, hi ha una motivació més pròxima per entendre que no es tracta d'expressions equivalents, i aquesta motivació està en la frase «sin perjuicio de las especialidades que deriven de los respectivos estatutos»; que no tindria sentit si el que s'imposés fos de sotmetre's a una norma única. Les regles són els mitjans, les formes i els criteris de portar la comptabilitat i de realitzar el control econòmic i financer, però aquestes regles poden acollir-se en diferents normes i fins i tot en diferents Ordenaments. És normal en el Dret trobar la presència d'una regla constant en una pluralitat de textos normatius. Els principis positivitzats no són altra cosa.

És important recordar que el projecte en dictamen s'ha elaborat per compliment del que estableix la Disposició Final Primera de la Llei de Finances Públiques de Catalunya i que, atès que aquesta opta pel model fixat per la Llei General Pressupostària, aquesta Llei (el projecte en dictamen) configurarà també, adaptats a la Generalitat, els principis que en aquesta matèria informen la Llei General Pressupostària i la normativa

reguladora dels Interventors de l'Administració de l'Estat.

Les normes del Capítol VII, secció 1^a, de la Llei de Finances Públiques de Catalunya, contenen les mateixes regles que els articles 16, 17 i 92 i següents de la Llei General Pressupostària quant a la Intervenció; i les del Capítol VII, secció 2^a, contenen també les mateixes regles que els articles 122 i següents de la mateixa llei estatal, quant a la comptabilitat. D'aquestes regles, la identitat substancial de les quals constatem, és oportú d'esmentar, respecte a la Intervenció, l'exercici de la funció amb plena autonomia en relació amb les autoritats i entitats fiscalitzades en la seva actuació, recollint-se així el principi de neutralitat política de l'Administració pública, també conegut, més expressivament, com a «principi de l'eficàcia indiferent»; la del control de tots els actes que donin lloc al reconeixement de drets i d'obligacions de contingut econòmic, així com el dels ingressos i pagaments que se'n derivin; la del control de la recaptació, inversió i aplicació de cabals públics; la d'intervenció prèvia o crítica de tots els actes, documents o expedients susceptibles de produir drets o obligacions de contingut econòmic o moviment de fons i valors; la d'intervenció formal de l'ordenació de pagaments; la d'intervenció material dels pagaments; la d'intervenció en l'aplicació o utilització de les quantitats destinades a obres, subministraments, adquisicions o serveis, comprnent l'examen documental; la d'interposició de reclamacions i recursos en els supòsits previstos a les disposicions vigents; la de demanar de l'òrgan competent, quan la naturalesa de l'acte, document o expedient que hagi de ser intervingut ho requereixi, els assessoraments jurídics i els informes tècnics que es considerin necessaris, així com els documents i antecedents precisos per a l'exercici de la funció interventora; la de l'actuació dels Interventors delegats de l'Interventor general; la de les potestats d'objecció, discrepància i suspensió; la d'aplicació d'aquestes regles a les entitats autònomes de caràcter administratiu; la del control de caràcter financer de les entitats autònomes de tipus comercial, industrial i financer, per procediments d'auditoria que substituiran la intervenció prèvia, etc. I quant a la comptabilitat, la submissió de l'Administració, dels seus organismes autònoms i de les empreses públiques, al règim establert per la comptabilitat pública; la de l'obligació de retre comptes als òrgans de control extern per mitjà de la Intervenció; la de residenciació en el Conseller d'Economia i Finances (equiparat, a aquests efectes, al Ministre d'Hisenda) de la potestat d'organització de la comptabilitat pública; la d'assignació a la Intervenció general de la qualitat de centre directiu de la comptabilitat pública i la de centre gestor d'aquesta mateixa comptabilitat; la de la formació del compte general, etc. La identitat de regles arriba a l'extrem que a la Intervenció general de la Generalitat li correspon «elaborar els comptes econòmics del sector públic de Catalunya d'acord amb el sistema de comptes nacional seguit per l'Estat; amb distinció dels mateixos subsectors que aquell» (art. 80.e) de la Llei de Finances Públiques de Catalunya).

Pel que es refereix a la Intervenció adjunta per la Seguretat Social, el projecte dictaminat reserva al Reglament (art. 7.5), la determinació de la seva estructura, competències i funcions. S'està, per tant, en presència de la mateixa situació que la reflectida a l'article 151 de la Llei General Pressupostària, en compliment del qual es va dictar el R. Decret 3307/1977, d'1 de desembre, que, en establir les normes per a la Intervenció

que s'exercirà per delegació de l'Interventor general de l'Administració de l'Estat, ha fixat una regla amb la qual també coincideix la de l'article 7.2 del Projecte.

No sembla necessari d'estendre el judici comparatiu al R. Decret de 8 de febrer de 1977, pel qual es reorganitza la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, ja que aquest Decret, amb el que fa referència a les competències de la funció interventora, és una reproducció de la Llei General Pressupostària.

Per aquests motius es pot inferir que el projecte dictaminat no conté regles contraposades, ni tan sols diferents, de les establertes com a aplicables a l'Administració de l'Estat sobre comptabilitat i control econòmic i financer i que, per tant, no s'observa col·lisió de normes amb allò que disposa l'article 13 de la Llei 12/1983, de 14 d'octubre, del Procés Autòmic.

IV

1) Hem d'examinar ara els articles 8, 9, la disposició transitòria i la disposició addicional 1ª del Projecte, que requereixen una anàlisi separada, com hem dit abans, perquè són reguladores del Cos d'Intervenció de la Generalitat i de l'accés a ell.

L'article 8 estableix una regla general: la del requisit de superació d'oposició directa i lliure, d'acord amb un programa que es determinarà per via reglamentària, per ésser nomenat Interventor de la Generalitat.

L'article 9 diu que el Consell Executiu, si ho considera convenient o si ho disposen les lleis, podrà acordar l'accés al Cos d'Interventors per la via del concurs de mèrits. A aquest concurs, hi podran acudir els funcionaris que hagin acreditat experiència i coneixements en comptabilitat pública i en control financer intern. S'entendrà exclusivament que han acreditat aquests coneixements i aquesta experiència: a) els funcionaris pertanyents al cos d'Intervenció de la Seguretat Social per exercir en els seus serveis transferits; i b) els funcionaris que pertanyen al Cos d'Intervenció de l'Administració civil de l'Estat o al d'Interventors de l'Administració local, per exercir en la resta de l'Administració autonòmica. S'afegeix que un reglament determinarà el nombre de places que s'hauran de cobrir per aquest sistema i els barems homogenis de mèrits.

A l'últim, la Disposició transitòria diu que els funcionaris adscrits o traspasats que abans de l'entrada en vigor d'aquesta llei hagin estat nomenats Interventors de la Generalitat per disposició publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat* i pertanyin a algun dels cossos esmentats en l'article 9.1, quedaran integrats en el Cos d'Interventors de la Generalitat amb l'antiguitat de llur nomenament en l'Administració de la Generalitat, i exerciran les seves funcions amb la diversificació prevista a l'esmentat article.

La plantilla del cos d'interventors es fixa en trenta membres (Disposició Addicional 1^a).

Així doncs, aquesta plantilla ha de quedar coberta per unes persones ingressades per oposició, per unes altres, en la proporció que determinarà un reglament, per concurs entre Interventors de l'Estat, de l'Administració local i de la Seguretat Social, una vegada consolidat el cobriment de places per funcionaris adscrits o traspasats que, pertanyents als mateixos cossos d'Intervenció, hagin estat nomenats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei per disposició pública en el *Diari Oficial de la Generalitat*.

2) Les competències autonòmiques en matèria de funcionaris públics consisteixen en el desenvolupament legislatiu i l'execució dins el marc de la legislació bàsica de l'Estat, cosa que vol dir que l'encara inexistent Llei de la Funció Pública de Catalunya estarà acotada per les esmentades bases i que totes les normes que es dictin per la Generalitat en l'esfera d'aquesta matèria concreta s'hi hauran d'adequar.

El dictat d'una llei que afecta només un cos especial, reduït, de funcionaris abans d'aprovar-se la Llei de la Funció Pública de Catalunya i la Llei de Bases que s'ha de dictar d'acord amb el que disposa l'article 149.1.18 CE, pot ser discutible des d'un punt de vista de política legislativa, però no constitueix contravençió de l'Estatut ni de la Constitució. Pot ser degut a motius d'oportunitat l'avaluació dels quals no correspon a aquest Consell Consultiu.

La legislació bàsica de l'Estat, en els moments actuals, s'ha de desprendre del text articulat de 7 de febrer de 1964, dictat en desplegament de la Llei 109/1963, de 20 de juliol, de Bases dels Funcionaris Civils de l'Estat. A més, és l'aplicable a Catalunya, per la via de la supletorietat, d'acord amb el que estableix la Disposició Transitoria sisena, n. 5 de l'Estatut d'Autonomia.

D'altra banda, la Llei del Procés Autòmic, de 14 d'octubre de 1983, conté previsions especials en ordre al transvasament de funcionaris imposat pel traspàs de serveis, motiu pel qual es farà necessari examinar també els preceptes d'aquesta Llei en tant que reguladora de les noves situacions i així mateix tenir en compte el Decret de 21 de juliol de 1972 aprovatori del Reglament del Cos d'Intervenció i Comptabilitat de l'Administració de l'Estat; a fi de decidir si conté normes que s'hagin de tenir per bàsiques, atesa la naturalesa especial de la funció que ens ocupa.

3) La Base III de la Llei de 20 de juliol de 1963, desplegada en el text articulat aprovat per Decret legislatiu de 7 de febrer de 1964, diu que «Son funcionarios de cuerpos especiales los que ejercen actividades que constituyen el objeto de una peculiar carrera o profesión y los que tienen asignado dicho carácter por razón de las circunstancias concurrentes en la función administrativa que les está encomendada». S'afegeix que «Los cuerpos especiales se rigen por sus disposiciones específicas y por las normas de esta Ley que se refieren a los mismos. En todo caso serán de aplicación general las bases VII a X así como el texto articulado que se dicte en el desarrollo de las mismas».

La Base VII tracta dels drets dels funcionaris (protecció en l'exercici dels seus càrrecs, consideracions socials, dret al càrrec i inamovibilitat en la residència sempre que el servei ho permeti, sistema de recompenses, assistència social, vacances anuals retribuïdes, llicències per malaltia, motius familiars i estudis), la Base VIII, dels deures i incompatibilitats, la Base IX, del règim disciplinari, i la Base X, dels drets econòmics del funcionari.

L'article 24.3 del text articulat, en reiterar que els cossos especials es regeixen per les seves disposicions específiques i per les normes d'aquesta Llei que s'hi refereixen, afegeix que no els serà d'aplicació el que disposa la Disposició 2ª del Capítol primer del Títol III (Diplomes), les seccions 1ª i 2ª del Capítol segon (selecció i perfeccionament), excepte l'article 34 (que no és d'interès en aquest moment) i la secció 2ª del Capítol cinquè (provisió de llocs de treball).

Les determinacions anteriors condueixen a haver de prendre com a bàsiques, quant a la selecció i quant a la provisió de llocs de treball, les normes específiques del cos especial de què es tracti, que en el nostre cas són les contingudes en el Decret 2739/1972, de 21 de juliol, aprovatori del Reglament del Cos d'Intervenció i Comptabilitat de l'Administració civil de l'Estat, l'article 1º del qual diu: «El Cuerpo de Intervención y Contabilidad de la Administración Civil del Estado es, por la naturaleza de las funciones que le están encomendadas, especial de los definidos en el artículo 24 de la Ley articulada de funcionarios civiles del Estado».

L'article 6º d'aquest Decret diu que «La selección para el ingreso en el cuerpo tendrá lugar mediante oposición directa y libre a la que podrán concurrir quienes se hallen en posesión de título de licenciado en enseñanza universitaria o de nivel superior de escuela técnica o tengan las condiciones necesarias para su obtención, sean mayores de 21 años y menores de 55 y reúnan los demás requisitos establecidos con carácter general por el artículo 30 de la ley articulada de funcionarios civiles del Estado».

De la provisió de destinacions es tracta concretament a l'article 13 del mateix Reglament, on es diu que aquesta provisió es farà sempre per Ordre del Ministre d'Hisenda prèvies les oportunes propostes i que els funcionaris de nou ingrés seran destinats per un període mínim d'un any a Intervencions en què ja existeixi, almenys, un altre Interventor; limitació que no afectarà aquells funcionaris que, per procedir d'altres cossos de l'Administració, posseeixen experiència suficient a judici de l'Interventor General.

Amb el caràcter de regla general, les destinacions vacants es cobriran seguint en les peticions l'ordre d'antiguitat per serveis efectius al cos, si bé per a determinades destinacions específiques (Interventors delegats als Departaments Ministerials, centres directius i entitats estatals autònomes, Interventors de l'Administració territorial de l'Estat i Caps de Secció de l'Administració central) queda reservada a l'Interventor general la facultat d'apreciar altres mèrits dins d'aquest ordre; s'afegeix que per ésser nomenat Interventor delegat als Departaments ministerials civils o Interventor territorial a Madrid o Barcelona, es requeriran, en tot cas, deu anys com a mínim de serveis efectius en el cos.

Quant als Interventors d'Administració local, la legislació que els és aplicable és la continguda en la Llei 41/1975, de Bases de l'Estatut de Règim local, text articulat parcial aprovat per Reial Decret 3046/1977, de 6 d'octubre. D'acord amb aquesta normativa, els Interventors de l'Administració local constitueixen un cos nacional (art. 68), l'ingrés en aquest cos s'efectuarà per oposició lliure entre persones que estiguin en possessió del títol de Llicenciat en Dret o en Ciències Econòmiques o Empresarials, Intendent mercantil o Actuari (art. 69), la provisió de places vacants es farà mitjançant concurs convocat per la Direcció General d'Administració Local i als Ajuntaments de Madrid i Barcelona s'efectuarà d'acord amb normes especials entre les quals figurarà que els aspirants no ultrapassin l'edat de 60 anys i comptin amb un mínim de 10 anys de serveis en el cos respectiu (art. 72).

Pel que es refereix als funcionaris Interventors de la Seguretat Social, el R. Decret 3307/1977, d'1 de desembre, pel qual es dicten normes sobre Intervenció de la Seguretat Social, dis-

posa que el personal tècnic específic al servei de la Intervenció de la Seguretat Social pertanyerà als Cossos següents: a) Cos d'Intervenció i Comptabilitat de l'Administració civil de l'Estat; b) Cos d'Intervenció i Comptabilitat de la Seguretat Social, que es crea per aquest Reial Decret i que es nodrirà en les condicions que estatutàriament es determinin per personal amb títol superior (art. 2.2,1). Els funcionaris de la Seguretat Social «que a la entrada en vigor del presente Real Decreto estén desempeñando funciones interventoras en las entidades gestoras y servicios comunes las seguirán ejerciendo hasta que se constituya el Cuerpo de Intervención y Contabilidad de la Seguridad Social, en el que podrán optar por integrarse aquéllos, siempre que pertenezcan en la actualidad a alguno de los cuerpos técnicos que tienen atribuidas las funciones de intervención y contabilidad en las entidades gestoras y servicios comunes de la Seguridad Social. Igual norma se aplicará a quienes formando parte de los cuerpos técnicos de la Seguridad Social que tienen a su cargo el desarrollo de la contabilidad, estén en posesión de titulación superior o lleguen a obtenerla». (Disposició Transitòria segona).

L'Ordre Ministerial de 10 de juliol de 1978, sobre exercici de la Funció Interventora a la Seguretat Social, va disposar que «En tanto se promulgue la normativa que regule el régimen aplicable a la organización, selección, retribución y nombramiento del personal de Intervención de las entidades gestoras y servicios comunes de la Seguridad Social, el nombramiento y cese del personal de Intervención se hará por el Subsecretario de Sanidad y Seguridad Social, a propuesta del Interventor General de la Seguridad Social, de conformidad con el artículo 2 del Real Decreto 3307/1977» (Disposició Transitòria segona).

Una altra Ordre de la mateixa data (10 de juliol de 1978), sobre estructura orgànica de la Intervenció de la Seguretat Social diu que «Los titulares de las Intervenciones centrales, territoriales, de dependencia o centro, jefaturas de servicio, sección y negociado que se establecen en la presente Orden Ministerial habrán de pertenecer al Cuerpo de Intervención y Contabilidad de la Seguridad Social» (Disposició Final primera).

A l'últim, per Ordre Ministerial de 31 de gener de 1979, s'aprova la constitució del Cos i l'Estatut de personal d'Intervenció de la Seguretat Social. Al seu article 3.3,3 diu que «El Cuerpo de Intervención y Contabilidad de la Seguridad Social tendrá escala única y los funcionarios del mismo se integrarán en cuatro categorías denominadas, primera, segunda, tercera y cuarta, según la siguiente proporción: 1, 2, 3 y 8». L'ingrés al Cos d'Intervenció es realitzarà mitjançant oposició lliure per l'última categoria. Serà necessari estar en possessió del títol de Doctor, Llicenciat, Enginyer o Arquitecte Superior (art. 4). La Tresoreria General de la Seguretat Social, prenent com a base la proposta del tribunal qualificador, que tindrà caràcter vinculant, procedirà a nomenar funcionaris en pràctiques els opositors aprovats, publicant-se els nomenaments al *Butlletí Oficial de l'Estat*, i després d'un curs de formació deontològica i professional, de 3 mesos de durada, se'ls conferirà, per Resolució que haurà de publicar-se també en el BOE el nomenament de funcionari del Cos a mesura que s'hagin de cobrir les vacants. Els nomenats optaran a les vacants per ordre de petició (art. 7).

4) La Llei del Procés Autonòmic, de 14 d'octubre de 1983, s'enfronta al seu Títol VI amb la problemàtica dels funcionaris adscrits a òrgans perifèrics de l'Administració estatal o d'altres institucions públiques, els serveis de les quals siguin transferits a les Comunitats Autònomes. Aquesta Llei conté, com ha dit el Tribunal Constitucional en la seva sentència de 5 d'agost de 1983, «dos bloques normativos de finalidad distinta: el primero regula el proceso de transferencia de funcionarios y el sistema de cobertura de las vacantes que se produzcan en los servicios que han sido objeto de transferencia así como la situación personal de los funcionarios transferidos; el segundo contiene principios relativos a la ordenación definitiva de la burocracia».

Constitueix una afirmació de principi de dir que si passen a dependre de les Comunitats Autònomes els seran respectats els drets de qualsevol ordre que els correspongui en el moment del traspàs (art. 24.1). L'article 25.1 disposa que els funcionaris transferits s'integraran com a funcionaris propis de les Comunitats Autònomes, de què dependran orgànicament i funcionalment. I que les Comunitats Autònomes assumiran totes les obligacions de l'Estat en relació amb ells, incloses les que es deriven del règim de Seguretat Social o classes passives que els siguin d'aplicació.

Especial importància té l'article 27.1 on es disposa que «La creación de cuerpos o escalas por las Comunidades Autónomas se hará mediante ley de sus respectivas asambleas legislativas, dejando a salvo, en todo caso, las previsiones establecidas en el presente título». Haurem de veure, per tant, si la creació del cos d'Interventors de l'Administració de la Generalitat en els termes en què apareix redactat el projecte de llei en dictamen, deixa intactes les previsions del Títol VI de la Llei de 14 d'octubre de 1983, en tant que aquesta conté bases del règim estatutari dels funcionaris.

Amb la creació del Cos d'Interventors de la Generalitat s'és en presència d'una situació que no és la de transferència de serveis ja que, com hem dit anteriorment, la funció interventora no és un servei transferible sinó un ordre d'activitat inherent a les competències executives. En conseqüència, les normes de caràcter notòriament transitori contingudes a la Llei de 14 d'octubre de 1983, és a dir, les corresponents a allò que el Tribunal Constitucional denomina el primer bloc normatiu, no resultarien aplicables en principi més que en el supòsit de transferència d'uns serveis que portessin adherida la seva pròpia intervenció; cosa que si passés comportaria l'obligació d'integrar els funcionaris que la serveixin dins de la Intervenció autonòmica perquè la seva adscripció als cossos generals atemptaria contra un dret professional bàsic. El que acabem de dir pot ser així en el cas dels Interventors de la Seguretat Social, ja que si les seves destinacions o llocs de treball haguessin format part de les relacions de mitjans personals objecte de traspàs, els seria d'aplicació el que es disposa a l'article 24 de la Llei que estem examinant, és a dir, passarien a dependre de la Generalitat de Catalunya, integrant-se com a funcionaris dels organismes autònoms gestors de la Seguretat Social creats per la Generalitat.

Passar de la hipòtesi a l'epíquerema fa necessària la prova que aquestes circumstàncies concorren. Per esvair el dubte s'han examinat detingudament les relacions que formen part de l'Annex al Reial Decret 1517/1981, de 8 de juliol, de

traspàs de Serveis de la Seguretat Social corresponents als Instituts Nacionals de la Salut i Serveis socials. El resultat de l'esbrinament és aquest: Hi ha dos Funcionaris Tècnics d'Intervenció-Comptabilitat i un funcionari de l'Escala Intervenció-Comptabilitat (DOG 197, de 5 de febrer de 1982, p. 212) i un funcionari Tècnic General d'Intervenció Territorial (DOG 208, de 17 de març de 1982, p. 718). A més hi ha algunes vacants també traspassades. Aquests funcionaris poden pertànyer al Cos d'Intervenció i Comptabilitat de la Seguretat Social tant per haver seguit la via regulada en l'Ordre Ministerial de 31 de gener de 1979 com per la regulada en la Disposició Transitòria segona del Decret 3307/1977, d'1 de desembre, que és el que inclinen a pensar les denominacions que se'ls assignen en les esmentades relacions de l'Annex al Decret de Traspàs. I davant d'això no pot oferir dubte que els assisteix el dret a formar part, dintre de les Institucions gestores de la Seguretat Social a Catalunya, del Cos d'Intervenció, en la mateixa qualitat, encara que no hagin estat nomenats Interventors Generals per disposició publicada en el DOG.

5) Així doncs, el projecte en dictamen s'enfronta amb el cas dels funcionaris adscrits o traspassats que hagin estat nomenats Interventors de la Generalitat per disposició publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat* i pertanyin a algun dels tres Cossos que ja hem vist; s'enfronta amb el cas dels funcionaris que, pertanyent a algun dels tres Cossos esmentats, puguin accedir al d'Intervenció de la Generalitat per la via del concurs de mèrits, i s'enfronta, a l'últim, amb el supòsit d'accés a aquest Cos per oposició directa i lliure; però no sembla que s'enfronti amb una quarta circumstància, que és la dels funcionaris interventors adscrits a serveis traspassats o per traspassar, que no hagin estat nomenats Interventors de la Generalitat. Aquests funcionaris han de quedar integrats en el Cos d'Intervenció de la Generalitat, o en el de la Seguretat Social, sense necessitat de concurs de mèrits, per no exigir-ho la Disposició Transitòria sisena, número 5, de l'Estatut de Catalunya, ni els articles 24 i 25 de la Llei de 14 d'octubre de 1983.

6) Aparentment, un altre problema el planteja la Disposició Transitòria del Projecte en la mesura que no es limita a posar sota la dependència de la Generalitat uns funcionaris que resulten afectats pels traspassos sinó que pel fet d'haver estat nomenats Interventors de la Generalitat, queden integrats automàticament en el Cos de nova creació. En principi, aquesta disposició sembla estar en pugna amb l'article 27.2 de la Llei de 14 d'octubre de 1983, on diu que «De acuerdo con lo dispuesto en el artículo 23.2 CE, no podrá reconocerse un

derecho preferente para ingreso en los Cuerpos o Escalas que creen las Comunidades Autónomas mediante la celebración de pruebas restringidas o por cualquier otro procedimiento de acceso al personal contratado por aquéllas con anterioridad a la aprobación de la legislación sobre el régimen estatutario de los funcionarios que se dicte en desarrollo del artículo 149.1, 18 CE ».

A primera vista, el precepte transcrit i la Disposició Transitòria del Projecte que dictaminem són inconciliables. Ara bé, la indagació del sentit de la norma estatal condueix a entendre que la finalitat perseguida és la d'impedir l'accés a la funció pública a través de procediments privilegiats que permetin eludir l'oposició directa i lliure, i aquest és un fet que no pot succeir en el cas que contemplem perquè la norma que es recull a la Disposició Transitòria del Projecte únicament pot tenir aplicació a persones que ja pertanyen als Cossos d'Intervenció que, per tant, ja han superat amb èxit la prova selectiva establerta per a l'accés a aquesta funció pública especial.

CONCLUSIÓ

El Dictamen de la Comissió d'Economia, Finances i Pressupost sobre el Projecte de Llei de l'Estatut de la Funció Interventora és adequat a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya sempre que es tingui en compte el supòsit dels funcionaris transferits d'un cos especial d'Interventors en el sentit indicat al Fonament Quart, apartat cinquè.

Aquest és el nostre dictamen, que pronunciem, emetem i signem en el lloc i data indicats al començament.

Enric Argullol i Murgadas, Conseller Secretari del Consell Consultiu de la Generalitat de Catalunya,

CERTIFICO que el present exemplar és còpia autèntica del seu original el qual es troba en l'arxiu al meu càrrec.

Barcelona, catorze de febrer de mil nou-cents vuitanta-quatre

Enric Argullol i Murgadas

Vist-i-plau

El President

Francesc Fdez. de Villavicencio

IV. ÍNDEX DE TRAMITACIONS

Enclou tots els documents en tramitació i tramitats en el període de sessions actual, excepte les preguntes.

Claus:

- (O) Text original entrat al Parlament (corresponent al número de registre d'entrada que figura abans de cada títol)
- (T) Disposicions referents a la tramitació del document
- (P) Informe de Ponència
- (D) Dictamen de Comissió
- (A) Text aprovat pel Ple del Parlament o per la Comissió per delegació d'aquell
- (R) Rebuig del document
- (RD) Retirada o decaïment del document
- (CCM) Control del compliment d'una moció aprovada
- (AIR) Acord d'interposició de recurs
- (AC) Acord de compareixença
- (DIR) Demanda per la qual s'interposa recurs
- (ALFP) Alegacions que formula el Parlament
- (SDCC) Sol·licitud de Dictamen al Consell Consultiu
- (E) Esmenes presentades pels Grups
- (STC) Sentència del Tribunal Constitucional
- (DCC) Dictamen Consell Consultiu
- (Rect) Rectificacions per error tècnic

Sigles de les Comissions parlamentàries que tramiten o han tramitat els textos:

- /COAG/ Comissió d'Organització i Administració de la Generalitat i Govern Local
- /CJD/ Comissió de Justícia, Dret i Seguretat Ciutadana
- /CEF/ Comissió d'Economia, Finances i Pressupost
- /CIE/ Comissió d'Indústria, Energia, Comerç i Turisme
- /CARP/ Comissió d'Agricultura, Ramaderia i Pesca
- /CPT/ Comissió de Política Territorial
- /CPC/ Comissió de Política Cultural
- /CPS/ Comissió de Política Social
- /CDH/ Comissió de Drets Humans
- /CR/ Comissió de Reglament
- /CED/ Comissió de l'Estatut dels Diputats
- /CGI/ Comissió de Govern Interior
- /CIF/ Comissió d'Investigació dels Incendis Forestals
- /CAM/ Comissió d'Alta Muntanya
- /CII/ Comissió d'Investigació de les inundacions

II. ALTRES TEXTOS AMB TRAMITACIÓ CLOSA

C. PROJECTES DE LLEI

- 8007 *Projecte de Llei que regula la transferència a la Generalitat de determinades competències i serveis de la Diputació de Barcelona.* /COAG/. BOPC, 159, 6770 (O); 161, 6857 (T); 169, 7257 (P); 171, 7339 (T); 173, 7446 (T); 179, 7620 (RD).

G. PROPOSTES DE RESOLUCIÓ

5. PROPOSICIONS NO DE LLEI I ALTRES PROPOSTES

- 8484 *Proposició no de Llei sobre els menjadors escolars.* /CPC/. BOPC, 169, 7269 (O); 170, 7294 (T); 181 (RD).

I. INTERPELLACIONS I MOCIONS

1. INTERPELLACIONS

- 8541 *Interpellació al Consell Executiu sobre el Projecte de Llei Orgànica del Dret a l'Educació.* BOPC, 169, 7272 (O); 175, 7552 (RD).

III. TEXTOS EN TRAMITACIÓ

C. PROJECTES DE LLEI

- 5994 *Projecte de Llei de contractes d'integració.* /CARP/. BOPC, 121, 4743 (O); 123, 4856 (T); 127, 5088 (T); 134, 5439 (E);

154, 6453 (T); 159, 6765 (T); 161, 6842 (T); 171, 7330 (T); 173, 7446 (T).

- 7118 *Projecte de Llei de fires comercials.* /CIE/. BOPC, 139, 5607 (O); 140, 5665 (T); 143, 5870 (T); 159, 6766 (T); 168, 7192 (P); 175, 7537 (D).

- 7444 *Projecte de Llei de Museus.* /CPC/. BOPC, 148, 6082 (O); 149, 6113 (T); 155, 6529 (T); 157, 6653 (E); 166, 7105 (T).

- 7671 *Projecte de Llei de reorganització de la Comissió Jurídica Assessora.* /COAG/. BOPC, 153, 6404 (O i T); 156, 6603 (T); 169, 7259 (T).

- 7740 *Projecte de Llei de coordinació de policies locals a Catalunya.* /CJD/. BOPC, 155, 6530 (O); 156, 6604 (T); 161, 6843 (P); 168, 7204 (D); 170, 7289 (SDCC); 174, 7527 (DCC).

- 7768 *Projecte de Llei de Serveis Socials.* /CPS/. BOPC, 156, 6604 (O); 157, 6661 (T); 158, 6743 (T); 161, 6846 (E); 179, 7620 (T).

- 7769 *Projecte de Llei del Joc.* /CJD/. BOPC, 156, 6609 (O); 157, 6661 (T); 158, 6744 (T); 171, 7330 (P); 174, 7505 (T).

- 7806 *Projecte de Llei de l'Institut Català del Crèdit Agrari.* /CEF/. BOPC, 156, 6612 (O); 157, 6661 (T); 158, 6744 (T); 161, 6856 (E); 169, 7241 (P); 172, 7387 (D i E); 174, 7505 (SDCC); 178, 7611 (DCC); 178, 7610 (T).

- 7873 *Projecte de Llei de creació de l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya, com a organisme autònom.* /CPC/. BOPC, 157, 6661 (O); 159, 6767 (T); 169, 7248 (P); 172, 7394 (D i E).

- 7916 *Projecte de Llei de pesca marítima. /CARP/ BOPC, 157, 6664 (O); 159, 6767 (T); 162, 6920 (E).*
- 7917 *Projecte de Llei d'aprofitaments forestals. /CARP/ BOPC, 157, 6668 (O); 159, 6768 (T); 162, 6921 (E).*
- 7924 *Projecte de Llei sobre mutualitats de previsió social de Catalunya. /CPS/ BOPC, 157, 6675 (O); 159, 6769 (T); 161, 6856 (T).*
- 8092 *Projecte de Llei de l'Estatut de l'Empresa pública. /CEF/ BOPC, 161, 6857 (O i T); 166, 7107 (T); 170, 7290 (E).*
- 8112 *Projecte de Llei de l'Estatut de la Funció interventora. /CEF/ BOPC, 161, 6863 (O i T); 166, 7107 (T); 169, 7258 (E); 171, 7339 (P); 172, 7397 (D i E); 174, 7506 (SDCC); 181 (DCC i T).*
- 8271 *Projecte de Llei sobre personal eventual, contractat i interí al servei de la Generalitat en el període anterior al 1939. /COAG/ BOPC, 162, 6925 (O); 163, 6955 (T); 169, 7258 (T).*
- 8322 *Projecte de Llei d'espais naturals. /CPT/ BOPC, 163, 6955 (O i T); 170, 7290 (T); 171, 7344 (T); 179, 7621 (E).*
- 8404 *Projecte de Llei de creació de l'entitat autònoma Institució de les Lletres Catalanes. /CPC/ BOPC, 166, 7107 (O); 170, 7291 (T); 171, 7344 (T); 179, 7622 (E).*
- 8588 *Projecte de Llei prorrogant fins al 30 de juny de 1984 l'autorització atorgada a Ferrocarrils de la Generalitat en l'article 12 de la Llei 18/83, del 14 de juliol. /CEF/ BOPC, 170, 7291 (O i T); 180, 7670 (D).*
- 8652 *Projecte de Llei de regulació del funcionament de les seccions de crèdit de les cooperatives. /CEF/ BOPC, 171, 7345 (O); 175, 7541 (T); 179, 7624 (T).*
- 8751 *Projecte de Llei de declaració com a paratge natural d'interès nacional d'una part de la vall del Monestir de Poblet. /CPT/ BOPC, 173, 7447 (O); 175, 7541 (T); 179, 7624 (T).*
- 8766 *Projecte de Llei d'Arxius. /CPC/ BOPC, 173, 7449 (O); 175, 7541 (T); 179, 7625 (T).*
- 8804 *Projecte de Llei del Fons d'Acció Territorial de la Generalitat de Catalunya. /CEF/ BOPC, 174, 7506 (O); 175, 7541 (T); 179, 7625 (T).*
- 8835 *Projecte de Llei de suplement de crèdit per a atendre els traspasos en matèria de serveis penitenciaris. /CEF/ BOPC, 174, 7509 (O); 176, 7537 (T); 179, 7626 (T); 180, 7671 (D).*
- 8881 *Projecte de Llei sobre coordinació universitària i de creació de consells socials. /CPC/ BOPC, 175, 7542 (O i T); 179, 7626 (T).*
- 8927 *Projecte de Llei de l'esport. /CPC/ BOPC, 177, 7582 (O); 179, 7626 (T).*
- 8944 *Projecte de Llei per la qual s'adapta la normativa general electoral per a la celebració de les eleccions al Parlament de Catalunya. /COAG/ BOPC, 178 (O); 179, 7627 (T).*
- 9063 *Projecte de Llei d'habilitació de crèdits per a atendre les despeses institucionals de les eleccions al Parlament de Catalunya. BOPC, 180, 7673 (O).*

D. PROPOSICIONS DE LLEI

- *Proposició de Llei de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya. /COAG/ BOPC, 103, 4033 (T); 167, 7177 (O i E); 180, 7674 (P).*
- *Proposició de Llei del Síndic de Greuges. /COAG/ BOPC, 124, 4925 (T); 166, 7110 (O, E i T); 171, 7348 (P).*

- 7232 *Proposició de Llei de creació de l'Institut Català d'Assistència als Disminuïts. BOPC, 142, 5823 (O).*
- 7290 *Proposició de Llei d'Organització Institucional de la Sanitat, la Seguretat Social i els Serveis Socials de Catalunya. BOPC, 143, 5872 (O).*
- 7399 *Proposició de Llei per la qual s'estableix el camí processal per a la sol·licitud del benefici de separació de patrimonis. /CJD/ BOPC, 146, 5989 (O); 158, 6745 (T); 159, 6771 (T).*
- 7581 *Proposició de Llei que declara paratge natural d'interès nacional els terrenys del vessant sud del massís de l'Albera. /CPT/ BOPC, 151, 6253 (O); 158, 6745 (T); 159, 6771 (T); 181 (P).*
- 7724 *Proposició de Llei de prevenció de riscos generals. /CPT/ BOPC, 155, 6532 (O); 162, 6927 (T); 163, 6963 (T); 166, 7123 (T); 169, 7260 (T); 171, 7348 (T).*
- 8037 *Proposició de Llei d'assistència social als drogaaddictes. /CPS/ BOPC, 159, 6772 (O); 166, 7123 (T); 170, 7293 (T); 171, 7349 (T).*
- *Proposició de Llei de la Sindicatura de Comptes. /CEF/ BOPC, 159, 6774 (O); 166, 7115 (P i D); 169, 7259 (SDCC); 174, 7511 (T), 174, 7520 (DCC).*
- 8424 *Proposició de Llei de recerca i innovació tecnològica. BOPC, 166, 7124 (O).*
- *Proposició de Llei sobre la Compilació de Dret Civil de Catalunya. /CJD/ BOPC, 167, 7156 (O i E); 172, 7401 (P, D i E); 173, 7453 (SDCC); 181 (DCC i T).*
- 8543 *Proposició de Llei de creació de l'Institut Català contra l'Atur Forçós. BOPC, 169, 7260 (O).*
- 8621 *Proposició de Llei d'universitats. BOPC, 175, 7547 (O).*
- 8867 *Proposició de Llei de concessió d'un crèdit extraordinari destinat a la creació d'una banca comercial pública a Catalunya. BOPC, 175, 7548 (O); 179, 7628 (T).*
- 8929 *Proposició de Llei de declaració del bloc del Garraf com a paratge natural d'interès nacional. BOPC, 179, 7628 (O).*
- 9013 *Proposició de Llei de creació dels serveis territorials agraris, del Consell Assessor d'Agricultura, Ramaderia i Boscos i de dissolució de les Cambres Agràries del territori de Catalunya. BOPC, 179, 7630 (O).*
- 9056 *Proposició de Llei de modificació de l'article 85 de la Llei de Cooperatives de Catalunya. BOPC, 180, 7680 (O).*

G. PROPOSTES DE RESOLUCIÓ

5. PROPOSICIONS NO DE LLEI I ALTRES PROPOSTES

- 8124 *Proposició no de Llei de declaració de tot el territori català com a zona no nuclear. /CPT/ BOPC, 161, 6869 (O i T); 169, 7266 (E).*
- 8366 *Proposició no de Llei sobre els seients reservats a les autoritats en les sales d'espectacles. /CJD/ BOPC, 163, 6968 (O i T); 169, 7268 (E).*
- 8419 *Proposició no de Llei sobre l'economia submergida. /CIE/ BOPC, 166, 7130 (O); 170, 7293 (T); 172, 7435 (E).*
- 8421 *Proposició no de Llei sobre l'adscripció de la Direcció General de Política Lingüística al Departament de la Presidència. /COAG/ BOPC, 166, 7131 (O); 170, 7293 (T); 171, 7353 (T); 172, 7435 (E).*
- 8470 *Proposició no de Llei sobre les societats anònimes laborals. /CPS/ BOPC, 166, 7132 (O); 170, 7294 (T); 171, 7354 (E).*
- 8504 *Proposició no de Llei de declaració de paratge natural d'interès*

- nacional del massís del Montsant. /CPT/. BOPC, 169, 7270 (O); 170, 7294 (T).
- 8544 *Proposició no de Llei sobre el sector de la mineria. /CIE/. BOPC, 169, 7271 (O); 170, 7294 (T).*
- 8616 *Proposició no de Llei sobre l'assessorament dietètic dels malalts de celiàquia. /CPS/. BOPC, 171, 7354 (O); 175, 7549 (T); 181 (E).*
- 8620 *Proposició no de Llei sobre el desenvolupament de la Llei 13/1982, del 7 d'abril, d'integració social dels disminuïts. /CPS/. BOPC, 170, 7295 (O); 171, 7355 (T); 175, 7549 (T).*
- 8710 *Proposta de creació d'una Comissió d'Investigació sobre les valoracions dels serveis traspassats de la Seguretat Social. BOPC, 173, 7454 (O).*
- 8719 *Proposició no de Llei sobre un pla especial de construccions, equipaments i dotacions escolars. /CPC/. BOPC, 173, 7455 (O); 175, 7549 (T).*
- 8729 *Proposició no de Llei sobre un pla especial de construccions, equipaments i dotacions escolars. /CPC/. BOPC, 173, 7455 (O); 175, 7550 (T).*
- 8847 *Proposició no de Llei sobre la convocatòria d'oposicions per a l'ingrés als cossos docents. /CPC/. BOPC, 174, 7512 (O); 175, 7550 (T).*
- 8866 *Proposició no de Llei sobre la constitució d'un sector financer públic a Catalunya. /CEF/. BOPC, 175, 7550 (O); 179, 7637 (T).*
- 8903 *Proposició no de Llei sobre la convocatòria d'oposicions per a l'ingrés en els cossos docents i l'estabilitat dels professors contractats i interins. /CPC/. BOPC, 175, 7551 (O); 179, 7638 (T).*
- 8931 *Proposició no de Llei sobre l'ús del terme «nacionalista» en un programa de TVE. /CPC/. BOPC, 179, 7638 (O i T).*
- 8997 *Proposició no de Llei sobre la pròrroga dels contractes d'arrendament i parceries fins a l'aprovació d'una llei d'arrendaments rústics. /CARP/. BOPC, 179, 7639 (O i T).*
- 9007 *Proposició no de Llei sobre un hospital comarcal a la Garrotxa. /CPS/. BOPC, 179, 7640 (O i T).*
- 9011 *Proposició no de Llei sobre un hospital comarcal a la Garrotxa. /CPS/. BOPC, 179, 7641 (O i T).*
- 9012 *Proposició no de Llei sobre la dissolució de les Cambres Agràries. /CARP/. BOPC, 179, 7642 (O i T).*
- 9014 *Proposició no de Llei sobre un hospital comarcal a la Garrotxa. BOPC, 179, 7643 (O).*
- 9015 *Proposició no de Llei sobre la lliure elecció del metge de capçalera a la Seguretat Social. BOPC, 179, 7644 (O).*

I. INTERPEL·LACIONS I MOCIONS

1. INTERPEL·LACIONS

a) Interpel·lacions que s'anuncien

- 8522 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política de concerts en matèria sanitària. BOPC, 169, 7271 (O); 173, 7456 (T).*
- 8615 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre la posada en marxa dels hospitals de la Seguretat Social el 1984. BOPC, 171, 7355 (O); 173, 7457 (T).*
- 8782 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre l'aplicació del Decret de declaració del Pallars com a zona d'ordenació d'explotacions. BOPC, 173, 7457 (O).*
- 8822 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre presons. BOPC, 174, 7512 (O).*
- 8823 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre la prevenció de la delin-*

quència juvenil i protecció i tutela de menors. BOPC, 174, 7513 (O).

- 8824 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política relativa a les estacions esportives d'hivern. BOPC, 174, 7513 (O).*
- 8825 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre la candidatura de Barcelona per als Jocs Olímpics del 1982. BOPC, 174, 7514 (O).*
- 8826 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política de joventut. BOPC, 174, 7514 (O).*
- 8872 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre el compliment de la Resolució 100/I, sobre el trasllat de cadàvers a Catalunya. BOPC, 175, 7553 (O).*
- 8875 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política de promoció i desenvolupament del turisme. BOPC, 175, 7553 (O).*
- 8876 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política d'instal·lacions turístiques pròpies de l'Administració. BOPC, 175, 7554 (O).*
- 8896 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre la Llei Orgànica del Dret a l'Educació. BOPC, 175, 7554 (O).*
- 8917 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política en matèria de serveis socials. BOPC, 177, 7591 (O).*
- 8918 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política de selecció per a les ajudes regulades pel Decret 157/83. BOPC, 177, 7591 (O).*
- 8919 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre un crèdit de les caixes d'estalvis a la fundació Hospital Oncològic. BOPC, 177, 7592 (O).*
- 8930 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre les inversions a Ferrocarrils de la Generalitat. BOPC, 179, 7645 (O).*
- 8945 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre els béns i serveis de l'Institut Social del Temps Lliure, traspassats al 1980. BOPC, 179, 7646 (O).*
- 9016 *Interpel·lació al Consell Executiu sobre els programes d'educació compensatòria. BOPC, 179, 7646 (O).*

2. MOCIONS

- 8717 *Moció subsegüent a la interpel·lació al Consell Executiu sobre la intervenció en el procés de reordenació de SEAT. BOPC, 173, 7458 (O).*
- 8718 *Moció subsegüent a la interpel·lació al Consell Executiu sobre la creació de la xarxa de benestar social. BOPC, 173, 7459 (O).*
- 8721 *Moció subsegüent a la interpel·lació al Consell Executiu sobre el programa d'informació i assessorament a la població treballadora. BOPC, 173, 7459 (O).*
- 8722 *Moció subsegüent a la interpel·lació al Consell Executiu sobre la política de transports públics, suburbans i estacions de transport de viatgers per carretera. BOPC, 173, 7460 (O).*
- 8723 *Moció subsegüent a la interpel·lació al Consell Executiu sobre els Consells Comarcals d'Esport. BOPC, 173, 7461 (O).*
- 8739 *Moció subsegüent a la interpel·lació al Consell Executiu sobre les mesures de reconversió industrial. BOPC, 173, 7461 (O).*

K. ALTRES PROCEDIMENTS

1. PROCEDIMENTS DAVANT LES CORTS GENERALS

- 7549 *Proposta de Proposició de Llei per la qual s'estableix un cànon sobre l'extracció de minerals energètics. /CIE/. BOPC, 151, 6266 (O); 158, 6756 (T); 159, 6789 (T); 181 (P).*
- 8546 *Proposta de Proposició de Llei a presentar davant la Mesa del*

Congrés dels Diputats per a regular les relacions entre la institució del Defensor del Pueblo i les figures similars en les diverses Comunitats Autònomes. /COAG/. BOPC, 168, 7208 (O i T); 171, 7369 (T); 175, 7565 (T).

8680 *Proposta de Proposició de Llei a presentar davant la Mesa del Congrés dels Diputats sobre els treballadors afectats per la suspensió o rescissió de contractes de treball com a conseqüència de les inundacions del novembre de 1982. BOPC, 171, 7370 (O).*

3. PROCEDIMENTS DAVANT EL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

— *Recurs d'inconstitucionalitat interposat pel Govern de l'Estat contra la Llei de creació de l'Institut Cartogràfic de Catalunya. BOPC, 120, 4688 (AC i ALFP); 143, 5882 (ALFP).*

— *Recurs d'inconstitucionalitat interposat pel Govern de l'Estat contra la Llei de regulació administrativa de determinades*

estructures comercials i vendes especials. BOPC, 149, 6116 (AC i ALFP); 159, 6789 (ALFP).

— *Recurs d'inconstitucionalitat interposat per 54 Diputats del Congrés contra la Llei de regulació administrativa de determinades estructures comercials i vendes especials. BOPC, 149, 6129 (AC); 155, 6551 (ALFP).*

— *Recurs d'inconstitucionalitat interposat pel Govern de l'Estat contra la Llei de Normalització Lingüística a Catalunya. BOPC, 155, 6551 (AC i ALFP).*

— *Recurs d'inconstitucionalitat interposat pel President del Govern de l'Estat contra la Llei 15/1983, del 14 de juliol, d'Higiene i Control Alimentaris. BOPC, 163, 6980 (AC i ALFP).*

9000 *Proposta d'interposició de recurs d'inconstitucionalitat contra els articles 2.2 b) i c), de la Llei 44/83, del 28 de setembre, de Presupostos Generals de l'Estat per al 1984. BOPC, 174, 7518 (SDCC); 175, 7570 (Rect.); 177, 7597 (DCC); 179, 7658 (O).*